беларуская газэта. Заснаваная ў 1906 г. у Вільні. Аднаўленая тамсама ў 1991 г. як штомесячнік. З 1 сакавіка 1996 г. выходзіць у Менску штотыднёва

НАША НІВА

№ 15 (53)
24 чэрвеня 1996 г.
панядзелак

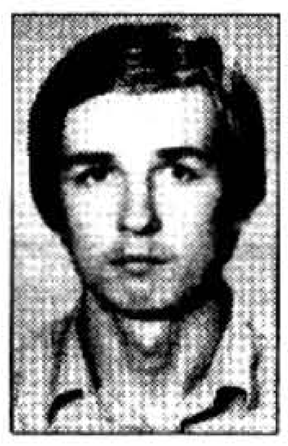
выходзіць у панядзелкі

летні расклад чыгункі
КУЛЬТУРА, ПАЛІТЫКА
ТЭЛЕПРАГРАМА
БІРЖА ПРАЦЫ

Моладзь за Беларусь

Дзецi хлусьнi

Сяргей ПУЛЬША

Аднойчы адзін мой сябра — студэнт журфаку — вырашыў пайсьці працаваць у адну прэзыдэнцкую газэту. Першае ягонае заданьне: напісаць пра маладзёжны рух і пра тое, чаму моладзь пайшла на мітынг 2 красавіка. Сябра распытаў палову інтэрнату і напісаў, чаму. Аднак у рэдакцыі гэты матэрыял не прайшоў. Бо не было ўказана, што йшлі «п'яныя, хуліганы, злачынцы і тыя, каго падманулі Пазьняк і Шушкевіч». У выніку супрацоўніцтва сябра з прэзыдэнцкай газэтай, як кажуць, «кінулася».

У гэтым прыкладзе — самая сутнасьць «маладзёжнай палітыкі» кіраўнічага рэжыму. Моладзь ідзе ў апазыцыю, а рэжым нават не спрабуе разабрацца — чаму, і кідае на моладзь амон. Ад гэтага моладзь ідзе не ў адносна памяркоўны БНФ (пра БСДГ і АГП я ўжо не кажу), а ў самастойны і радыкальны рух. Апазыцыя на вачах маладзее.

Моладзь за...?

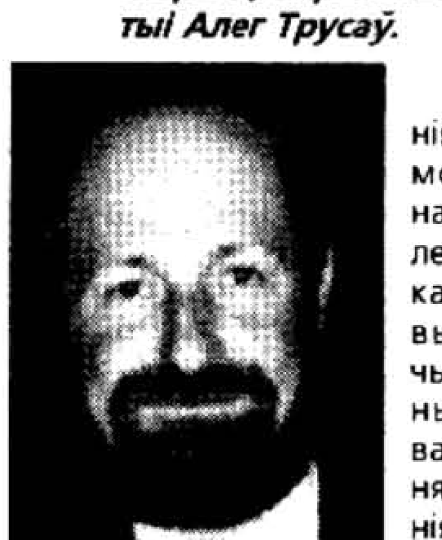
Пасьля 1-га траўня адзін дэмакратычны журналіст у адной незалежнай газэце напісаў, што

Працяг на стар. 3

Алег Трусаў:

«Прэзыдэнцкія выбары адбудуцца ў наступным годзе»

На 29 чэрвеня гэтага году заплянаваныя надзвычайныя зьезды Беларускай Сацыял-Дэмакратычнай Грамады й Партыі Народнай Згоды. На кожным зь іх будзе вырашацца адно пытаньне: ці злучацца БСДГ і ПНЗ ў адну партыю. Пры станоўчым рашэньні абодвух бакоў у другой палове таго ж дня адбудзецца агульны надзвычайны зьезд абедзьвюх партыяў, які абвесьціць аб стварэньні новай партыі. Свае думкі пра ўсё гэта выказвае былы старшыня БСДГ, сябра Цантральнай Рады партыі Алег Трусаў.

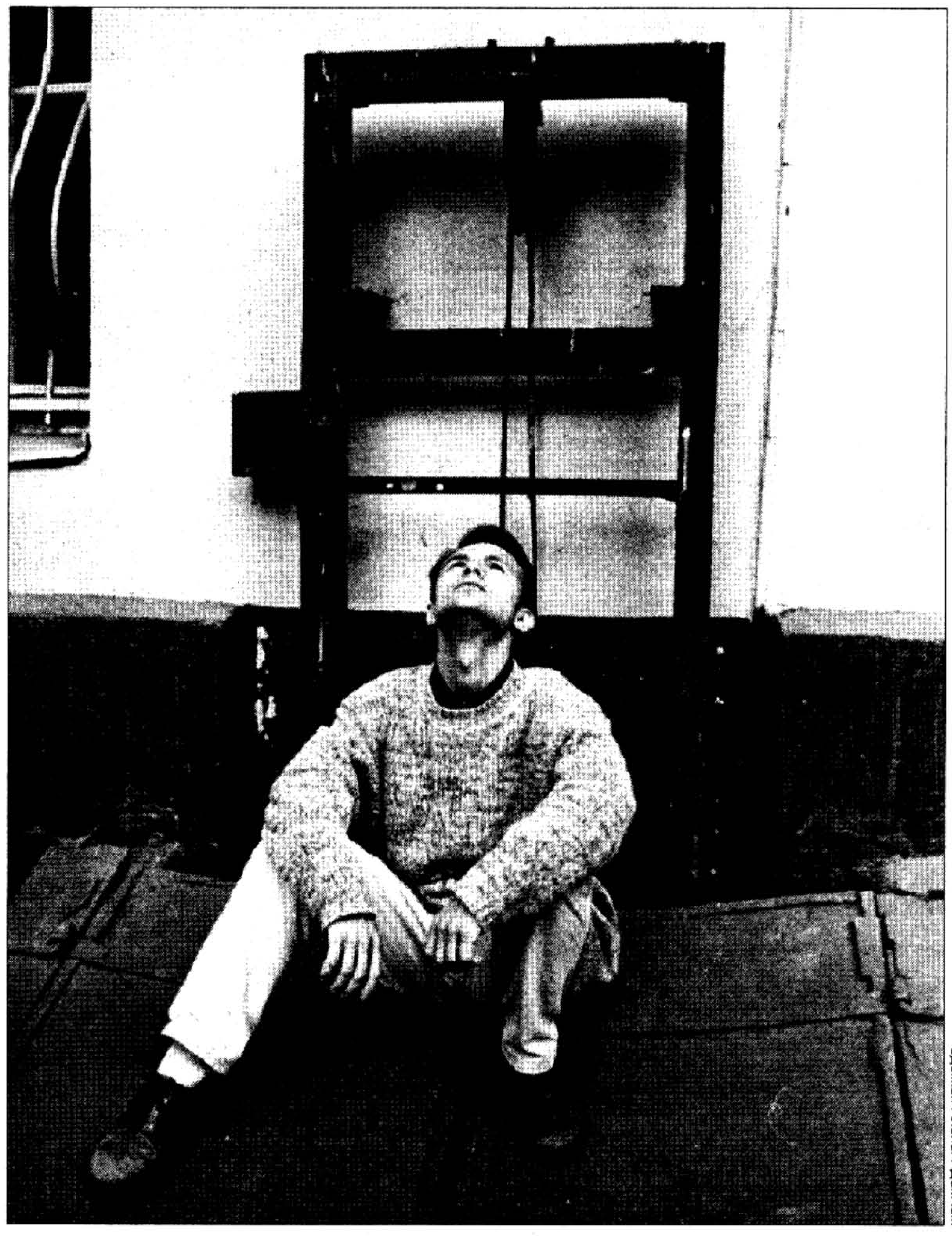
А.Т.: Сёлетнія вясну й лета можна параўнаць зь вясной-летам 1991 году, калі на вуліцы выйшлі рабочыя з эканамічнымі патрабаваньнямі. Сёньня на вуліцах іхнія дзеці пратэстуюць супраць палітычных захадаў улады. Вясновыя падзеі 1996 году паказалі, што рэжым стаўся палітычным банкрутам, таму цяпер прэзыдэнцкія вэртыкальшчыкі шукаюць сабе запасны акоп, дзе можна будзе пераседзець крах рэжыму, каб пасьля зноў адрадзіцца й стаць ля дзяржаўнага руля.

Яны выбралі акоп пад назвай «сацыял-дэмакратыя». Але, паколькі ў Беларусі гэтую нішу занялі нацыянальна-сьведамыя людзі, яны жадаюць выгнаць адтуль адраджэнцаў і зрабіць з БСДГ клясычную партыю нэакамуністаў. На чарговых прэзыдэнцкіх выбарах, а я прагназую, што ў Беларусі яны адбудуцца ў наступным годзе, сёньняшнія вэртыкальшчыкі пойдуць за сваім новым лідарам, імя якога пакуль захоўваюць у тайне. У іх ёсьць грошы, ёсьць структуры, адзінае, што ім трэба — нейкая шыльда. Час беспартыйных адзіночак, кшталту Лукашэнкі, ужо мінуў: беларускі парлямэнт палітычна структураваны, мае фракцыі. Для таго, каб прыйсьці да прэзыдэнтскай улады, патрэбная партыя.

«Наша Ніва»: Такім чынам, яны распачалі захады?..

А.Т.: ... па зьнішчэньні Грамады. Гэтыя захады распачаліся роўна год таму. За імі стаяць прэзыдэнцкія сілы, якія паскорылі працэс яднаньня ПНЗ і БСДГ, таму што баяцца, што восеньню будзе позна. Бо, калі Грамада ў цяперашнім складзе дажыве да верасьня-лістапада, калі гэты рэжым лясьнецца, «вэртыкальшчыкам» ня будзе куды ўцякаць.

Працяг на стар. 2

Здымак Алены Адамчык

Найлепшыя кнігі XX стагодзьдзя

100 кніг, якія зь мільёнаў выданьняў адабралі супрацоўнікі Нью-Ёрскай Публічнай Бібліятэкі. Кнігі, якія адыгралі вырашальную ролю за апошнія 100 гадоў.

Сьпіс на старонках 7 і 16

навіны 1-м сказам......

ДЗЕНЬ СЬЦЯГА. 22 чэрвеня ў Менску адбылася чарговая акцыя дэмакратычных сілаў – «Народ супраць фашызму і таталітарызму» – ускладаньне кветак і мітынг. Наступную масавую акцыю – Дзень Сьцяга – мяркуюць правесьці 27 ліпеня.

КОНСУЛЬСТВА. У Таліне на вул. Магдалена, 3 адчынілася беларускае консульства. З генэральным консулам можна зьвязацца праз тэл. 655-80-01.

ААН. Невядомы багатыр, ведаючы пра цяжкое фінансавае становішча ААН, пераевў у сакратарыят Аб'яднаных Нацыяў 100 тыс. амэрыканскіх даляраў. Пра донара вядома толькі, што калісьці ён рызыкаваў жыцьцём у складзе ААНаўскіх «блакітных касак».

ІРА. Ірляндзкая Рэспубліканская Армія ўзяла на сябе адказнасьць за нядаўні моцны выбух у Манчэстэры.

УГОН. У футбаліста А.Мятліцкага, які цяпер гуляе ў Аўстрыі, адразу пасьля яго наведваньня радзімы скралі шыкоўны аўтамабіль «Pontiac» з замежнымі нумарамі.

ЭЛА. У Нью-Ёрку на 78 годзе жыцьця памерла легендарная джазавая сьпявачка Эла Фіцджэральд.

«КРЫШТАЛЬ». Менскаму лікёра-гарэлачнаму заводу «Крышталь» гандаль не аддаў 131 млрд. руб. Давялося згарнуць значную частку вытворчасьці ды стаць на капітальны рамонт.

БЕЛАРУСЫ. Прадстаўнік камітэту замежных справаў літоўскага Сойму А.Грыцюс на прэс-канфэрэнцыі выказаў шкадаваньне з нагоды намеру Расеі прызначыць сваім паслом у Літве сёньняшняга пасла Расеі ў Таджыкістане М.Сянкевіча. Гэты беларускі дыплямат не вылучаецца гнуткасьцю і зьяўляецца прыхільнікам імпэрскага мысьленьня, – сказаў Грыцюс.

АМОН. А.Лукашэнка падвысіў заробкі амонаўцаў на 100 працэнтаў. Цяпер сярэдні сяржант будзе атрымліваць 3,5 млн. рублёў.

МАРЗАЛЮК. Адзін з заснавальнікаў Беларускага Гуманітарнага Фонду «Наша Ніва» й сталы аўтар нашага тыднёвіка Ігар Марзалюк пасьпяхова абараніў кандыдацкую дысэртацыю «Магілёў у XII-XVIII ст. (на матэрыялах археалягічных і пісьмовых крыніцаў)». Віншуем!

Сяржук Сокалаў

БЯСЧЫНСКІЯ МАТЫВЫ
(з позьняй чынскай паэзіі)

На беразе мутнай Пці Чы
Сядзеў «пантакратар» Лу Шэнь,
Крычы не крычы
І ўдзень і ўначы
Лу Шэнь летуцеў пра жэншэнь.

Бруілася ціха Пці Ча,
У травах гудзелі шаршні,
І з пысай сыча,
Драча й маркача
Сядзелі навокал Лушні.

Ад тэмы жэншэню Лу Шэнь
Да тэмы ўлады прыйшоў,
Разважыў Лу Шэнь:
Хто — свой, хто — мішэнь,
І ладзіць надумаўся шоў.

З паглядам быка-вепрука
Падумаў: «Хай будзе — гастроль,
Бо я да дзялка
Падобны бяз КА,
А з КА — КАмісар ці КАроль!»

Ён крыкнуў: — КАня мне! КАня!
Ён даў Лушаняці ў КАршэнь:
— Ат этава дня
Завіце меня
Ня іначы, как — Лу КА Шэнь!

* * *

Гэта ўсё паэзія: воля, доля — тропы,
Агмяні з паходнямі — звыклы керагаз,
Сьпіць на сэрца хворая матухна-Эўропа,
Сьпіць і сэрца хворае з болем на калгас.

Гэта ўсё пародыя: прэзыдэнт, парлямэнт.
Хоць крычы да посіні: «Гэй, каня! Каня!»
Стайні ёсьць і конюхі, толькі што твой лямант?
Як над імі — немымі — бацька старшыня!

Гэта ўсё традыцыі: прачынацца позна,
Як праспалі фюрэра, што ўжо — старшыню...
Потым — дні пагрозныя, потым — ночы сьлёзныя,
Сёньня: сон і ворагу меч у даланю...

Новыя вершы С.Сокалава — на 14-й старонцы

ФУНДАМЭНТАЛЬНАЕ ПРАВА

Неяк непрыкметна адбываецца ратацыя ў маёй бібліятэцы. Пачаў вылучацца кніжны блёк на тэму таталітарызму. Тут зьбраюцца выданьні пра гісторыю Нямеччыны й Расеі ў XX ст. Калі б зьявілася кніга пра сучасную гісторыю Беларусі, яна мела б шанцы патрапіць у гэты блёк.

Прыняты ў сьнежні 1933 г. у Нямеччыне закон «Пра забесьпячэньне адзінства партыі й дзяржавы» пашырыў прынцып фюрэрства на ўвесь дзяржаўны апарат. Ужо праз месяц былі практычна зьліквідаваныя мясцовыя органы самакіраваньня, кіраўнікоў мясцовых адміністрацыяў стаў прызначаць сам фюрэр. Ліпеньскі закон 1933 г. «Аб прымусовых картэлях» азначаў абагульненьне й падпарадкаваньне дзяржаве сродкаў вытворчасьці. Ужо з 1933 г. у мэтах эканоміі фінансавых сродкаў пачалося ўвядзеньне строгай рэглямэнтацыі замежных паездак дзяржаўных чыноўнікаў. Але гэта было толькі пачаткам татальнай ізаляцыі нямецкіх грамадзянаў ад сьвету. Да 1938 г. нямецкім інтэлектуалам яшчэ ўдавалася эміграваць.

На мінулым тыдні ў Менску была агучана канцэпцыя «прахаднога двара» — маўляў, спэкулянты й палітыканы зрабілі зь Беларусі такі двор. Ужо акрэсьленыя контуры галоўнай мэты — каб ніводзін грамадзянін нашай краіны без дазволу ўлады ня мог выяжджаць за межы Беларусі. Фігуравала нейкая фантастычная дата, зь якой пачынаецца рэалізацыя гэтай супэрідэі — 1 ліпеня. Хоць было зразумела, што за дзесяць дзён усталяваць такі татальны кантроль немагчыма, грамадзтва Беларусі ахапіла паніка. Праз два дні (22 чэрвеня) зьявіліся ўдакладненьні тактычных крокаў новай дзяржаўнай палітыкі ў сфэры свабоды перамяшчэньняў — абмежаваньні будуць спачатку тычыцца толькі дзяржаўных чыноўнікаў. Уводзіцца жорстка цэнтралізаваная сыстэма — «замежныя паездкі прадстаўнікоў выканаўчай улады ўсіх узроўняў, дэпутатаў парлямэнту, кіраўнікоў дзяржаўных прадпрыемстваў і арганізацыяў будуць адбывацца толькі пасьля ўзгадненьня з галавою дзяржавы». Калі сапраўды Аляксандар Лукашэнка зьбіраецца разглядаць усе заяўкі на замежныя камандзіроўкі службоўцаў, дык ягоны працоўны час пойдзе толькі на гэта.

Для нас жа самае важнае — тэндэнцыя. Нам далі зразумець, якая плянуецца пэрспэктыва. Гэта лягічны крок у рэстаўрацыі савецкага ладу.

Магчымасьць свабодна пакідаць сваю краіну і прыяжджаць у яе —адно з фундамэнтальных правоў чалавека, што замацавана ва Ўнівэрсальнай дэклярацыі. Сёньня права перамяшчэньня гарантуе беларусам артыкул 30 Канстытуцыі: «Грамадзяне Рэспублікі Беларусі маюць права свабодна перамяшчацца й выбіраць месца жыхарства ў межах Рэспублікі Беларусь, пакідаць яе й бесьперашкодна вяртацца назад». Парушэньне гэтага права з боку ўладаў — падстава для разгляду ў Канстытуцыйным Судзе.

Можна зразумець псыхалягічныя вытокі крыўды на свабоду перамяшчэньня, якія прагучалі гэтымі днямі. Факты переезду Зянонам Пазьняком і Сяргеем Навумчыкам мяжы сталі непасрэдным штуршком да эмацыйнага выказваньня А.Лукашэнкі. Рэальна існуе праблема нелегальнай міграцыі афра-азійцаў праз тэрыторыю Беларусі. Гэтыя мігранты трапляюць з тэрыторыі Расеі.

Але ў гісторыі з пагрозамі замкнуць межы краіны ёсьць больш глыбінныя рэчы. Свабода перамяшчэньня — адзін з засьцерагальнікаў супраць аўтарытарызму. І наадварот — любое паслабленьне рэжыму выезду ўнутранна разбурае аўтарытарызм. Сёньня польскія гісторыкі як адзін з фактараў, што спрычыніліся да паўстаньня эпохі «Салідарнасьці», вызначаюць масавы турыстычных рух палякаў: з 1970 да 1980 г. колькасьць тых, хто выяжджаў за межы ПНР, павялічылася з 871 тыс. чалавек да 6 мільёнаў 852 тысячаў. Палякі на ўласныя вочы маглі ацэньваць тэзы афіцыйнае прапаганды.

Каб ня надта драматызаваць сытуацыю адзначым, што пляны замыканьня беларускіх межаў зьяўляюцца ўтапічнымі. Апэляцыі да прыкладу СССР няўдалыя. Гэта была настолькі вялікая дзяржава, што падарожжаў хапала толькі ў ёй. Але і гэтая дзяржава, і падарожжы ў ёй ня сталі самадастатковымі. Што тычыцца прыкладу Альбаніі, дык там мяжою з аднаго боку зьяўляецца марское ўзьбярэжжа, межы на сушы ў значнай ступені праходзяць па горных храбтах. Беларусь жа — транзытная краіна. Больш таго — уся гаспадарчая, інфармацыйная, навуковая інфраструктура краіны разьлічаная на актыўны міжнародны абмен. Маларэалістычным уяўляецца замыканьне для беларусаў межаў Украіны й Расеі.

Скандальная гісторыя з замыканьнем межаў актуалізуе для будучай восеньскай выбарчай кампаніі вельмі выразны палітычны лёзунг — абарона права беларусаў на свабоду перамяшчэньня.

Алег Дзярновіч

ПАПРАЎКА

У мінулым нумары «Нашай Нівы» аўтары гутаркі зь Віктарам Івашкевічам дапусьцілі прыкрую памылку. Радкі ў першым абзацы зьверху насамрэч належаць не сп. Івашкевічу, а ягонаму выпадковаму сукамэрніку. Аўтары гутаркі прыносяць свае прабачэньні сп. Івашкевічу, а таксама чытачам, за дапушчаную памылку.

Алена Лукашэвіч

"Наша Ніва"
незалежны тыднёвік

НАША НІВА

заснаваны ў 1906,
адноўлены ў 1991

заснавальнік і выдавец	Павал Жук
рэдактар	Сяргей Дубавец
адказны сакратар	Алег Дзярновіч
мастацкі рэдактар	Сяргей Харэўскі
навіны	Уладзімер Бараніч
рэдактар дадатку "Інфарматар"	Андрэй Лапцёнак
макет	Віктар Корзун
мантаж	Іна Жызьнеўская
набор	Тацяна Чуйвід
стыліст	Антон Кузьміч
карэктура	Сяргей Сматрычэнка
пры ўдзеле	Сяргея Шупы
прадстаўнік рэдакцыі ў Гомелі (тэл. 56-94-36)	Зьміцер Бартосік

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ
220123 Менск, а/с 71
Падпісны Індэкс 63125

Тэл./факс 236-76-75

Алег Трусаў:

«Прэзыдэнцкія выбары адбудуцца ў наступным годзе»

Працяг са стар. 1

Мяркуйце, тыя камуністы, якія ў свой час разам зь беспартыйнымі стварылі Грамаду, паклалі партыйныя білеты ў 1990-91, калі гэта вымагала пэўнае мужнасьці. А згодаўцы сядзелі з партбілетамі да 25 жніўня 1991 году. Таму цяпер у Грамадзе даволі шмат людзей, якія ні пры якой умове ня пойдуць у адну партыю са спадаром Сечкам і яго кампаніяй.

«НН»: Чаму Мікола Статкевіч вырашыў ісьці іншым шляхам?

А.Т.: Спадар Статкевіч вельмі своеасаблівы чалавек. Я лічу, што за год старшынства ў Грамадзе ён проста ня справіўся з кіраваньнем. І яму, на маю думку, трэба прыгожа сысьці. Адной з прычынаў, чаму Статкевіч пайшоў на лідарства ў Грамадзе, стаў развал БЗВ, пра што ён сказаў у інтэрвію вашай газэце. Сёньня шмат хто з тых грамадоўцаў, якія галасавалі за Статкевіча, ім незадаволеныя. Ягоная праблема ў тым, што ён ня любіць чарнавой працы. Спадар Статкевіч вялікі майстра арганізацыі шэсьцяў, мітынгаў, фэстаў... Але ў партыі гэта толькі фасад, а патрэбная чарнавая праца: езьдзіць, ствараць суполкі... А атрымалася, што за год з партыі выйшла больш людзей, чым уступіла. Не ўступіў ніводзін вядомы чалавек. Фракцыя Сацыял-Дэмакратычнага Саюзу аказалася цалкам прапрэзыдэнцкай, галасаваньне за саюз з Расеяй гэта выявіла. Адзін толькі Знавец ня ўдзельнічаў. Уплыву на гэты СДС Грамада ніякага ня мае. Яны нават назву памянялі — «Саюз працы».

Аб'яднаньне з ПНЗ вельмі выгаднае для Статкевіча. Для яго небясьпечна пакідаць Грамаду ў тым стане, што ёсьць, бо партыя ў крызысе. А пасьля аб'яднаньня ён захавае выгляд сур'ёзнага палітыка і спакойна пойдзе на восеньскія давыбары.

Многім грамадоўцам не падабаецца ягоная крытыка БНФ. Я таксама лічу, што чалавек, які ў свой час быў больш правы, чым Пазьняк, ня можа стаць паўкамуністам.

«НН»: А ці ня можа быць так, што Статкевіч застаецца тым жа правым, а ягоныя захады да аб'яднаньня з ПНЗ — гэта нейкая ўлоўка, альбо ён мае нейкія невядомыя Вам прычыны?

А.Т.: Я думаю, што такія прычыны ёсьць. Аднак глядзіце — аўтарытэт Статкевіча сярод нацыянальна-патрыятычнай інтэлігенцыі рэзка ўпаў. Таму што нічым добрым людзі, якія крытыкуюць БНФ, не канчалі. Нармальны палітык ніколі ня будзе крытыкаваць тых, хто стаіць ля вытокаў Адраджэньня. Да прыкладу, Пятро Краўчанка.

«НН»: Якія будуць Вашыя бліжэйшыя захады?

А.Т.: Выйду на ўсіх сьвядомых грамадоўцаў, растлумачу памылковасьць палітыкі Статкевіча і зраблю ўсё магчымае, каб гэтае ганебнае аб'яднаньне на ўмовах, прадыктаваных Сечкам, не адбылося.

«НН»: А калі аб'яднаньне ўсё ж адбудзецца?..

А.Т.: У такім выпадку мы знойдзем пэўную колькасьць сяброў Грамады, якія абвесьцяць сябе правапераемнікамі Грамады, захаваюць амаль цалкам назву, праграму й статут. Грамада застанецца Грамадой. Мы не аддамо гэтую палітычную нішу, гэтую назву, гэтую традыцыю невядома каму. Цяпер вядуцца перамовы з уплывовымі людзьмі, якія потым узначаляць нашу партыю. Гэта дэпутаты ВС, якія ў пэрспэктыве могуць быць вылучаныя на пасаду прэзыдэнта, гэта людзі сацыял-дэмакратычнай арыентацыі, і, я б сказаў, сьціплыя адраджэнцы.

«НН»: І Пятро Краўчанка ў тым ліку?

А.Т.: Ня выключана, што й ён можа быць, хоць Пятро Кузьміч сам ня ймкнецца да гэтага.

«НН»: Вы падзяляеце ягоную пазыцыю?

А.Т.: Не ва ўсім, але ў значнай ступені. Самае галоўнае, Пятро Кузьміч супраць сьпешнага аб'яднаньня з ПНЗ. Ён таксама лічыць, што спачатку трэба ўзмацніць Грамаду, умацаваць фракцыю ў ВС, прайсьці восеньскія давыбары, а потым глядзець, што да чаго.

Асабіста я не ўяўляю сабе аніводнага дня ў адной партыі з такімі палітыкамі, як Нісьцюк і Сечка. За імі «сьвіньней» ідзе вялікая колькасьць малых і сярэдніх партапаратчыкаў, якія пры слове «Беларусь» хапаюцца за пустую пакуль кабуру. А Статкевіч пераканаў большыню грамадоўцаў у тым, што мы маем перавагу, і што калі мы аб'яднаемся з ПНЗ, то будзем пазбаўляцца ад згодаўцаў.

Зьвернемся да праекту пагадненьня: у ЦК мусяць увайсьці па 15 прадстаўнікоў ад абедзьвюх партыяў, а таксама дэпутаты ВС, такім чынам, у ПНЗ 15 плюс 7 — 22, а ў БСДГ 15 плюс 2 — 17. Акрамя таго, у склад ЦК увойдуць кіраўнікі першасных арганізацыяў. У ПНЗ іх — 132, а ў БСДГ — 96. Такім чынам, згодаўцы маюць відавочную перавагу, што дае ім магчымасьць пазбавіцца ад адраджэнцаў з БСДГ, якія самі выйдуць, на працягу двух месяцаў. Тым самым канчаткова ізалюецца БНФ, бо Грамада на працягу пяці гадоў была самым моцным саюзьнікам Фронту. Нас на сто працэнтаў яднала з Фронтам ідэя нацыянальнага адраджэньня. Калі ў нас адняць гэтую ідэю, то атрымаецца сацыял-дэмакратычная дэмагогія. Пра сапраўдную сацыял-дэмакратыю можна гаварыць толькі тады, калі ня будзе таталітарызму, калі будзе рынкавая эканоміка, прыватная ўласнасьць і г. д. Пакуль што гэта толькі ідэал. На маю думку, на першым пляне трэба мець ідэалы грамадоўцаў васямнаццатага году: стварэньне нацыянальнай дзяржавы, нацыянальнай школы й рынкавыя рэформы. І пакуль рынку няма, мы павінны быць стопрацэнтовымі лібэраламі.

«НН»: Колькі сяброў цяпер у Грамадзе?

А.Т.: Я пакуль што не валодаю ўсёй інфармацыяй. Калі я сыйшоў з пасады старшыні партыі, было блізу 1200 актыўных сяброў. Але цяпер сталася менш. Пасьля крытыкі БНФ Статкевічам частка людзей пайшла ў Фронт. Цяпер у БСДГ уступаюць, але няшмат, пераважна ў правінцыі, дзе не адчуваецца цэнтру.

Сёньня шмат грамадоўцаў абураюцца палітыкай Статкевіча, бо ён парушыў статут. Немагчыма было зьбіраць зьезд за дваццаць дзён, трэба месяц. Таму, каб выкруціцца, яны прыдумалі надзвычайны зьезд. Адправілі ў адстаўку Статкевіча, зрабілі выканаўцам абавязкаў, але паводле статуту надзвычайны зьезд вырашае толькі два пытаньні — зьмену кіраўніка, і зьмену Цэнтральнай Рады. Адно пасьля гэтага можна зьбіраць аб'яднаўчы зьезд.

«НН»: Зразумела, чаму ёсьць вялікая сьпешка з боку ПНЗ, а чаму Статкевіч імкнецца да хутчэйшага аб'яднаньня з ПНЗ?

А.Т.: Статкевіч баіцца, што праз паўгода яго адхіляць ад кіраўніцтва Грамадой. Бо кола ягоных прыхільнікаў з кожным днём зьмяншаецца. Шмат тых, хто галасаваў за ягонае старшынства, цяпер вельмі пакрыўджаныя. Прывяду прыклад. Сябра Цэнтральнае Рады БСДГ, дэпутат ВС мінулага скліканьня Аксаміт, родам з Ваўкавыску, выступіў дзесьці з крытыкай Статкевіча. І вось калі ад СДС вылучалі кандыдатаў у дэпутаты новага ВС, замест Аксаміта быў вылучаны згодавец, у выніку ўсе прайгралі. А подпісы, сабраныя ў падтрымку Аксаміта, мясцовай ваўкавыскай мафіяй былі прызнаныя несапраўднымі. І такіх прыкладаў шмат.

Калі спадар Статкевіч ішоў на лідарства, ён раздаваў вялікія абяцанкі й выступаў зь зьнішчальнай крытыкай старшыні. Галоўны недахоп Трусава быў у тым, што ён стары бэнэфавец, і што Грамада, уступіўшы ў палітычны блек з БНФ, пацярпела паразу на выбарах. Аднак пасьля стварэньня СДС атрымалася яшчэ большая параза: калі мы йшлі ў блёку з БНФ, у нас у другі тур выйшлі 9 чалавек, а калі йшлі ад СДС — толькі 5 ці 6.

За гэты год Статкевіч аб'езьдзіў і абышоў усе суполкі й пераканаў сяброў партыі ў тым, што для паляпшэньня трэба яднацца з ПНЗ. А прынцып яднаньня сярод грамадоўцаў праводзіўся так, як аб'яднаньне Беларусі з Расеяй — аб'яднаемся і ўсё будзе добра, пераможам на выбарах і станем уплывовай сілай, і будзем большымі адраджэнцамі, чым Пазьняк. Гэтая прапаганда зараз мае вялікі плён.

Калі пыталіся пра маю пазыцыю, я казаў, што тэарэтычна я ня супраць аб'яднаньня, але на наступных умовах: захаваньне назвы, нацыянальна-дэмакратычных ідэяў, і самае галоўнае, захаваньне ў якасьці сымболікі бел-чырвона-белага сьцяга.

«НН»: Сымболіка мае зьмяніцца?

А.Т.: У пагадненьні зазначана, што кожная партыя выкарыстоўвае ўласную сымболіку да другога пасьля аб'яднаўчага зьезду. Сечка й кампанія заклалі такія прынцыпы, падпісаныя Статкевічам, паводле якіх яны аўтаматам атрымліваюць большасьць у Цэнтральным Камітэце, і тады, як бы мы сябе ні паводзілі, яны скажуць што калі не падабаецца – просім вон. І калі грамадоўцы здрадзяць бел-чырвона-беламу сьцягу, паступова яны здрадзяць усяму. А згодаўцы на наступным зьезьдзе праз сваю большасьць зьменяць бел-чырвона-белы сьцяг на больш прынадны для прэзыдэнцкай палітыкі. А таксама вычысьцяць усіх нацыяналістаў, у тым ліку й Статкевіча, які будзе ўжо не патрэбны.

Дарэчы, Статкевіч і ягоныя людзі дрэнна ведаюць гісторыю. Яны забыліся, чым скончылася гульня з бальшавікамі грамадоўца Цьвікевіча й іншых, якія ў 1925 годзе здалі БНР нацыянал-бальшавікамам, а потым у Курапатах леглі й тыя, і другія. Гісторыя паўтараецца зноў.

«НН»: Да 29 чэрвеня засталося няшмат часу, ці маеце Вы спадзеў, што аб'яднаньне БСДГ і ПНЗ не адбудзецца?

А.Т.: Я лічу, што пяцьдзясят на пяцьдзясят. Я ўвесь час вяду работу зь людзьмі, і гэтая работа дае плён. Я правёў сустрэчу зь некаторымі старшынямі рэгіянальных структураў, і пасьля таго, як прадэманстраваў ім дакумэнты, распрацаваныя аргкамітэтам аб'яднаньня, яны пачалі больш пільна задумвацца над праблемай. Таму ня выключана, што на гэтым зьезьдзе прыхільнікі Статкевіча ня здолеюць узяць патрэбныя дзьве трацяны галасоў. Іншая рэч, я баюся, што яны могуць прывезьці ўсялякіх падстаўных дэлегатаў. Таму што, калі яны раз парушылі статут, яны будуць парушаць яго й надалей. Гэтак, як робіць Лукашэнка з Канстытуцыяй Беларусі.

«НН»: Ці не зьвязаная Вашая крытыка сёньняшняга кіраўніцтва Грамады з Вашай паразай на выбарах старшыні партыі?

А.Т.: Летась я сам зьбіраўся сыходзіць з пасады старшыні БСДГ, бо лічу, што партыяй мусіць кіраваць дэпутат Вярхоўнага Савету. Але, паколькі напярэдадні выбараў старшыні БСДГ у прэзыдэнцкай прэсе прайшла інфармацыя аб тым, што большасьць грамадоўцаў выступае супраць мяне, я вырашыў гэта праверыць і ўзяў удзел у выбарах. У першым туры я меў 38 галасоў, а Статкевіч — 48. У другім туры ён перамог. Але мяне не хвалюе мой лёс. Галоўнае — лёс Грамады.

«НН»: Ці адчуваеце Вы сябе цяпер дастаткова моцным для вялікай палітыкі?

А.Т.: Я маю для гэтага дастаткова сілаў, і, галоўнае, досьведу. Да прыкладу, у 1992 годзе на Кіеўскім саміце па падзеле былога савецкага войска беларуская дэлегацыя, якую я ўзначальваў, дасягнула даволі вялікіх посьпехаў. Гэта выявілася ў першую чаргу ў тым, што Віцебская паветрана-дэсантная дывізія засталася ў складзе беларускага войска. Дарэчы, шмат у чым гэтаму паспрыяла пазыцыя генэрала Лебедзя, які на той час быў намесьнікам кіраўніка расейскай дэлегацыі, якую ўзначальваў Грачоў. Папярэдне ўрад Кебіча «здаў» дывізію Расеі. Але вайскоўцы, збольшага расейцы, якія амаль усе паспыталі вайны ў Афганістане, пажадалі застацца грамадзянамі Беларусі. Я прадэманстраваў Лебедзю шматлікія лісты афіцэраў і іх жонак, скіраваныя у ВС Беларусі з просьбай пакінуць дывізію ў беларускім войску. На гэта Лебедзь, сам «афганец», адпавёў, што афіцэры гэтай дывізіі «заслужылі адпачынак ад вайны». Такім чынам, пазыцыя Лебедзя паспрыяла «бяскроўнаму» пераходу Віцебскай дывізіі пад юрысдыкцыю Беларусі.

«НН»: Што да войска, Вы маеце званьне старэйшага лейтэнанта запасу, ці Вы дагэтуль сябра БЗВ?

А.Т.: З інтэрвію Міколы Статкевіча «Нашай Ніве» я даведаўся аб тым, што БЗВ больш няма. Але нядаўна я ўпэўніўся, што гэта была недакладная інфармацыя. Рэч у тым, што 20 чэрвеня на паседжаньні выканкаму БЗВ я быў выключаны з арганізацыі, а значыць, яна яшчэ йснуе. А выключалі мяне з унікальнай увогуле, і для БЗВ у прыватнасьці, фармулёўкай — за баязьліўства. Рэч у тым, што я ня ўдзельнічаў у вясновых менскіх мітынгах. Так БЗВ «расплацілася» са мной за крытыку ў свой бок.

Гутарыў

Севярын Кваткоўскі

Моладзь за Беларусь

Дзецi хлусьнi

Пачатак на стар.1

«моладзь пайшла за лідарам «Грамады» М.Статкевічам». Па-мойму, гэта клясычная памылка. Моладзь ішла не за Статкевічам, а супраць Лукашэнкі. Дакладна так, як калісьці яна ішла супраць Кебіча...

Сёньня маладзёжны рух выглядае неарганізавана, бо ў яго няма канкрэтнай і яснай мэты.

Гэта не змаганьне за Радзіму. Радзімы ў іх няма. Былы СССР, у якім яны нарадзіліся, са Сталіным, Курапатамі, ГУЛАГам і іншымі цікавымі рэчамі для іх не Радзіма. Новы ССР з сымпатызантам Гітлера на чале для іх таксама не Радзіма. Да Рэспублікі Беларусі яны не прызвычаіліся, інакш не здалі б яе на рэфэрэндуме. Радзімы ў іх няма.

Але спытай каго-небудзь на мітынгу: «Ці зьедзеш ты адсюль?» У адказ атрымаеш цьвёрдае «не».

Гэта змаганьне за краіну. За тое месца, дзе яны нарадзіліся. У іх ёсьць жаданьне свабоды і мара аб радзіме — той радзіме, якую яны зробяць самі. Бо яны адчулі, што за іх гэтага ніхто ня зробіць. І вось тады ім будзе за што змагацца.

Яны змагаюцца за сваю краіну і сваю свабоду.

Хто на барыкадах?

У апазыцыю ідзе лепшая і разумнейшая моладзь.

Падчас студэнцкага маршу «Дзякуй прэзыдэнту за хлеб і малако» міліцыянты затрымалі прадстаўнікоў «крайняй» апазыцыі — анархістаў. Акрамя заліковак у іх дакумэнтаў не было. Зазірнуўшы ў адзнакі затрыманых, міліцыянты з захапленьнем прамовілі: «Нам бы ў вашыя гады так вучыцца!» За тры курсы навучаньня ў хлапцоў не было ніводнай «тройкі»!

Легенда беларускага маладзёжнага руху Лёлік Ушкін вучыцца на двух факультэтах БДУ (на адным — завочна) і завочна ў Тэхналягічным унівэрсытэце ў Нямеччыне! Выдатна ведае родную ўкраінскую, беларускую, нямецкую мову, цяпер вучыць францускую.

Інтэлектуалы ў апазыцыі. Яны выдатна ведаюць, што цалкам рэалізаваць свае здольнасьці ў таталітарнай сыстэме ім немагчыма. Таму яны імкнуцца зьмяніць гэты рэжым.

Сёньня яны расказваюць адзін аднаму тактыку гарадзкой герылы, рэцэпты прыгатаваньня кактэйлю Молатава ды тлумачаць Адміністратыўны Кодэкс. Праз 10 гадоў яны стануць рэальнай моцай грамадзтва. Яны будуць добра ведаць і памятаць пра зьдзекі амону. І ніводзін амонавец, чыю віну яны змогуць даказаць, не застанецца беспакараны. Кожны, хто трапіў на фотакарткі ці відэастужкі, хто аддаваў антычалавечыя загады і хто выконваў гэтыя загады — кожны атрымае законны тэрмін за кратамі. Праз 10 гадоў тыя, каго сёньня б'юць, складуць ядро грамадзтва.

Прадухіліць гэта немагчыма. Трэба альбо расстраляць большую частку моладзі, альбо спаіць яе. Але студэнцкай стыпэндыі не хапае ня тое што на гарэлку...

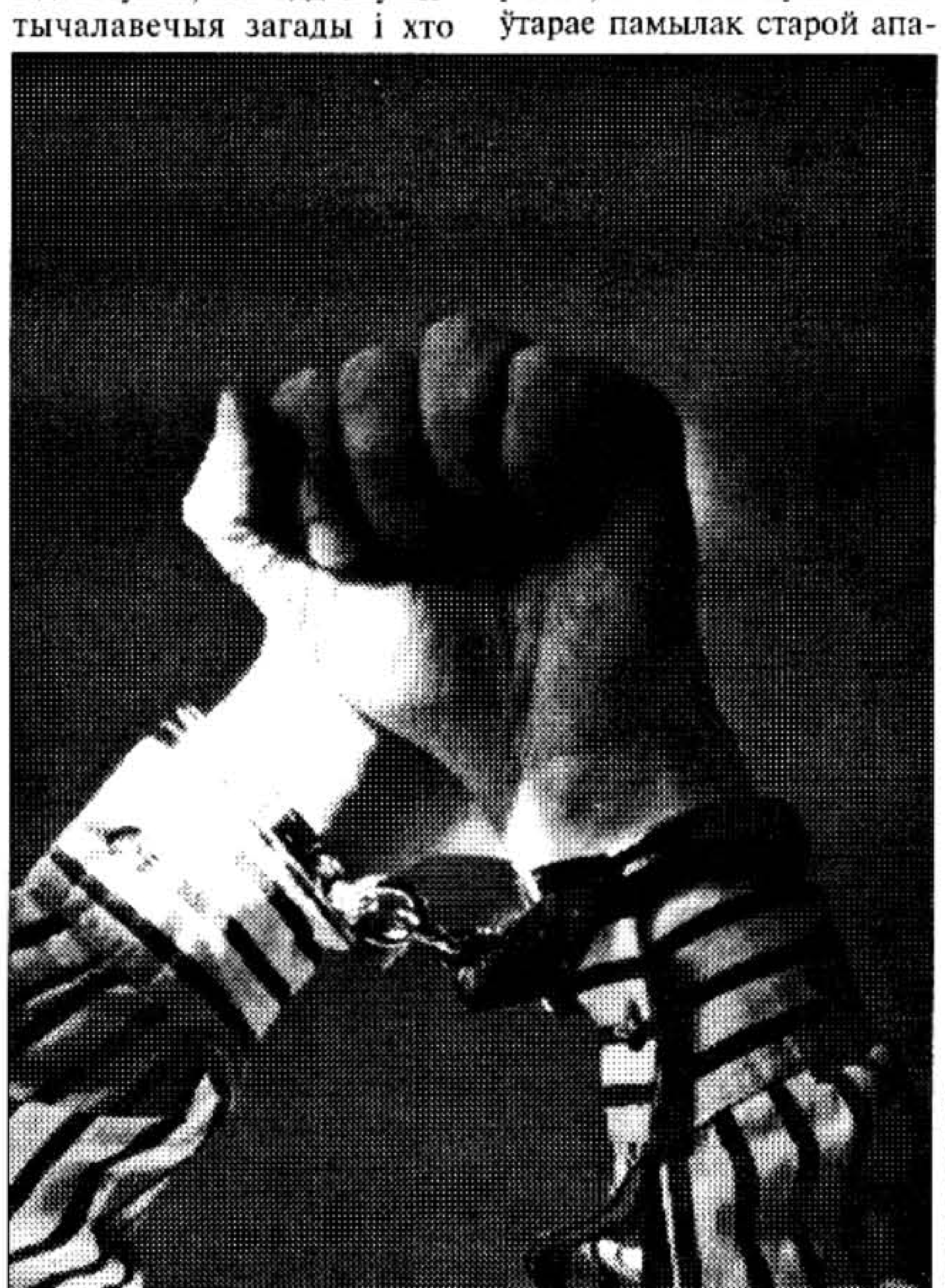
Кансалідацыя

У Беларусі — цікавы і гістарычны час. Цяпер большасьць традыцыйных апазыцыянэраў — сядзяць. Хто за кратамі, хто ціхенька ў куточку. У гэтых умовах ствараецца новая апазыцыя — у выглядзе неакрэсьленага маладзёжнага руху, масавага і небясьпечнага.

Асаблівасьць гэтага руху ў тым, што ён пакуль не паўтарае памылак старой апазыцыі. У замежжы (напрыклад, у Грэцыі) правыя і левыя ўчыняюць мітынгі паасобку. У Беларусі «новыя левыя» і «новыя правыя» аб'ядноўваюцца супраць аўтарытарызму. Анархісты разам зь Белым Легіёнам сядзяць у адных камэрах. Ідэйныя спрэчкі будуць пасьля. А пакуль можна прасьпяваць разам «правы» гімн «Пагоню» на матыў «левай» «Марсэльезы».

Пагрозы Лукашэнкі настаўнікам ВНУ звольніць іх за ўдзел у мітынгах кансалідавалі настаўнікаў зь іхнімі вучнямі. Бо на гэтых мітынгах яны былі разам, хоць і не прызналіся адзін аднаму. Сёньня прызнацца можна — яны разам.

Засталося толькі далучыць працоўных з «запушчаных» прадпрыемстваў. Калі масавыя выступленьні будуць падтрыманыя ўсеагульным страйкам, ніякія амоны гэты рэжым не ўратуюць.

Здымак Алены Адамчык

Што будзе потым?

«Мы не імкнемся быць лідарамі, — кажа адзін з актыўных удзельнікаў усіх акцый пратэсту. — Нам трэба толькі даць моцны штуршок, каб народ зразумеў здрадніцкую палітыку гэтай сыстэмы і нарэшце ўзьняўся. А потым хай народ сам разьбярэцца, што яму трэба. Што яму трэба — ён ведае». Гэты чалавек згодны, што аднаму студэнцтву ўлады могуць зрабіць беларускі Цяньаньмынь. Людзі моцныя толькі ўсе разам.

Джынсавая вопратка, бандан на шыі, каб у любы момант ён мог закрыць твар ад КГБэшных відэакамэраў... Чалавек, які стварае гісторыю, упісаўшы ў яе чырвонымі (сьвяточнымі ці рэвалюцыйнымі? А можа і тое, і другое?) лічбамі — 1996.

Чалавек, які прыклаў усе намаганьні, каб зрабіць гэтую краіну вольнай.

Чалавек, які свабодны сам і пакідае права на свабоду за іншымі.

Чалавек, які заўтра можа вырашыць лёс краіны. Ён можа чакаць 10 гадоў, але думае — ці варта?

Гэта ты? Гэта я?

Гэта мы разам.

ПРЫВАТНАСЬЦІ

Ганна Матусэвіч

Койданаўскі дыярыюш

3.06. Мяне аблытваюць, прыгінаюць да зямлі думкі, дробныя, шэрыя, як каларадзкія жукі, якіх я вымушана зьбіраць. Чакаю, веру, што хутка пасьпеюць духмяныя, вогненныя суніцы. У лесе, на волі.

4.06. Ніхто ня верне мне ўжо страчанай паўгадзіны, што я змарнавала ў чарзе, не захапіўшы з сабой нават кнігі.

5.06. Я ўдзячная сваім ворагам, што яны аднялі ў мяне магчымасьць жыць у нармальнай чалавечай кватэры, а цяпер яшчэ пазбаўляюць права на атрыманьне бацькоўскай зямлі. Калі пакідаеш зямны груз — вызваляецца душа і разумееш, што мэта чалавечага існаваньня ў тым, каб дапамагаць адно аднаму.

Паглядзела, як расьце сланечнік. На прастагаліне ён занадта расьпешчаны, нізкарослы. А там, дзе яго, здавалася, заглушыць высокі клён — сланечнік з усяе сілы цягнецца да сонца і намнога дужэйшы за свайго сабрата.

6.06. Стомленая, прылегла на зямлю тварам да сонца. Мае думкі расплываюцца, распаўзаюцца, як аблокі. Нестае ім Нябеснай цьвердзі. І раптам гукі, як прасьвятленьне: «Суніцы!» Дзеці апантана вышукваюць на зялёным тле агеньчыкі радасьці.

7.06. Сваім дзецям увесь час я імкнулася паказваць варыянты вышэйшых магчымасьцяў. А цяпер вось цётка пакажа ім азы —павязе ў касьцёл. Што ты выбярэш, Беларусь?

8.06. Ластаўкі скончылі будаўніцтва гнязда на нашым незашклёным бальконе. Цяпер будзем жыць разам: мы і ластаўкі. А ўзімку да нашай кармушкі зноў прыляцяць вераб'і й сінічкі. Добра мець адкрыты балькон!

Абышлі зь Міколкам увечары нізам усю вёску. Як воблака туману над вадой, у сэрцы лёгкі шчымлівы жаль.

9.06. Я знаёмая з такім пачуцьцём. Яно зьявілася пасьля нараджэньня майго першынца. Як быццам усклалі на мае плечы дадатковы груз, і ніколі я ўжо не адчую бесклапотнай весялосьці. І сёньня раніцай я прачнулася з такім вось гнятлівым сумам...

10.06. Вылупліваюцца кураняткі зь яек. Дзеці ў натуральных умовах пазнаюць вялікую тайну нараджэньня. Чаму я не магу разам зь дзецьмі разьдзяліць іхнае замілаваньне, так як было яшчэ зусім нядаўна? Можа замілаваньню замінае веданьне?

11.06. Вераніка прыбегла з плачам: «Дурная курыцына матка забіла кураня!» А я пішу ліст гаспадару Яну Пятроўскаму. О, які востры жаль да ўсяго жывога працяў і маё сэрца!

Як гэта надзённа, тое, што акрэсьліў гаспадар Ян Пятроўскі: духоўны і царкоўны — гэтыя азначэньні адносяцца да сьветаўспрыманьня царквы. Духоўнасьць і рэлігійнасьць дачыняюцца да разьвіцьця чалавечага інтэлекту, асобы.

Цікава, як рознымі словамі, на розных мовах, на розных приступках сьвядомасьці можна выказаць адну і тую ж думку: «Духовность поистине может быть мёртвой. Часто мы встречаем людей, приисполненых всеми качествами духовности, но тем не менее, в жизни они остаются и недействующими. К чему послужит им когда-то заработаная духовность? Она — как и прокисшее молоко, из которого можно приготовить многие продукты, но уже невозможно вернуть их к состоянию молока» (Мозаика Агни Йоги).

12.06. Мой бацька ў маладосьці любіў будаваць прасторныя хлявы, гумны, скляпы... А хаце ён мала надаваў увагі. Вось і атрымалася. Столь нізкая, сьцены цяжкія, хата малая. Хата прызямляе мяне, не дае выпрастацца. Няма лепшай рэчы, як спаць у гумне на сене! Тут воля і мне, і маім дзецям! Певень кожную раніцу будзіць мяне, каб уставала вітаць сонца.

13.06. Над вёскаю — хмары. Чакаю дажджу, як збаўленьня ад задушлівай будзённасьці.

Выпрашаны ў Бога дождж лекуе засохлыя расьліны і маю засьмяглую душу. Можна спакойна сузіраць захмаранае неба, не баючыся спапяліць зрок сонцам.

Дзень дажджу, як дзень творчасьці. Міколка намаляваў кветку, якую бачыў у сьне, і грыб-махавік, які знайшоў учора ў лесе. Віталік зь Веранікаю занятыя афармленьнем сшыткаў пад расьлінны гербарый.

Тут, у вёсцы, у часы зімовай сьпячкі, мае дзеці вынайшлі арыгінальны від «фальклёрнай стэнаграфіі». Зашыюцца ў самы далёкі куток на печ і запісваюць, хто што сказаў. Я захоўваю гэтую найцікавейшую хранаграфію. Тут знойдзеш і самабытныя слоўцы, рэдкія словазлучэньні, адчуеш тагачасную атмасфэру дому... Словам, гэта творчы дакумэнт сялянскай хаты, складзены дзецьмі-дасьледчыкамі.

Суседзкі хлопчык адліў са сьвінцу нашых «Пагоню» й Вітаўта, выкарыстаўшы ў якасьці формы шакаляднуюфальгу. На жаль, ня нашу — літоўскую.

Калісьці я чула нешта падобнае: нацыянальнае паводле формы, сацыялістычнае паводле зьместу. Ці можа наадварот. Забываецца...

14.06. Цяпер Славамір Адамовіч... Ларыса Геніюш пісала: «Яны вылушчвалі нас, ап'янелых ад любові да вёсак, па аднаму». Чаму мы так доўга блукаем? Чаму мы ня можам быць цьвярозымі й супольнымі?

Ад апазыцыі – да супраціву

Ёсьць такая думка — для таго, каб ліквідаваць беларускі нацыянальны рух, уладам патрэбная адна ноч. Сьпісы дзьвюх-трох тысяч асобаў ужо падрыхтаваныя, варта дачакацца зручнага моманту, і з апазыцыянэрамі будзе скончана. Гэтая думка мае ў сабе рацыянальнае зерне: за адну ноч сапраўды можна зьнішчыць большасьць рэдакцыяў газэт, грамадзкіх, палітычных і рознага кшталту культурных арганізацыяў. Але. Афіцыйныя сродкі масавай інфармацыі за апошнія пяць гадоў паспрабавалі навязаць нам стэрэатып: «апазыцыя» — гэта БНФ. Гаворыш па-беларуску, хочаш незалежнасьці — бээнэфавец. Гэта сталася аксыёмай для вялікай колькасьці людзей, што прыхільна ставяцца да ідэі абнаўленьня Беларусі.

Ужо шмат было сказана пра памылку БНФ, які паспрабаваў манапалізаваць ідэю беларускага адраджэньня. Праз гэта ўзьнік ярлык, які пасьля пашырыўся да слэнгавага азначэньня — «сьведамы беларус». Напрыканцы 80-ых я ўжываў гэтае азначэньне без двухкосься, тады ідэя адраджэньня яднала людзей рознага складу: сацыяльнага, палітычнага, адукацыйнага, культурнага... Як для цэлай краіны, іх было вельмі мала, гэта быў «клюб па інтарэсах» — БНФ. Ён ніколі ня быў «фронтам», ён ніколі ня быў «рухам», ён не пасьпеў (ці ня здолеў) ператварыцца ў сапраўдную палітычную партыю. У Беларусі мелася «апазыцыя ў Вярхоўным Савеце», але не йснавала Апазыцыя.

Бадай, сёньня можна казаць, што рэжыму наўрад ці хопіць і двух і дваццаці начэй, каб зьліквідаваць рух, які ўжо ПАЎСТАЎ. Таксама ёсьць падставы меркаваць, што гэты кволы й неакрэсьлены пакуль што рух імкліва мінае стадыю апазыцыйнасьці, каб набыць вартасьць Супраціўленьня. КГБ Беларусі мае вялікі досьвед «вядзеньня» ўсялякіх «змоўніцкіх» арганізацыяў кшталту «Талакі», «Майстроўні», «Тутэйшых», ЗБС і інш. Згодна сваіх стандартаў Камітэт энд К спрабаваў аналізаваць, карэктаваць і прагназаваць дзейнасьць «нацыяналістычных» суполак, не пакідаючы без увагі нават самыя дробныя й эфэмэрныя праекты. Сёньня Камітэт мусіць быць у разгубленасьці. Наўрад ці старыя напрацоўкі могуць прыдацца ў разуменьні новай сытуацыі.

Хто крэсьліць сьцены, парты й падручнікі «словамі аб прэзыдэнце» — арганізацыя? Хто малоціць міліцыянтам галовы —баевікі? Хто зводзіць у адным мітынгу правы «Белы Легіён», левых анархістаў і сацыял-дэмакратаў, лібэральны БНФ, хіпі, панкаў, мэталістаў і пралетарыяў — ЦРУ? Ніхто, нават такая мітычна ўсеўладная ўстанова, як КГБ, ня можа зараз назваць прыблізны лік людзей, што ўжо гатовыя актыўна праявіць сваю грамадзянскую пазыцыю, сваю нязгоду зь цяперашнім рэжымам. У Менску кепска ведаюць сытуацыю ў правінцыі. Правінцыя яшчэ не атрымала належных урокаў, бо «рэпэтытараў» на ўсіх не хапае. Таму там «партызаняць» спарадычна й навобмацак, і вераць у Менск. Сапраўды, у такой цэнтралізаванай краіне, як Беларусь, сталіца вырашае ўсё.

Пакуль сталічныя «таварышы» складаюць свае «сьпісы партыйцаў», моладзь «яднаецца на барыкадах». Кажуць, што яе вельмі мала, каб зьмяніць штосьці ў сытуацыі. Пытаньні колькасьці-якасьці вельмі далікатныя. Але з упэўненасьцю можна сказаць адно — у сваім імкненьні ўсё кантраляваць, «таварышы» фізычна не пасьпяваюць угнацца за ростам моладзі, якая «за Беларусь!».

Севярын Квяткоўскі

Наша Ніва 24 чэрвеня 1996 № 15 (53)

Міжнародны агляд

Шостая сымфонія Чайкоўскага з п'янымі сьлязьмі на вачах

Як засьведчылі вынікі выбараў у Расеі, гарэлка «Ельцын» п'ецца лепш, чым «Жырыноўскі» і «Гарбачоў». Калі бяз ста грамаў паспрабаваць разабрацца ў магчымых выніках другога туру, то трэба шукаць аналёгіі ў гісторыі.

Падчас прэзыдэнцкай кампаніі 1994 году ва Ўкраіне, калі ў першым туры заходнік Краўчук сабраў 37% галасоў, а ўсходнік Кучма — 31%, то ў другім туры Краўчук прайграў зь лікам 45-52, нягледзячы на шырокую прапагандысцкую кампанію. Тады Аляксандар Мароз, які заняў трэцяе месца з 13% галасоў, падтрымаў Кучму. У 1995 годзе ў Францыі, выбарчую і палітычную сыстэму якой скапіявалі шматлікія цэнтральна- і ўсходнеэўрапейскія краіны, у першым туры Жаспэн пераканаў 24% выбарцаў, а Шырак — 22%, але ў другім туры верх узяў Шырак (54-46), бо яго падтрымаў трэці прызёр Баляд-зюр (20% у першым туры).

Звычайна прасьцей у другім туры гуляць таму пераможцу, які нашмат адарваўся ад суперніка ў першым. У 1988 годзе нябожчык Мітэран сабраў 34%, Шырак — 20%, і «спакойная сіла» Мітэрана лёгка перамагла, хаця трэці прызёр, Бар, калегаваўся з Шыракам. Затое на апошніх выбарах у Фінляндыі першая жанчына-міністар абароны Элізабэт Рэйн (33% у першым туры) супернічала з сацыял-дэмакратам Марты Ахтысаары (19%) і прайграла. Праўда, Элізабэт — шведзкамоўная грамадзянка Фінляндыі. Прэзыдэнт Валэнса пасьля першага туру саступаў Квасьнеўскаму 2% і, нягледзячы на падтрымку большасьці іншых кандыдатаў, прайграў, бо так і ня змог зьмяніць імідж.

Ельцын і Зюганаў сваімі іміджамі пацьвярджаюць стэрэатыпныя ўяўленьні аб Расеі, якія дзесяцігодзьдзямі стварала заходняя прэса: краіна сібірскіх мядзьведзяў, ласых на гарэлку, і пахмурых камуністаў, якія ніколі не ўсьміхаюцца. Хто яшчэ сапраўды напалохае Эўропу, дык гэта

«батяня-камбат» Лебедзь. Падобна, што гэты чалавек здольны стаць прыстойным, прыцягальным сымбалем для культу сілы і Вялікай Расеі. Ельцын недаўгавечны, яму ўжо 65, а Лебедзь, ці будзе ён другім чалавекам у дзяржаве, ці не, усё адно застанецца спакусьлівым увасабленьнем унівэрсальных казармэнных каштоўнасьцяў (незалежна ад праграмаў і лёзунгаў, якія будуць укладаць яму ў вусны іміджмэйкеры): «настоящим полковником», як сьпявае Пугачова, для жанчын, «справядлівым генэралам» для тых мужчын, якія ведаюць, што мяжа іх магчымасьцяў у жыцьці — сяржанцкія лычкі (прыедзе і разьбярэцца зь дзядамі, што б'юць, з прапарамі, што крадуць і з афіцэрамі, што не пускаюць у звальненьне) і гамзатым палкоўнікам Скалазубам для інтэлігенцыі. Пагарда інтэлігенцыі толькі падмацуе народную любоў.

Прыход Лебедзя да ўлады хранялагічна можа супасьці з найважнейшай культуралягічнай падзеяй наступнага дзесяцігодзьдзя ў Расеі — легалізацыяй нецэнзурнай лексыкі і ўвядзеньнем яе ў літаратурную норму, то бок, у мову тэлебачаньня. Лебедзь можа стаць Пілсудзкім і Пінечэтам, Пурышкевічам і кім хочаце, рэч ня ў гэтым. Рэч у тым, што расейскі народ хоча «вялікадзяржаўнасьці з чалавечым абліччам» і лідара, які б яе сымбалізаваў. Рэч у каштоўнасьцях, якія перамагаюць у расейскім грамадзтве, прычым перамагаюць пераканаўча і, здаецца, незваротна. Туга па дзяржаве-войску, наагул «крыўда за дзяржаву» ў такой вялікай краіне як Расея небясьпечная для ўсёй Эўропы. Я думаю, што Лебедзь з моцных, з тых, што п'юць і не п'янеюць. А мы маем досьвед, што, чым мацнейшы цар на Ўсходзе, тым менш спакою для нас.

Летась у Менску малады італьянскі дырыжор кіраваў Шостай сымфоніяй Чайкоўскага ў выкананьні аркестру Дзяржтэлерадыё, і мне пашанцавала прысутнічаць на рэпэтыцыі. Ён са скрыпачоў быў напалітку. Ён выконваў пранікнёны твор са сьлязьмі на вачах і ўшчуваў дырыжора за халоднасьць і чэрствасьць, зь якой ён трактуе твор. Расея — гэта як Шостая сымфонія з п'янымі сьлязьмі замілаваньня на вачах. Я вельмі люблю Шостую сымфонію, але жыцьцё нацыяў, што выбіраюць сабе сівушны шлях, прыгнятае мяне сваёй аднастайнасьцю. У такіх нацыяў працэс разьвіцьця запаволены, бо дзяцей звычайна выхоўваюць бабулі і дзядулі, і ратацыя ідэалаў адбываецца з перыядычнасьцю ў два пакаленьні, а не ў адно. Бабулі і дзядулі п'юць для апэтыту, прафіляктыкі і лячэньня, дзеці п'юць цішком, жанчыны —патроху, мужчыны — калі ёсьць грошы, з тэндэнцыяй да штодзённасьці; палітыкаў ацэньваюць паводле крытэгорыі — ці прыемна зь ім было б выпіць; повязь часоў для тых, хто крочыць п'яным шляхам, асабліва моцная, бо галоўны тавар і прадукт — саракаградусная — не зьмяняе сваіх якасьцяў стагодзьдзямі.

Некалі ў тэлебачаньні паказвалі рэпартаж з паўпаганскай, зрусіфікаванай Чувашыі. Карэспандэнтка сустрэлася з дырэктарам чувашскага музэю нацыянальнай культуры і побыту. Размова была выразна мёртвай. Нарэшце, журналістка вырашыла задаць самае простае пытаньне: ну, а якія нацыянальныя стравы вы гатуеце?

— Як гэта?

— Ну, што чувашы любілі такога, асаблівага на сьвяты гатаваць?

— Ну, што мы любім... Мясную салату, вось, смачную робіць...

У Чувашыі Зюганаў атрымаў аж 76% галасоў.

У кожнай краіны — свой шлях. З 1969 да 1996 году ў выніку канфлікту ў Ольстэры загінула 2.988 чалавек. Пра паўночнаірляндзкі шлях і пра тэрарызм — у наступным нумары, калі нічога ня здарыцца. Бо заўчора ноччу, напрыклад, на дарозе пад Арэхаўскам я ледзьве разьмінуўся з ласём. Паколькі я ехаў 140 км/г, дык, відавочна, рагаты моцна зьмяніў бы маю траекторыю. На шляхі гісторыі таксама іншы раз выбрыдаюць ласі.

Андрэй Дынько

ЧАЧЭНІЯ

На пачатку красавіка АБСЭ абвінавачвала расейскую армію ў парушэньні правоў чалавека ў Чачэніі і распальваньні вайны. Аб адносінах салдатаў да палонных чачэнцаў у апошнім нумары нямецкага часопіса «Штэрн» распавядае камандзір групы амону, 32-гадовы Алег, які ў гэтай вайне ўдзельнічаў двойчы.

— Што вы рабілі з палоннымі?

— Найперш білі. Кожны мусіў прыкласьціся, прамаўляючы пры гэтым: «За Мішу! За Віцю». Усе мы страцілі там сяброў. Потым часьцей за ўсё дастаўлялі ў лягер.

— Часьцей за ўсё?..

— Тады мы дастаўлялі нашых палонных верталётамі. І заўсёды з адным і тым афіцэрам. Аднойчы ён нам сказаў: «Хлопцы, хуценька прыбярыце адсюль людзей у цывільным адзеньні, бо ня зможаце даказаць, што яны ўзятыя ў баі. Прыдумайце штонебудзь».

— І што вы зрабілі?

— Завязалі палонным вочы. Некаторыя былі спакойныя, іншыя плакалі. Гэтых мы дастаўлялі. А тых, хто выкрыкваў прачачэнскія лёзунгі, мы выкідалі зь верталёту.

— І ніхто гэтага ня бачыў?

— Іншыя палонныя пра гэта ня ведалі, бо ў верталёце было шумна. Мы сачылі толькі за тым, каб мясцовасьць была неабжытая. У Чачэніі гэта не праблема.

— Як можна забіваць бяззброй-ных?

— Калі чачэнца вызваліць, ён усё адно калі-небудзь будзе ў нас страляць, і зноў давядзецца працягваць тое самае.

— Як вам жывецца з гэтым?..

— Мой сямігадовы сын хоча стаць амонаўцам. А я зраблю ўсё магчымае, каб гэтага не дапусьціць, не хачу, каб ён бессэнсоўна ваяваў, забіваў і памёр.

— Перад гэтай вайной вы думалі гэтаксама?

— Тады я такога не ўяўляў. Сьпім у брудзе, есьці няма чаго. Кансэрвы трыццацігадовай даўніны. А сьмерці сяброў... З табой абыходзяцца, як з жывёлай. Дзевятнаццацігадовыя салдаты ўжо зрасьліся са сваім «калашом», прызвычаіліся да такога жыцьця.

— Калі расейцы такія грозныя, чаму яны дагэтуль не перамаглі?

— Наша войска пагразла ў бязладзьдзі. Напрыклад, у сяле Асінаўская на нас наехалі нашыя ж танкі. Атака доўжылася гадзіну. Ніяк не ўдавалася перадаць ім, хто мы, каб яны ў нас не стралялі. Але нашы радыястанцыі былі розных сыстэмаў — мы не маглі зьвязацца.

— Вы забівалі і дзяцей, і жанчын?

— Я ўдзельнічаў у першым штурме Самашак...

— ... калі ў красавіку мінулага году была ўчыненая вядомая ўсяму сьвету разьня цывільнага насельніцтва?

— Людзям было прадпісана пакінуць сяло. Мы ж павінны былі агледзець дамы. Пры найменшым падозраньні ў дом кідалі гранату — мелася на ўвазе, што там баявікі. Іншы раз я глядзеў, хто там быў. Сядзелі сем'і.

— Ці згадваеце вы пра тое?

— Неяк на мяне выбег хлопчык з гранатай у руцэ, і я зараз жа спусьціў курок. Забіў на месцы. Вось гэтую карціну забыць не магу. Нават ноччу ўсхокваю ад страху і бачу гэты жах зноў і зноў. Жонка пытаецца, што здарылася, а я не расказваю.

Stern

[redacted]

Працягласьць жыцьця расейцаў сёньня значна ніжэйшая, чым у краінах Эўропы. Гэты паказчык заўсёды быў не на карысьць Расеі, — піша ў газэце «Московские новости» акадэмік Давыд Зарыдзэ.

Аналіз прычынаў сьмерці ў сьвеце, праведзены Сусьветнай Арганізацыяй Аховы Здароўя, паказаў, што ўжо ў 1990 г. у краінах Усходняй Эўропы і СССР працягласьць жыцьця трох зь дзесяці мужчынаў, якія дасягнулі ўзросту 15 гадоў, была ніжэйшая за 60 гадоў. Гэты надзвычай высокі ўзровень сьмяротнасьці перавышаў ня толькі паказчыкі эканамічна разьвітых краінаў, але быў вышэйшы за ўзровень сьмяротнасьці мужчынаў гэтага ўзросту ва ўсіх астатніх рэгіёнах сьвету, за выключэньнем афрыканскіх краінаў, размешчаных на поўдзень ад Сахары. Больш высокія паказчыкі сьмяротнасьці ў краінах сацыялістычнага лягеру былі абумоўленыя ў 64 працэнтах сьмяротнасьцю ад неінфэкцыйных хваробаў, і ў першую чаргу ад хваробаў сыстэмы крываабароту, раку лёгкага, і 32 працэнты —сьмяротнасьцю ад няшчасных выпадкаў, атручваньняў і траўмаў. Такім чынам, ужо ў 1990 г. стан здароўя савецкага мужчыны працаздольнага ўзросту быў значна горшы, чым у мужчын, што жывуць ня толькі ў разьвітых краінах, але і ў Індыі, Кітаі, мусульманскіх краінах Сярэдняга Ўсходу, іншых краінах Азіі, Акіяніі й Лацінскай Амэрыкі.

Зважаўшы, чалавек часьцей за ўсё захворвае й паміраe ад прычынаў, якія ўзьдзейнічалі на яго шмат гадоў таму. Напрыклад, уплыў канцэрагенных, то бок тых, што выклікаюць рак, чыньнікаў навакольнага асяродзьдзя выяўляецца праз 2-3 дзесяцігодзьдзі. Тое самае можна сказаць і пра аддаленыя эфэкты радыяцыі. А адмоўнае ўзьдзеяньне чыньнікаў ладу жыцьця, такіх, як паленьне, няслушнае харчаваньне, назапашваецца на працягу ўсяго жыцьця й рэалізуецца ў выглядзе захворваньня й сьмерці, напрыклад, ад раку альбо інфаркту міякарду часьцей за ўсё ва ўзросьце пасьля 40-50 гадоў. Такім чынам сёньняшняя статыстыка сьмяротнасьці ў Расеі фармавалася 25-30 гадоў таму.

Ад чаго ж часьцей за ўсё паміраюць сучасныя расейцы?

Надзвычай высокая сьмяротнасьць ад сардэчна-сасудзістых захворваньняў, як ужо было сказана, — адзін з галоўных складнікаў празьмернай сьмяротнасьці. Узровень сьмяротнасьці ад іх у Расеі быў вельмі высокі на працягу апошніх 25 гадоў. У той жа час у іншых эканамічна разьвітых краінах сьмяротнасьць ад гэтых захворваньняў пастаянна зьніжалася і была асноўнай крыніцай росту чаканай працягласьці жыцьця.

Што прывяло да зьніжэньня сьмяротнасьці ад сардэчна-сасудзістых захворваньняў у развітых краінах? Папершае, зьмена тыпу харчаваньня насельніцтва: зьнізілася ўжываньне жывёльных тлушчаў, і ў прыватнасьці халестэрыну; зьнізілася распаўсюджанасьць паленьня. Натуральна, немалую ролю адыгралі й новыя мэтады лекаваньня.

Ужо ў 1970-м сьмяротнасьць ад няшчасных здарэньняў, атручваньняў і траўмаў у Расеі перавышала эўрапейскі ўзровень больш чым у два разы. Прычым забойстваў у СССР было ў 7 разоў болей, чым у Эўропе. У тыя часы пра гэта мала хто ведаў, бо статыстыка гвалтоўнае сьмерці была закрытая.

Разрыў у сьмяротнасьці ад злаякасных пухлінаў паміж Расеяй і краінамі Эўропы павялічваецца. Гэта адбываецца перадусім за кошт росту ў Расеі й зьніжэньня ў Эўропе сьмяротнасьці ад раку лёгкага й за кошт высокай сьмяротнасьці ад раку страўніка ў Расеі й нізкай у Эўропе.

Асноўнаю прычынай раку лёгкага зьяўляецца паленьне, забруджанасьць навакольнага асяродзьдзя й шкодны ўплыў прафэсіі, 80 працэнтаў раку лёгкага сярод жанчынаў і 95 сярод мужчынаў выклікана паленьнем. Зьніжэньне распаўсюджанасьці паленьня на Захадзе ўжо станоўча паўплывала на дынаміку сьмяротнасьці ад раку лёгкага. Што да раку страўніка, ён абумоўлены асаблівасьцямі харчаваньня. Да зьніжэньня сьмяротнасьці ад раку страўніка ва ўсім сьвеце прывяло ўвядзеньне новых тэхналёгіяў захоўваньня прадуктаў харчаваньня, кансэрвацыі без выкарыстаньня солі, замарожваньне пры вельмі нізкіх тэмпэратурах. Гэтыя тэхналёгіі ў СССР практычна не прымяняліся. Ды й не было ў Расеі сапраўднай харчовай вытворчасьці ў сучасным сэнсе гэтага слова. Няслушнае захоўваньне, у першую чаргу мяса і мясных прадуктаў, прыводзіць да ўтварэньня ў іх канцэрагенаў. Апроч таго, разьвіцьцю злаякасных пухлінаў спрыяе і недахоп у харчовым рацыёне садавіны й гароднiны, дэфіцыт якіх заўсёды існаваў у СССР.

КАЛЯНДАР

Краіна ў кратах

За вакном ліе сьцюдзёны дождж. Ты сядзіш ва ўтульным фатэлі й назіраеш за тым, як на супрацьлеглым баку вуліцы, дзе месьціцца апорны пункт праваахоўы, тоўсты міліцыянт няўклюдна спрабуе сьцерці са сьцяны надпіс — «КРАІНА Ў КРАТАХ».

Цеплыня пакоя, водар кавы й дым цыгарэты настройваюць цябе на лагодны лад. Табе крыху шкада гэтага міліцыянта: у яго задышка, у яго сын двоечнік, у яго скралі кола са старэнькай «Явы», на яго ўвесь час сварыцца жонка... Ты ўжо ня можаш узгадаць, каторы раз запар міліцыянт займаецца гэтай няўдзячнай працай.

Ты бачыш, што на гэты раз ён ня здолее сьцерці надпіс «адным махам». Па-першае, надпіс зроблены на шурпатай частцы сьцяны, па-другое, нямецкая фарба, загнаная ў балёнчык, прызначаная адмыслова для працы з каменнымі паверхнямі, а па-трэцяе, дождж аслабляе дзеяньне ацэтону. Абвіцалі два тыдні бясконцага дажджу. І нават пасьля, калі ўсё высахне, спатрэбіцца не адзін цэбар растваральніка. Бедны міліцыянт, бедны апорны пункт... А што рабіць?

Ты адчыняеш «Археалёгію й нумізматыку Беларусі». Літара «Г»: Гарадок, Гарадзішча, Герваты... Графіці. «Ад італьянскага graffiti — літары, надрапіны. Старажытныя надпісы, зробленыя вострымі прадметамі на сьценах будынкаў...» Налі сабе кілішак каньяку — ці ня сёньня беларускім графіці спаўняецца дзевяць стагодзьдзяў? «Найстаражытныя беларускія графіці зьявіліся ў XI ст. на цэглах Сафійскага сабору ў Полацку: «Давидъ», «Тоума», «Микоула», «Копысь»... Падчас экскурсіі ў полацкай Сафіі ты бачыў беларускія графіці: «Давидъ», «Тоума»..., «здес был вася», «HMR», «Оля плюс Коля»... Ні «олю», ні «колю» міліцыя не сьцірала.

За тваім вакном ліе сьцюдзёны дождж. Міліцыянт, які беспасьпяхова спрабуе сьцерці са сьцяны словы «КРАІНА Ў КРАТАХ», яшчэ ня ведае, што гэтай ноччу было адзначана дзевяцістогодзьдзе беларускіх graffiti — увесь горад пакрыўся БЕЛАРУСКІМІ надпісамі. Цяпер ранак, ты п'еш каву, паліш цыгарэту, гартаеш энцыкляпэдыю. А ўвечары ты сустрэнесься з сябрамі і даведаесься, што некалькі ВАШЫХ патрапілі мінулай ноччу ў пастарунак. Ты спакойны, ты ведаеш, што насьценныя рыты тваёй маладосьці яшчэ пры тваім жыцьці станулца старажажытнымі. Аднойчы ты будзеш шпацыраваць са сваім унукам, і вы неспадзявана натрапіце на ледзь прыкметны надпіс на сьцяне. І ўнук зьдзіўлена спытае: «А што такое «КРАІНА Ў КРАТАХ»?»

Севярын Квяткоўскі

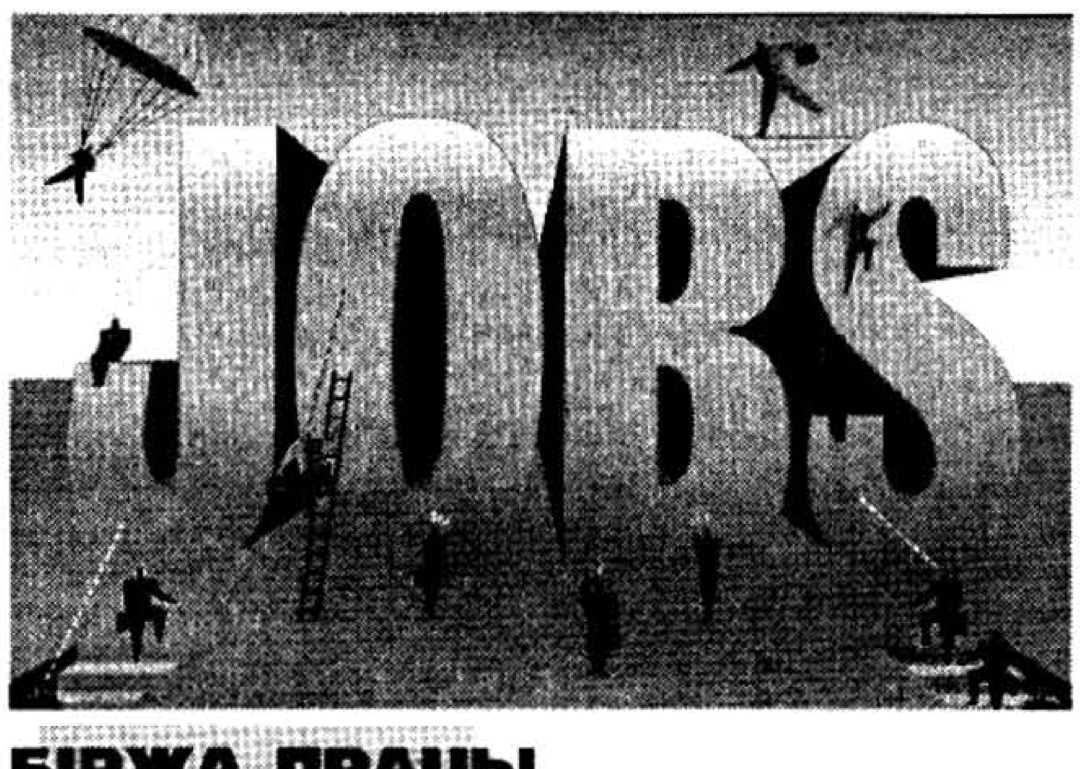
№ 15/96
24 — 30 чэрвеня

Інфарматар
НАША НІВА

Новае слова на рынку беларускае прэсы — штотыдзень 8 палосаў патрэбнае інфармацыі

ШТОТЫДНЁВЫ ІНФАРМАЦЫЙНЫ ДАДАТАК ДА ГАЗЭТЫ НАША НІВА

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ЗАБЕСЬПЯЧЭНЬНЕ BELARUSIAN PUBLIC RELATIONS ASSOCIATION

БІРЖА ПРАЦЫ

Запрашаем на сталую працу ў салідную фірму **намесьніка галоўнага бугальтара** з досьведам працы галоўным бугальтарам, эканамістам. Патрабаваньні: мужчыны ва ўзросьце 25-45 гадоў, з вышэйшай адукацыяй і веданьнем ПЭВМ. Тэлефон для даведак: (0172) 69-01-86.

Менскаму заводу шасьцёрняў тэрмінова патрабуюцца ў аддзел галоўнага інжынэра **начальнік бюро рамонту й эксплюатацыі электратэхнічнага абсталяваньня** й **начальнік бюро рамонту й эксплюатацыі сыстэмаў цеплагазазабесьпячэньня, вэнтыляцыі і аховы навакольнага асяродзьдзя**. Тэлефон для даведак: 38-76-05.

Вытворча-камэрцыйны канцэрн "БСВ і К" запрашае на працу высокакваліфікаванага **рэзьніка матэрыялаў швачнай вытворчасьці** (мужчыну). Наша адрэса: г. Менск, вул. Ульянаўская, 31. Тэлефон: 27-84-63.

Установе патрабуецца **бугальтар** з вышэйшай адукацыяй, досьведам працы ў гандлёвых установах ня меншым за 5 гадоў. Тэлефоны: (0172) 62-51-85), 62-33-03.

Калі ў вас ёсьць жаданьне атрымліваць заробак да 2,5 млн. рублёў стабільна кожны месяц, мець сталую працу, кожную паездку сустракацца зь цікавымі людзьмі, працаваць на застрахаваным аўтамабілі, то ідзіце на працу да нас **кіроўцам легкавых таксаматораў**. Ідзіце — і не пашкадуеце!!! Патрабаваньне: досьвед працы кіроўцам ня меншы за 1 год. Наша адрэса: г. Менск, вул. Ціміразева, 46. ААТ "Легаўтатранс". Тэлефоны: 26-87-00, 23-30-62.

Замежная фірма запрашае маладых **дактароў** і тых, хто заканчвае апошні курс навучаньня ў мэдінстытуце, для працы за мяжой за добрыя грошы. Вялікі стаж неабавязковы, пажадана несямейныя. Просім напісаць пра сябе поўныя зьвесткі са зваротнай адрэсай і тэлефонам для разгляду заявы. 220068, Менск, а/с 155.

Прадстаўніцтва італьянскае фірмы набірае **супрацоўнікаў** для працы ў выстаўным бізнэсе. Патрабуюцца **дзяўчаты** зь веданьнем дзьвюх замежных моваў, прывабныя, камунікабэльныя. Сумоўе кожны аўторак і чацьвер з 15.00 да 18.30 на адрасе: г. Менск, пр. Машэрава, 23, корп. 2, офіс 623. Пры сабе мець фотаздымак 4 х 6. Кантактны тэлефон: 26-82-39.

Запрашаем на працу **бугальтараў** з досьведам працы ня меншым за 10 гадоў. Тэлефоны для даведак: 45-71-01, 45-87-47.

Агенцтва нерухомасьці запрашае на працу энэргічных людзей, у якіх ёсьць хатні тэлефон. Тэлефон: 36-26-40.

Фірма "Баркас" запрашае на працу высокакваліфікаваных **швачак**. Тэлефон: 44-12-65.

Менскаму заводу шасьцёрняў тэрмінова патрабуецца **майстар-рамонтнік** у службу энэргетыка. Адукацыя не ніжэйшая за сярэднюю. Графік працы гнуткі, тры зьмены. Заробак да 2,5 млн. руб. Тэлефон: 38-76-05.

СШ №4 г. Менску запрашае на працу **настаўніка ангельскай мовы, настаўніка фізкультуры, настаўніка маляваньня** (12 гадзінаў), **настаўніка інфарматыкі** (12 гадзінаў), **псыхолага, пэдагога-арганізатара, сацыяльнага пэдагога, інспэктара кадраў, прыбіральніц памяшканьняў, рабочых абслугоўваньня будынка.** Наша дрэса: г. Менск, вул. Чырвонаармейская, 11. Тэлефон: 27-57-37.

Фірма запрашае на працу **спэцыялістаў кодабных працаў** для рамонту легкавых аўтамабіляў. Тэлефоны: 54-10-96, 54-32-57.

Запрашаем на сталую працу **спэцыяліста афарбоўкі аўтамабіляў**. Тэлефоны: 68-60-21, 38-19-05.

Фірма запрашае на працу жанчынаў ва ўзросьце 30-45 гадоў з досьведам працы на **рабочых спэцыяльнасьцях у вытворчасьці**. Тэлефон: 69-01-86 (з 9.00 да 17.30).

НВ ТАА "Біясан" прапануе працу **мэдычным супрацоўнікам** з вышэшай адукацыяй, у якіх няма працы, а таксама без адрыву ад асноўнае працы. Тэлефон: 54-08-52.

Запрашаем на працу **прадаўцоў лятарэйных квіткоў**. Месцы даем у буйных крамах г. Менску. Тэлефон: 50-68-90:

Запрашаем на працу **кодабнікаў, электронікаў** з досьведам працы з аўтасыгналізацыяй. Тэлефон: 47-03-47.

Крама "Каньён" запрашае на працу **кіроўцу-экспэдытара** з машынай, **прадаўца-касіра** з досьведам працы ня меншым за 3 гады. Тэлефон: 69-80-04.

Фірма "Сегадзі" запрашае на працу высокакваліфікаваных спэцыялістаў 4-5 катэгорыі: **муляраў, цесьляроў, сталяроў, пліточнікаў-оздобнікаў, паркетнікаў, маляроў-тынкоўнікаў**. Контрактная праца ў Расеі і ў Польшчы. Пажадана мець замежны пашпарт. Наша адрэса: г. Менск, вул. Фізкультурная, д. 26а, к. 315. Тэлефоны для даведак: 21-40-18, 21-40-19.

Менскі досьледна-экспэрымэнтальны завод тэхналягічнага абсталяваньня запрашае на працу: **наладніка** працэсаў халоднага штампаваньня, **штампавальніка** для працы на прэсах халоднага штампаваньня, **сьлесара-інструмэнтальніка** 6 катэгорыі, **шліхтара, токара-рэвальвэрніка, сьлесара-электрыка**. Наша адрэса: г. Менск, вул. Варвашэні, 15. Тэлефон: 39-48-39.

Запрашаю на працу ў Эўропу **музычныя калектывы** й **кіроўцу** з мікрааўтобусам. Зьвесткі пра сябе й тэлефон для сувязі накіроўвайце на адрэсу: 220089 Менск, а/с 124.

"ДДД Інстрах" навучае, прапануе працу **страхавога агента**. Тэлефон: 32-63-02.

Запрашаем **рэалізатараў**, у якіх ёсьць гандлёвыя кропкі, для продажу хлебабулачных вырабаў на ўзаемавыгодных умовах. Тэлефоны: 64-77-19, 64-36-81.

Установа запрашае на працу **прадаўцоў** алею на мінікірмашах. Тэлефон 21-25-73.

Запрашаем на сталую працу **праграмістаў** (распрацоўка й суправаджэньне комплексу праграмаў бугальтарскага ўліку на FoxPro). Перавага для выпускнікоў і студэнтаў старэйшых курсаў інстытутаў. Інфармацыю пра сябе й сваю кваліфікацыю накіроўвайце на адрэсу: 220007, г. Менск, а/с 390.

Менскі завод сродкаў комплекснай аўтаматызацыі запрашае на працу: **інжынэра-канструктара** зь веданьнем ПЭВМ, **інжынэра-радыёэлектроніка, фрэзавальнікаў** 4-6 катэгорыі, **токараў** 4-6 катэгорыі, **апэратараў станкоў** з ЛПК, **карэктавальніка** ваннаў. Наша адрэса: г. Менск, вул. Ляшчынскага, 8. Тэлефон 58-71-23.

Установе тэрмінова патрабуюцца на сталае месца працы **закройшчыца** й дзьве **швачкі**. Тэлефон 26-06-78 (пасьля 15.00).

Запрашаем на працу высокакваліфікаваных **рабочых** будаўнічых спэцыяльнасьцяў. Тэлефоны: 32-05-27, 32-76-81.

Запрашаем на працу **распрацоўшчыка ЗВЧ**-тэхнікі. Тэлефон (0172) 32-74-72.

Установе патрабуюцца **ахоўнікі, ахоўнікі са зброяй, ахоўнікі з сабакамі**. Патрабаваньні: узрост ад 21 да 40 гадоў, рост ад 180 см, пажадана валодаць сілавымі відамі спорту. Тэлефоны: 27-17-82, 27-18-75.

Запрашаем на працу **спэцыялістаў кодабнага рамонту** легкавых аўтамабіляў. Досьвед працы абавязковы. Тэлефоны: 56-75-37, 56-57-67.

Запрашаем на працу **краўцоў** з досьведам працы ня меншым за 3 гады для пашыву працоўнае вопраткі. Час працы з 7.30 да 20.00, праз дзень. Заробак спрацоўваны. Тэлефон: 62-18-02.

ТЭАТРЫ, КАНЦЭРТЫ

Чэрвень

КАНЦЭРТНАЯ ЗАЛЯ ФІЛЯРМОНІІ

пр. Ф.Скарыны, 50

24 чэрвеня, панядзелак Беларускі саўнд-джаз-клюб прэзэнтуе "Зоркі Джазу ў Менску", мультыінструмэнталіст Давід Галашчокін. Менск-джаз-квартэт Яўгена Уладзімірава. У праграме — шэдэўры джазавай клясыкі.

ОПЭРНЫ ТЭАТАР

тэл. 34-11-56 (галоўны адміністратар), 34-10-41 (каса)

Вясельле Фігара

25 чэрвеня, аўторак В.А.Моцарт. Опэра ў 4 дзеях.

Чыа-чыа-сан

27 чэрвеня, чацьвер Дж.Пучыні. Опэра ў 3 дзеях.

Сельскі гонар

29 чэрвеня, субота П.Масканьі. (прэм'ера). Опэра ў адной дзеі.

Канцэрт

30 чэрвеня, нядзеля 3 цыклю "Маэстра Анісімаў запрашае".

БАЛЕТ

тэл. 34-06-66 (каса), 34-11-42, 34-80-74

Карміна Бурана

26 чэрвеня, серада К.Орар. Балет у адной дзеі.

Кармэн сюіта

Ж.Бізэ, Р.Шчадрын. Балет у адной дзеі.

Лебядзінае возера

28 чэрвеня, пятніца П.Чайкоўскі. Балет у 4-х дзеях.

Бахчысарайскі фантан

30 чэрвеня, нядзеля (раніца) Б.Астаф'еў. Балет у 3 дзеях.

ДОМ АФІЦЭРАЎ

Цэнтральны Акадэмічны Тэатар Расейскай Арміі

Гастролі з 23 чэрвеня да 4 ліпеня.

Дрэвы паміраюць стоячы

24 чэрвеня, панядзелак А.Касона. Камэдыя ў 2-х дзеях. Пераклад з гішпанскай Н.Траўбэрг.

Загнаны конь

23 чэрвеня, нядзеля, 25 чэрвеня, аўторак, 27 чэрвеня, чацьвер Ф.Саган. П'еса ў 2 дзеях. Пераклад з французскай Н.Наважылава.

Божа, беражы караля

26 чэрвеня, серада, 28 чэрвеня, пятніца С.Маэм. П'еса ў 2-х дзеях. Пераклад з ангельскай Э.Шахавай.

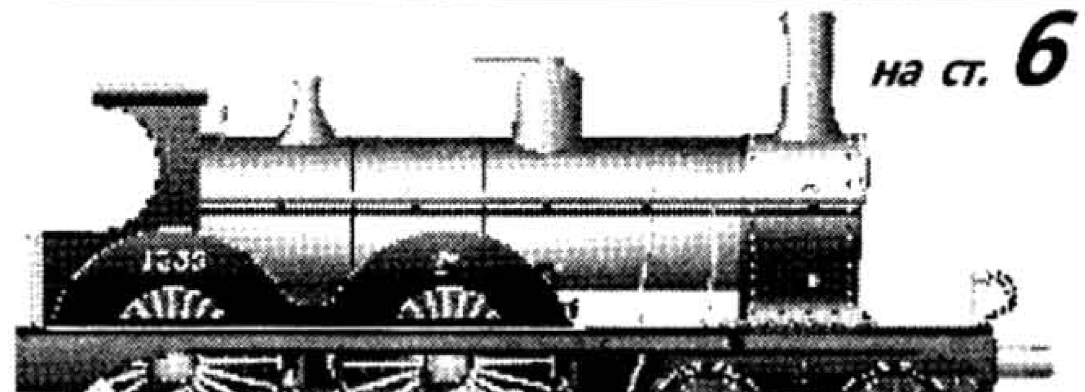
Шарады Брадвэю

29 чэрвеня, субота М.Ор, Р.Дэнэм. Шоў-камэдыя ў 2-х дзеях. Пераклад з ангельскай Н.Кузьмінскага.

ЗАЛЯ КАМЭРНАЙ МУЗЫКІ

Канцэрт камэрнай музыкі

25 чэрвеня, аўторак Ляўрэат міжнароднага конкурсу Уладзімір Буры (флейта), заслужаны ляўрэат Дзяржаўнае прэміі Ігар Алоўнікаў (клявэсін), Юлія Клімянкова (фартэпіяна). Прагучаць творы К.Ф.Баха, Ж.Б.Ляе, К.Глюка, К.Дэбюсі.

на ст. 6

РАСКЛАД РУХУ пасажырскіх цягнікоў на Беларускай чыгунцы

ГАРЫЗОНТ *вул. Куйбышава, 41* (331-271). Выхадны субота, нядзеля. Басэйн 8 заняткаў на месяц 50.000 руб.; басэйн і трэнажорная заля 8 заняткаў на месяц 100.000 руб.; басэйн і аэробіка 8 заняткаў на месяц 100.000 руб.

ВОДНА-СПАРТОВЫ КАМБІНАТ *вул. Сурганава, 2а* (662-892). Дарослы разавы абанэмэнт 8.000 руб.; дзіцячы — 5.000 руб. Працуюць: цырульня, масажны й касмэтычны кабінэты, саляры, саўна, лазьня.

ХВАЛЯ *вул. Фабрычная, 18* (768-469). Дарослы разавы абанэмэнт 6.000 руб.; дзіцячы — 2.000 руб.; група аздараўленьня (спартзаля, саўна, басэйн) 1 занятак 16.000 руб.

ДОМ АФІЦЭРАЎ *вул. Чырвонаармейская, 3а* (227-714). Выхадны субота, нядзеля. Група аздараўленьня (спартзаля, басэйн) 8 разоў на месяц 140.000 руб.

БЛАКІТНЫ *вул. Казлова, 17а* (390-722). Дарослы разавы абанэмэнт 10.000 руб.; дзіцячы — 5.000 руб.

АРЛЯНЯ *вул. Кахоўская, 74* (376-583).

Спарткомплекс "ПРАЦОЎНЫЯ РЭЗЭРВЫ" *вул. Каліноўскага, 111* (637-259). Дарослы разавы абанэмэнт 8.000 руб.; дзіцячы 5.000 руб.

ТРАКТАР *вул. Даўгабродская, 37* (386-591). Басэйн 8 разоў на месяц — 60.000 руб. дарослыя, 30.000 руб. дзеці; група аздараўленьня (спартзаля, басэйн) 8 разоў на месяц — 76.000 руб.

БУРШТЫН *вул. Чайкіной, 12* (469-300). Выхадны нядзеля. Басэйн 8 разоў на месяц — 40.000 руб. дарослыя, 20.000 руб. дзеці.

САЎНЫ

Вул. Маякоўскага, 57 (212-327). 8.00—23.00, выхадныя аўторак, серада; сэансы 2 гадзіны, 5 чалавек; 116.000 руб.

Вул. Маякоўскага, 7а (206-711). 8.00—21.00, выхадныя панядзелак, аўторак; сэансы: 2 гадзіны, 5 чалавек, 112.000 руб; 2 гадзіны, 10 чалавекі, 62.000 руб., без басэйну.

Вул. Харужай, 44 (345-121). 8.00—21.00; сэанс: 2 гадзіны, 5 чалавек, 112.000 руб., басэйн; за асобную плату — масаж.

У ПЕТРУСЯ *вул. П.Броўкі, 12* (327-022). Цэлыя суткі; без выхадных; 8.50—13.30 сэанс 2 гадзіны, 6 чалавек, $15 паводле курсу; 14.00—24.00 сэанс 3 гадзіны, 6 чалавек, $25 паводле курсу; 24.00—8.00 сэанс 1 гадзіна, 6 чалавек, $15 паводле курсу; басэйн, пакой адпачынку, ТВ, відэа, бар, ахова.

Клюб "РАСЕЙСКІ БІЛЬЯРД" *Бэтонны праезд, 1* (202-826, 344-123, 566-753). Цэлыя суткі; сэанс 3 гадзіны; 8.00—12.00 кошт $40 паводле курсу, 12.00—18.30 $60 паводле курсу, 18.30—24.00 $80 паводле курсу, 24.00—8.00 $100 паводле курсу; два басэйны з халоднай і цёплай вадой, вадаспадам, душ Шарко, масажная гідрагармата, саляры; паслугі масажыста, трэнажорная заля, закрытая стаянка для аўтамабіляў; бар.

Спарткомплекс "ПРАЦОЎНЫЯ РЭЗЭРВЫ" *вул. Каліноўскага, 111* (640-006). 9.00—22.00; без выхадных; сэанс 1,5 гадзіны, 8 чалавек, 185.600 руб.; басэйн.

Вул. Украінская, 1 (лазьня №9) (327-634). 8.00—22.00; выхадны панядзелак, аўторак; сэанс 2 гадзіны, 5 чалавек, 100.000 руб., басэйн.

АЛЬТЭКС *пр. Скарыны, 25* (278-556). 11.00—23.00; *вул. Гурцьева, 10* (Уручча, вайсковы гарадок) (694-173). 12.00—23.00; з 12.00 да 16.00 кошт адной гадзіны 190.000 руб.; з 16.00 да 23.00 — 260.000 руб.; заля культурызму; басэйн; пакой адпачынку з відэамагнітафонам; бар — безалькагольныя напоі. За асобную плату масаж, касмэтычны кабінэт, саляры; *вул. Б.Хмяльніцкага, 24* (324-004). 8.00—21.00, выхадныя аўторак, серада; сэанс 2 гадзіны, 5 чалавек, 112.500 руб.; басэйн.

Пра тое, дзе і як можна перакусіць у Менску,

чытайце на ст. 10

Расклад руху пасажырскіх цягнікоў на Беларускай чыгунцы

Усходні кірунак (на Маскву, Калугу, Бранск)

N цягніка	Назва цягніка	Выпраўленьне з пачатковае станцыі	Менск	Берасьце	Баранавічы	Ворша	Віцебск	Магілёў	Жлобін	Гомель	Горадня	Прыбыцьцё на канцавую станцыю	Дні выпраўленьня з пачатковае станцыі
2	Менск–Масква	20.54	20.54	–	–	23.40	–	–	–	–	–	9.05	штодня
4	Менск–Масква	22.26	22.26	–	–	1.15	–	–	–	–	–	10.43	штодня
6	Коўна–Масква	14.11	21.23	–	–	0.10	–	–	–	–	–	9.27	штодня
10	Варшава–Масква	14.39	0.53	20.55	–	3.31	–	–	–	–	–	12.17	штодня
14	Бэрлін–Масква	21.45	19.50	15.30	17.43	22.32	–	–	–	–	–	7.10	штодня
16	Брусэль–Масква	15.55	22.17	17.53	20.11	1.03	–	–	–	–	–	10.05	штодня
22	Варшава–Масква	8.09	21.02	16.33	18.47	23.54	–	–	–	–	–	9.12	штодня
26	Менск–Масква	16.52	16.52	–	–	20.36	–	–	–	–	–	6.05	штодня
28	Берасьце–Масква	18.17	23.17	18.17	21.13	2.09	–	–	–	–	–	11.22	штодня
30	Калінінград–Масква	9.30	21.47	–	–	0.40	–	–	–	–	–	10.00	штодня
32	Магілёў–Масква	19.00	–	–	–	20.59	–	19.00	–	–	–	6.27	штодня
36	Беласток–Масква	18.40	8.26	–	–	11.22	–	–	–	–	0.50	20.39	6 р. на тыдз.
56	Гомля–Масква	19.11	–	–	–	1.31	–	23.42	20.55	19.11	–	10.50	штодня
74	Берасьце–Масква	13.15	18.21	13.15	16.05	21.29	–	–	–	–	–	6.47	штодня
78	Горадня–Масква	15.09	22.54	–	–	1.46	–	–	–	–	15.09	11.15	штодня
88	Вільня–Масква	18.38	23.32	–	–	2.23	–	–	–	–	–	11.46	няцотныя
88	Гомля–Масква	20.17	–	–	–	–	–	–	–	20.17	–	9.58	штодня
112	Берасьце–Ніжні Ноўгарад	9.25	14.55	9.25	12.11	18.22	–	–	–	–	–	15.55	няцотныя
126	Варшава–Масква	14.34	2.37	22.15	0.30	5.22	–	–	–	–	–	15.25	5 р. на тыдз.
132	Берасьце–Масква	1.40	7.04	1.40	4.27	10.29	–	–	–	–	–	20.00	штодня
150	Калінінград–Масква	15.10	3.12	–	–	6.34	–	–	–	–	–	16.07	штодня
196	Берасьце–Масква	20.30	3.46	20.30	0.54	6.58	–	–	–	–	–	17.22	штодня
215	С.-Пецярбург–Смаленск	15.59	–	–	–	–	3.29	–	–	–	–	7.30	няцотныя
230	Берасьце–Бранск	14.55	–	14.55	–	–	–	–	–	3.15	–	10.23	штодня
270	Рыга–Варонеж	16.30	–	–	–	–	2.03	–	–	–	–	5.19	штодня
278	Полацак–Масква	16.32	–	–	–	–	18.47	–	–	–	–	5.11	штодня
281	Горадня–Унеча	16.14	23.56	–	–	3.21	–	4.56	–	–	16.14	11.54	няцотныя
604	Магілёў–Калуга	14.10	–	–	–	–	–	14.10	–	–	–	5.40	цотныя
690	Менск–Магілёў–Унеча	17.07	17.07	–	–	–	–	22.25	–	–	–	5.03	штодня

Заходні кірунак (на Менск, Горадню, Берасьце, Вільню, Калінінград)

N цягніка	Назва цягніка	Выпраўленьне з пачатковае станцыі	Менск	Берасьце	Баранавічы	Ворша	Віцебск	Магілёў	Жлобін	Гомель	Горадня	Прыбыцьцё на канцавую станцыю	Дні выпраўленьня з пачатковае станцыі
1	Масква–Менск	20.50	6.52	–	–	4.17	–	–	–	–	–	6.52	штодня
3	Масква–Менск	19.40	6.03	–	–	3.17	–	–	–	–	–	6.03	штодня
5	Масква–Каўнас	17.17	3.25	–	–	0.39	–	–	–	–	–	10.24	штодня
9	Масква–Варшава	15.25	0.53	6.35	–	22.18	–	–	–	–	–	9.13	штодня
13	Масква–Бэрлін	23.55	9.58	17.00	11.53	7.13	–	–	–	–	–	6.09	штодня
15	Масква–Брусэль	22.36	8.38	15.15	10.38	5.47	–	–	–	–	–	13.22	штодня
21	Масква–Варшава	20.17	6.31	13.27	8.43	3.44	–	–	–	–	–	18.45	штодня
25	С.-Пецярбург–Бэрлін	22.15	–	–	–	–	–	–	–	–	14.36	6.26	штодня
25	Масква–Менск	11.00	22.15	–	–	18.31	–	–	–	–	–	22.15	штодня
27	Масква–Берасьце	14.49	1.19	5.55	3.13	22.07	–	–	–	–	–	5.55	штодня
27	Вільня–Варшава	17.34	–	–	–	–	–	–	–	–	21.34	6.10	штодня
28	Варшава–Вільня	21.04	–	–	–	–	–	–	–	–	5.20	9.02	штодня
29	Масква–Калінінград	13.37	0.10	–	–	20.56	–	–	–	–	–	11.28	штодня
31	Масква–Магілёў	19.55	–	–	–	3.32	–	5.15	–	–	–	5.15	штодня
35	Масква–Беласток	10.03	20.42	–	–	17.32	–	–	–	–	4.32	7.48	6 р. на тыдз.
37	Адлер–Менск	22.12	19.19	–	–	–	–	–	15.43	14.10	–	19.19	цотныя
49	С.-Пецярбург–Берасьце	15.21	6.03	11.12	8.04	3.02	1.06	–	–	–	–	11.12	штодня
51	С.-Пецярбург–Менск	18.45	10.36	–	–	7.33	5.28	–	–	–	–	10.36	штодня
54	Кіеў–С.-Пецярбург	8.00	–	–	–	21.45	23.30	19.47	17.11	15.35	–	11.30	цотныя
55	Масква–Гомля	17.45	–	–	–	1.13	–	3.02	6.20	8.05	–	8.05	штодня
57	С.-Пецярбург–Варшава	12.30	–	–	–	–	–	–	–	–	8.56	14.34	штодня
71	Кішынэў–Менск	18.26	20.40	–	–	–	–	–	16.25	–	–	20.40	пятн., пан.
73	Масква–Берасьце	16.15	2.27	7.10	4.23	23.41	–	–	–	–	–	7.10	штодня
77	Масква–Горадня	16.42	3.07	–	–	0.10	–	–	–	–	9.57	9.57	штодня
87	Масква–Вільня	19.03	5.11	–	–	2.22	–	–	–	–	–	9.40	цотныя
87	Масква–Гомля	19.18	–	–	–	–	–	–	–	7.20	–	7.20	штодня
99	Сымфэрополь–Менск	11.40	21.12	–	–	–	–	–	17.43	16.05	–	21.12	няцотныя
103	Менск–Варшава	21.52	21.52	4.15	23.50	–	–	–	–	–	–	7.55	штодня
104	Варшава–Менск	19.29	7.41	2.55	5.08	–	–	–	–	–	–	7.41	штодня
105	Кіеў–Менск	18.17	8.36	–	–	–	–	–	4.53	3.22	–	8.36	штодня
109	Навarасійск–Менск	1.50	17.29	–	–	–	–	–	13.24	11.41	–	17.29	6,10,14,18,22,26,30
111	Ніжні Ноўгарад–Берасьце	19.10	17.54	23.01	20.15	14.40	–	–	–	–	–	23.01	няцотныя
125	Масква–Варшава	9.53	19.50	2.10	21.48	17.07	–	–	–	–	–	6.35	5 р. на тыдз.
131	Масква–Берасьце	23.15	10.07	14.50	12.18	6.36	–	–	–	–	–	14.50	штодня
141	Адлер–Берасьце	12.18	–	15.15	–	–	–	–	–	–	–	15.15	цотныя
145	Кіславодзк–Менск	23.30	18.07	–	–	–	–	–	14.09	12.29	–	18.07	няцотныя
149	Масква–Калінінград	19.17	5.37	–	–	2.35	–	–	–	–	–	17.24	штодня
149	Мін. Воды–Берасьце	16.21	–	15.15	–	–	–	–	–	–	–	15.15	няцотныя
169	Данецк–Менск	0.10	9.48	–	–	–	–	–	5.55	4.18	–	9.48	цотныя
182	Сымфэрополь–Менск	10.24	22.08	–	–	–	–	–	18.20	16.40	–	22.08	цотныя
195	Масква–Берасьце	21.14	8.12	15.04	11.10	4.53	–	–	–	–	–	15.04	штодня
208	Чарнаўцы–Берасьце	18.18	–	12.55	–	–	–	–	–	–	–	12.55	няцотныя
210	Данецк–Ворша	6.30	–	–	–	13.45	–	–	–	–	–	13.45	штодня
211	Харкаў–Калінінград	22.57	20.32	–	–	–	–	–	16.06	14.33	–	8.33	цотныя
229	Бранск–Берасьце	16.05	–	9.42	–	–	–	–	–	21.56	–	9.42	штодня
233	Харкаў–Асіповічы	15.45	–	–	–	–	–	–	10.07	8.28	–	12.03	аўт., пятн., нядз.
247	Днепрапятроўск–Горадня	21.20	0.32	–	3.15	–	–	–	20.16	18.38	9.29	9.29	цотныя
272	Івана-Франкоўск–Менск	15.40	12.46	–	10.21	–	–	–	–	–	–	12.46	цотныя
273	Кіеў–Берасьце	18.00	–	11.06	–	–	–	–	–	–	–	11.06	штодня
277	Масква–Полацак	21.34	–	–	–	–	6.44	–	–	–	–	8.33	штодня
281	Унеча–Горадня	12.50	23.46	–	–	20.02	–	17.46	–	–	6.55	6.55	цотныя
285	Гомля–Калінінград	14.33	20.32	–	–	–	–	–	16.06	14.33	–	8.39	цотныя
603	Калуга–Магілёў	22.50	–	–	–	–	–	11.53	–	–	–	11.53	цотныя
623	Менск–Берасьце	17.10	17.10	22.50	19.36	–	–	–	–	–	–	22.50	штодня
629	Жытомір–Жыткавічы–Баранавічы	14.35,17.00	5.51	–	8.56	–	–	–	0.27	–	–	8.56	штодня
689	Унеча–Магілёў–Менск	7.08	6.13	–	–	–	–	13.00,0.55	–	–	–	6.13	штодня

Паўночны кірунак (на Віцебск, С.-Пецярбург, Рыгу)

N цягніка	Назва цягніка	Выпраўленьне з пачатковае станцыі	Менск	Берасьце	Баранавічы	Ворша	Віцебск	Магілёў	Жлобін	Гомель	Горадня	Прыбыцьцё на канцавую станцыю	Дні выпраўленьня з пачатковае станцыі
20	Адэса–С.-Пецярбург	15.37	–	–	–	15.35	17.33	13.40	10.36	–	–	5.40	штодня
26	Бэрлін–С.-Пецярбург	23.02	–	–	–	–	–	–	–	–	17.17	11.30	штодня
50	Берасьце–С.-Пецярбург	12.55	18.00	12.55	15.44	21.20	23.07	–	–	–	–	10.47	штодня
52	Менск–С.-Пецярбург	16.22	16.22	–	–	19.45	21.37	–	–	–	–	9.57	штодня
53	Чарнаўцы–С.-Пецярбург	1.10	–	–	19.46	–	–	–	–	–	–	15.25	штодня
58	Варшава–С.-Пецярбург	0.45	–	–	–	–	–	–	–	–	11.47	9.27	штодня
62	Кішынэў–С.-Пецярбург	22.58	–	–	–	2.06	3.50	0.13	21.42	–	–	15.36	штодня
138	Адлер–Рыга	22.12	–	–	–	20.21	22.08	18.15	15.48	14.10	–	8.04	няцотныя
184	Трускавец–С.-Пецярбург	14.30	–	–	5.00	–	–	–	–	–	–	23.50	штодня
188	Кіеў–С.-Пецярбург	23.00	–	–	–	15.44	18.01	13.18	10.00	8.10	–	8.48	штодня
190	Львоў–С.-Пецярбург	17.40	12.52	–	9.56	16.37	18.27	–	–	–	–	8.08	штодня
216	Смаленск–С.-Пецярбург	17.00	–	–	–	–	19.45	–	–	–	–	9.18	цотныя
226	Гомля–С.-Пецярбург	16.16	–	–	–	23.02	0.55	21.12	18.03	16.16	–	14.58	няцотныя
236	Днепрапятроўск–С.-Пецярбург	18.40	–	–	–	23.02	0.55	21.12	18.03	16.16	–	14.58	няцотныя
258	Львоў–Рыга	18.50	–	–	6.46	–	–	–	–	–	–	23.00	4 р. на тыдз.
260	Сымфэрополь–Рыга	21.46	–	–	6.20	–	–	–	–	–	–	19.48	цотныя
269	Варонеж–Рыга	21.56	–	–	–	–	23.06	–	–	–	–	8.35	штодня
288	Гомля–Рыга	18.12	0.23	–	–	–	–	–	19.53	18.12	–	12.50	няцотныя
294	Сымфэрополь–Полацак	11.18	–	–	–	2.44	4.26	0.57	22.17	20.33	–	6.14	цотныя

Паўднёвы кірунак (на Кіеў, Львоў, Адэсу, Адлер)

N цягніка	Назва цягніка	Выпраўленьне з пачатковае станцыі	Менск	Берасьце	Баранавічы	Ворша	Віцебск	Магілёў	Жлобін	Гомель	Горадня	Прыбыцьцё на канцавую станцыю	Дні выпраўленьня з пачатковае станцыі
19	С.-Пецярбург–Адэса	23.35	–	–	–	11.32	9.30	13.22	16.10	–	–	10.41	штодня
38	Менск–Адлер	19.55	19.55	–	–	–	–	–	0.25	2.21	–	18.50	цотныя
54	С.-Пецярбург–Чарнаўцы	15.45	–	–	9.21	–	–	–	–	–	–	3.30	штодня
53	С.-Пецярбург–Кіеў	17.53	–	–	–	5.32	3.42	7.28	10.02	12.00	–	18.42	няцотныя
61	С.-Пецярбург–Кішынэў	21.10	–	–	–	9.12	6.59	10.54	13.55	–	–	11.30	штодня
72	Менск–Кішынэў	12.13	12.13	–	–	–	–	–	16.40	–	–	15.06	чацьв., нядз.
100	Менск–Сымфэрополь	22.54	22.54	–	–	–	–	–	2.47	4.44	–	6.23	няцотныя
106	Менск–Кіеў	21.50	21.50	–	–	–	–	–	2.07	4.04	–	12.36	штодня
110	Менск–Навaрасійск	17.43	17.43	–	–	–	–	–	22.00	23.55	–	11.24	3,7,11,15,19,23,27
137	Рыга–Адлер	7.20	–	–	–	18.59	16.58	20.53	0.25	2.21	–	18.50	няцотныя
142	Берасьце–Адлер	20.15	–	20.15	–	–	–	–	–	–	–	5.21	няцотныя
146	Менск–Кіславодзк	19.26	19.26	–	–	–	–	–	23.49	1.45	–	16.32	няцотныя
150	Берасьце–Мін.Воды	20.15	–	20.15	–	–	–	–	–	–	–	22.34	няцотныя
170	Менск–Данецк	12.46	12.46	–	–	–	–	–	16.56	18.55	–	21.40	цотныя
181	Менск–Сымфэрополь	0.48	0.48	–	–	–	–	–	4.51	6.44	–	13.09	цотныя
183	С.-Пецярбург–Трускавец	1.05	–	–	21.05	–	–	–	–	–	–	12.30	штодня
187	С.-Пецярбург–Кіеў	13.30	–	–	–	4.03	2.12	5.41	9.05	11.15	–	19.47	штодня
189	С.-Пецярбург–Львоў	11.20	4.50	–	7.28	1.32	23.35	–	–	–	–	23.05	штодня
207	Берасьце–Чарнаўцы	17.20	–	17.20	–	–	–	–	–	–	–	12.58	цотныя
209	Ворша–Данецк	21.05	–	–	–	21.05	–	–	–	–	–	2.35	штодня
212	Калінінград–Харкаў	17.45	5.43	–	–	–	–	–	10.10	12.10	–	4.10	цотныя
225	С.-Пецярбург–Гомля	21.40	–	–	–	10.15	8.17	12.00	15.01	16.35	–	16.35	цотныя
234	Асіповічы–Харкаў	12.55	–	–	–	–	–	–	15.11	17.15	–	8.40	сер.,суб.,пан.
235	С.-Пецярбург–Днепрапятроўск	21.40	–	–	–	10.15	8.17	12.00	15.01	17.05	–	13.15	няцотныя
248	Горадня–Днепрапятроўск	19.19	4.16	–	1.12	–	–	–	8.11	10.14	19.19	7.00	цотныя
257	Рыга–Львоў	10.15	–	–	2.29	–	–	–	–	–	–	14.59	4 р. на тыдз.
259	Рыга–Сымфэрополь	21.10	–	–	10.04	–	–	–	–	–	–	18.55	цотныя
271	Менск–Івана-Франкоўск	17.50	17.50	–	20.28	–	–	–	–	–	–	13.45	няцотныя
274	Берасьце–Кіеў	21.05	–	21.05	–	–	–	–	–	–	–	13.30	штодня
286	Калінінград–Гомля	17.40	5.43	–	–	–	–	–	10.10	11.45	–	11.45	няцотныя
287	Рыга–Гомля	19.00	7.48	–	–	–	–	–	11.43	13.13	–	13.13	цотныя
293	Полацак–Сымфэрополь	12.58	–	–	–	16.50	14.57	19.01	22.25	0.30	–	7.09	цотныя
630	Баранавічы–Жыткавічы–Жытомір	19.30	23.05	–	19.30	–	–	–	4.10	–	–	11.02,13.50	штодня

Цягнікі мясцовага фармаваньня

N цягніка	Назва цягніка	Выпраўленьне з пачатковае станцыі	Менск	Берасьце	Баранавічы	Ворша	Віцебск	Магілёў	Жлобін	Гомель	Горадня	Прыбыцьцё на канцавую станцыю	Дні выпраўленьня з пачатковае станцыі
107	Калінкавічы–Менск	0.10	5.54	–	–	–	–	–	2.17	–	–	5.54	штодня
108	Менск–Калінкавічы	16.33	16.33	–	–	–	–	–	19.23	21.34	–	23.45	штодня
601	Полацак–Гомля	18.47	–	–	–	23.14	21.05	1.04	3.47	5.14	–	5.14	цотныя
602	Гомля–Полацак	22.06	–	–	–	4.59	6.54	2.34	23.54	22.06	–	9.14	няцотныя
603	Гомля–Баранавічы	0.17	7.06	–	9.54	–	–	–	2.40	0.17	–	9.54	штодня
604	Баранавічы–Гомля	14.59	17.20	–	14.29	–	–	–	21.30	23.10	–	23.10	штодня
624	Берасьце–Менск	6.20	11.23	6.20	9.17	–	–	–	–	–	–	11.23	штодня
645	Віцебск–Берасьце	17.08	–	12.54	–	19.27	17.08	21.47	1.10	–	–	12.54	штодня
646	Берасьце–Віцебск	15.55	–	15.55	–	8.53	11.43	6.30	3.26	–	–	11.43	штодня
649	Горадня–Гомля	19.19	3.20	–	–	–	–	–	7.13	8.48	19.19	8.48	няцотныя
650	Гомля–Горадня	18.38	0.46	–	–	–	–	–	20.16	18.38	9.29	9.29	цотныя
651	Полацак–Баранавічы	20.22	5.30	–	7.51	0.58	22.51	–	–	–	–	7.51	штодня
652	Баранавічы–Полацак	21.20	0.08	–	21.20	4.14	6.12	–	–	–	–	8.14	штодня
653	Магілёў–Салігорск	6.17	–	–	–	–	–	6.17	–	–	–	12.24	штодня
654	Салігорск–Магілёў	12.51	–	–	–	–	–	18.07	–	–	–	18.07	штодня
659	Менск–Берасьце	18.38	18.38	5.40	21.27	–	–	–	–	–	–	5.40	штодня
660	Берасьце–Менск	19.55	7.17	19.55	4.43	–	–	–	–	–	–	7.17	штодня
663	Гомля–Берасьце	21.07	–	7.50	–	–	–	–	–	21.07	–	7.50	штодня
664	Берасьце–Гомля	19.06	–	19.06	–	–	–	–	–	6.31	–	6.31	штодня
667	Гомля–Горадня	16.28	23.24	–	2.14	–	–	–	18.35	16.28	7.44	7.44	штодня
668	Горадня–Гомля	23.42	9.01	–	5.23	–	–	–	13.49	15.33	23.42	15.33	штодня
675	Менск–Полацак	17.08	17.08	–	–	–	–	–	–	–	–	0.10	штодня
676	Полацак–Менск	1.30	8.55	–	–	–	–	–	–	–	–	8.55	штодня
683	Віцебск–Горадня	18.12	23.46	–	–	20.02	18.12	–	–	–	6.55	6.55	няцотныя
684	Горадня–Віцебск	16.14	23.56	–	–	3.20	5.00	–	–	–	16.14	5.00	цотныя
683	Гомля–Лунінец	14.25	–	–	–	–	–	–	–	14.25	–	21.41	штодня
684	Лунінец–Гомля	3.00	–	–	–	–	–	–	–	10.31	–	10.31	штодня

Заўвагі: 1) час мясцовы, 2) не пазначаны цягнікі, што курсуюць на загад чыгункі.

НОВЫЯ КНІГІ, ДАСЛАНЫЯ Ў РЭДАКЦЫЮ

Цэлеш Мікола. Хмары над Бацькаўшчынай / Рэдагав., уступ, бібліяграфія Л.Юрэвіча, лекс. камэнтар А.Юрэвіч, вокладка І.Рагалевіч-Дудко, друк М.Прускі. – Нью-Ёрк: Беларускі Інстытут Навукі і Мастацтва, 1995. – 300 с.

Беларуская гітарная музыка: Зборнік нот. Выпуск 1. Менск: НТКА «Беларуская капэла», 1996. – 32 с., іл. 500 ас.

Курскоў А.М., Часнова Р.П. Таямніцы ляснога царства. – Менск: Ураджай, 1996. – 111 с.: іл. 1000 ас. ISBN 985-04-0043-9

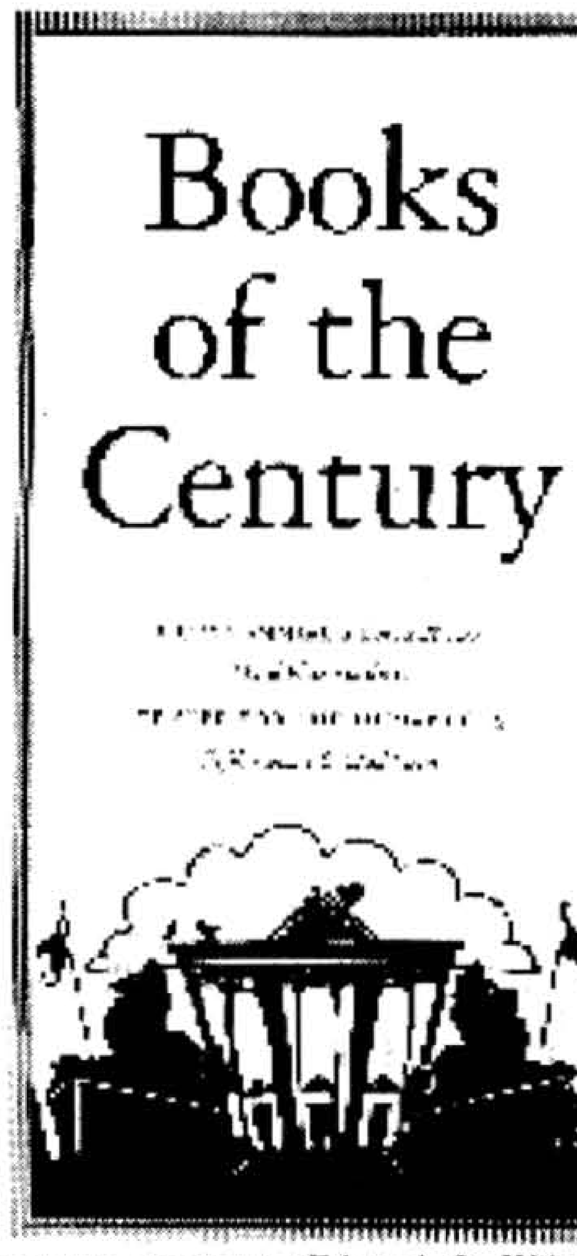
Міхальчук М.В., Кавальчук Т.А. Асновы экалягічнай адукацыі малодшых школьнікаў: Вучэбны дапаможнік. – Менск: Вышэйшая школа, 1996. – 198 с.: іл. 5000 ас. ISBN 985-06-0164-07

Лыч Л., Навіцкі У. Гісторыя культуры Беларусі. – Менск: НКФ «Экапэрспэктыва», 1996. – 453 с. 5000 ас. ISBN 985-6102-06-5.

Савіцкі М.І. Эканамічная інфарматыка і вылічальная тэхніка: Вучэбны дапаможнік для студэнтаў эканамічных спэцыяльнасьцяў. – Менск: БДЭУ, 1996. 280 с. іл. 1000 ас. ISBN 985-09-0023-7.

Беларускі вайсковы строй і зброя XII–XVIII ст.: Камплект паштовак / Аўтар і ўкладальнік тэкстаў М.Грыгор'еў, мастак І.Кендзянкоў. – Менск: НВФ «Ваўкалака», 1996. – 12 шт.

Найлепшыя кнігі XX стагодзьдзя

ВЕХІ СУЧАСНАЙ ЛІТАРАТУРЫ

1. Антон Чэхаў. Тры сястры (Антон Чехов. Три сестры) 1901
2. Марсэль Пруст. У пошуках страчанага часу (Marcel Proust. A la recherche du temps perdu) 1913-27
3. Гертруд Стэйн. Пяшчотныя гузікі: Аб'екты ежа пакоі (Gertrude Stein. Tender Buttons: Objects Food Rooms) 1914
4. Франц Кафка. Мэтамарфозы (Franz Kafka. Die Verwandlung) 1915
5. Эдна Сэнт Вінсэнт Мілэй. Рэнэсанс і іншыя вершы (Edna St. Vincent Millay. Renascence and Other Poems) 1917
6. Ўільям Батлер Ейтс. Дзікія лебедзі на Куле (William Butler Yeats. The Wild Swans at Coole) 1917
7. Луіджы Пірандэла. Шэсьць пэрсанажаў у пошуках аўтара (Luigi Pirandello. Sei personaggi in cerca d'autore) 1921
8. Т.С.Эліёт. Бясплодная зямля (T.S.Eliot. The Waste Land) 1922
9. Джэймс Джойс. Уліс (James Joyce. Ulysses) 1922
10. Томас Ман. Чароўная гара (Thomas Mann. Der Zauberberg) 1924
11. Ф.Скот Фіцджэральд. Вялікі Гэтсбі (F.Scott Fitzgerald. The Great Gatsby) 1925
12. Вірджынія Вульф. Да дому сьвятла (Virginia Woolf. To the Lighthouse) 1927
13. Фрэдэрыка Гарсія Лёрка. Цыганскія баляды (Federico Garcia Lorca. Primer romancero gitano) 1928
14. Рычард Райт. Родны сын (Richard Wright. Native Son) 1940
15. У.Х.Аўдэн. Век заклапочанасьці: барочная эклёга (W.H.Auden. The Age of Anxiety: A Baroque Eclogue) 1947
16. Ральф Элісан. Нябачны чалавек (Ralph Ellison. Invisible Man) 1952
17. Уладзімір Набокаў. Лаліта (Владимир Набоков. Лолита) 1955
18. Хорхэ Луіс Борхэс. Фантастычныя творы (1944 г.; 2-е дапоўненае выданьне, 1956 г.) (Jorge Luis Borges. Ficciones (1944; 2nd augmented edition) 1956
19. Габрыэль Гарсія Маркес. Сто галоў адзіноты (Gabriel Garcia Marquez. Cien anos de soledad) 1967
20. Тоні Морысан. Песьня Салямона (Toni Morrison. Song of Solomon) 1977

СЬВЕТ ПРЫРОДЫ

1. Марыс Мэтэрлінк. Жыцьцё пчалы (Maurice Maeterlinck. La vie des abeilles) 1901
2. Марыя Складоўская-Кюры. Трактат пра радыеактыўнасьць (Marie Sklodowska Curie. Traite de radioactivite) 1910
3. Альбэрт Эйнштэйн. Значэньне адноснасьці (Albert Einstein. The Meaning of Relativity) 1922
4. Роджэр Торы Пэтэрсан. Палявы дапаможнік па птушках (Roger Tori Peterson. A Field Guide to the Birds) 1934
5. Альда Леапольд. Альманах пяшчанага графства (Aldo Leopold. A Sand County Almanac) 1949
6. Конрад З. Лёрэнц. Кальцо караля Салямона: новае сьвятло на шляхі жывёлаў (Konrad Z. Lorenz. Er redete mit dem Vieh, den Vogeln und Fishen: King Solomon's Ring) 1949
7. Рахель Карсан. Ціхая вясна (Rachel Carson. Silent Spring) 1962
8. Джэймс Ўотсан. Двайны Геліс: асабістая справаздача адкрыцьця структуры ДНК (James Watson. The Duble Helix: A Personal Account of the Discovery of the Structure of DNA) 1968
9. Эдвард О. Ўілсан. Разнастайнасьць жыцьця (Edward O. Wilson. The Diversity of Life) 1992

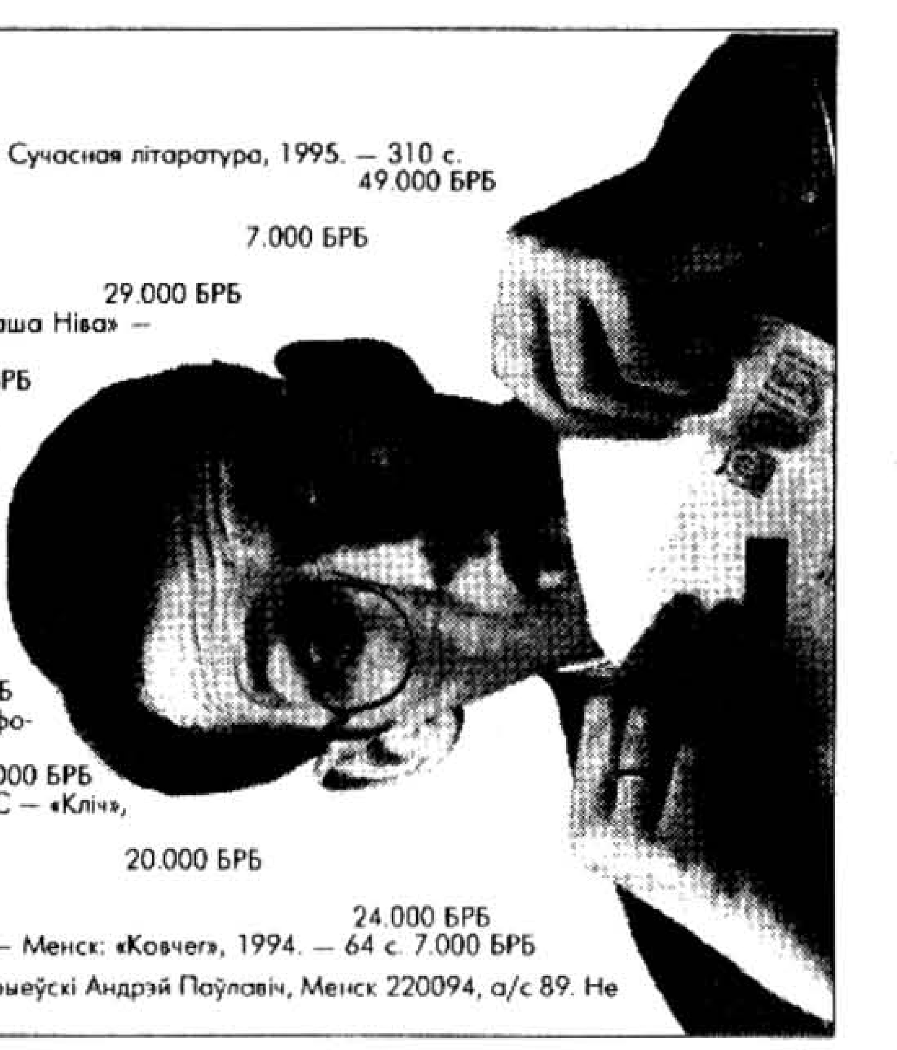
ПРАТЭСТ І ПРАГРЭС

1. Джэйкаб Рыс. Бітва з трушчобамі (Jacob Riis. The Battle with the Slum) 1902
2. У.І.Б. Дзю Буа. Душы чорнага народу (W.E.B. Du Bois. The Souls of Black Folk) 1903
3. Аптан Сінклер. Джунглі (Upton Sinclair. The Jungle) 1906
4. Джэйн Адамс. Дваццаць гадоў у халупе (Jane Addams. Twenty Years at Hull-House) 1910
5. Ліліян Ўальд. Дом на Генры-Стрыт (Lilian Wald. The House on Henry Street) 1915
6. Лінкальн Стэфэнс. Аўтабіяграфія Лінкальна Стэфэнса (Lincoln Steffens. The Autobiography of Lincoln Steffens) 1931
7. Джон Дос Пасас. ЗША (John Dos Passos. U.S.A.) 1937
8. Джон Стэйнбэк. Гронкі гневу (John Steinbeck. The Grapes of Wrath) 1939
9. Джэймс Алжы і Ўолкер Эванс. А цяпер уславім славутых людзей (James Agee and Walker Evans. Let Us Now Praice Famous Men) 1941
10. Ліліян Сміт. Дзіўны плод (Lilian Smith. Strange Fruit) 1944
11. Пол Гудман. Абсурд, які ўзрастае (Paul Goodman. Growing Up Absurd) 1960
12. Джэймс Болдуін. Агонь у наступны раз (James Baldwin. The Fire Next Time) 1963
13. Малькальм Х. Аўтабіяграфія Малькальма Х (Malcolm X. The Autobiography of Malcolm X) 1965
14. Рэндзі Шылц. І ансамбаль граў (Randy Shilts. And the Band Played On) 1987
15. Алекс Котлавіц. Тут няма дзяцей (Alex Kotlowitz. There Are No Children Here) 1991

КАЛЯНІЯЛІЗМ ДЫ ЯГОНЫЯ НАСТУПСТВЫ

1. Джозэф Конрад. Лёрд Джым (Joseph Conrad. Lord Jim) 1900
2. Рэд'ярд Кіплінг. Кім (Rudyard Kipling. Kim) 1901
3. Махатма Гандзі. Сат'яграха (Ненасільны супраціў) (Mohandas K. Gandhi. Satyagraha) 1921-40
4. І.М. Фостэр. Шлях у Індыю (E.M. A Passage to India) 1924

Кніга — поштай

1. **Адам Глёбус. Толькі не гавары маёй маме...** Зборнік інтымнае прозы. — Менск: Сучасная літаратура, 1995. — 310 с.
49.000 БРБ
2. **Адам Глёбус. Скрыжаваньне.** — Менск: БАДППР — «Ковчег», 1993. — 46 с.
7.000 БРБ
3. **Юліяна Вітан-Дубейкаўская. Мае ўспаміны.** — Вільня, 1994. — 192 с.
29.000 БРБ
4. **Баляслаў Лесьмян. Пан Блішчынскі** / Пераклад з польскай. — Вільня-Менск: «Наша Ніва» — «Мастацкая Літаратура», 1994. — 93 с.
17.000 БРБ
5. **Вітаўт Кіпель. Беларусы ў ЗША.** — Менск, 1993. — 352 с.
29.000 БРБ
6. **Брэтон Ф., Пру С. Выбух камунікацыі.** — Менск: БФС — «Тэхналёгія», 1995. — 336 с.
24.000 БРБ
7. **Говард Майкал. Сучасная культурная антрапалёгія.** — Менск: БФС — «Тэхналёгія», 1996. — 486 с.
35.000 БРБ
8. **Лоўзі Дж. Гістарычныя ўводзіны ў філязофію навукі.** — Менск: БФС — «Тэхналёгія», 1995. — 328 с.
24.000 БРБ
9. **Энтані Сміт. Нацыяналізм у дваццатым стагодзьдзі.** — Менск: БФС — «Эўрафорум», 1995. — 272 с.
20.000 БРБ
10. **Джын Эйчысан. Гаваркія істоты: Уводзіны ў псыхалінгвістыку.** — Менск: БФС — «Кліч», 1995. — 312 с.
20.000 БРБ
11. **Браян М. Фэйган. Уводзіны ў археалёгію.** — Менск: БФС, 1996. — 272 с.
24.000 БРБ
12. **Беларускі рок-н-рол: Тэксты** («Бонда», «Крама», «Мроя», «Новае Неба», «Уліс»). — Менск: «Ковчег», 1994. — 64 с. 7.000 БРБ

Каб атрымаць патрэбную Вам кнігу, трэба пералічыць указаную суму грошай на адрас: Андрыеўскі Андрэй Паўлавіч, Менск 220094, а/с 89. Не забудзьцеся падаць свой адрас.

Кніга — поштай

Рэдакцыя часопіса «Калосьсе» прапануе наступныя выданьні:

1. Калосьсе, №1-1993. — 60 с.	10.000 БРБ
2. Калосьсе №2-3-1995. — 144 с.	25.000 БРБ
3. Вінцэсь Мудроў. Жанчыны ля басэйна. — Менск: Мастацкая літаратура, 1992. — 160 с.	15.000 БРБ
4. Юры Гумянюк. Твар Тутанхамона. — Полацак: Полацкае ляда, 1994. — 52 с.	10.000 БРБ
5. Алесь Аркуш. Разьтаньне з Танталам. — Полацак: Полацкае ляда, 1994. — 54 с.	10.000 БРБ
6. Ігар Сідарук. Саната Арганата. — Полацак: Полацкае ляда, 1994. — 64 с.	10.000 БРБ
7. Лявон Вольскі. Калідор. — Полацак: Полацкае ляда, 1993. — 38 с.	10.000 БРБ

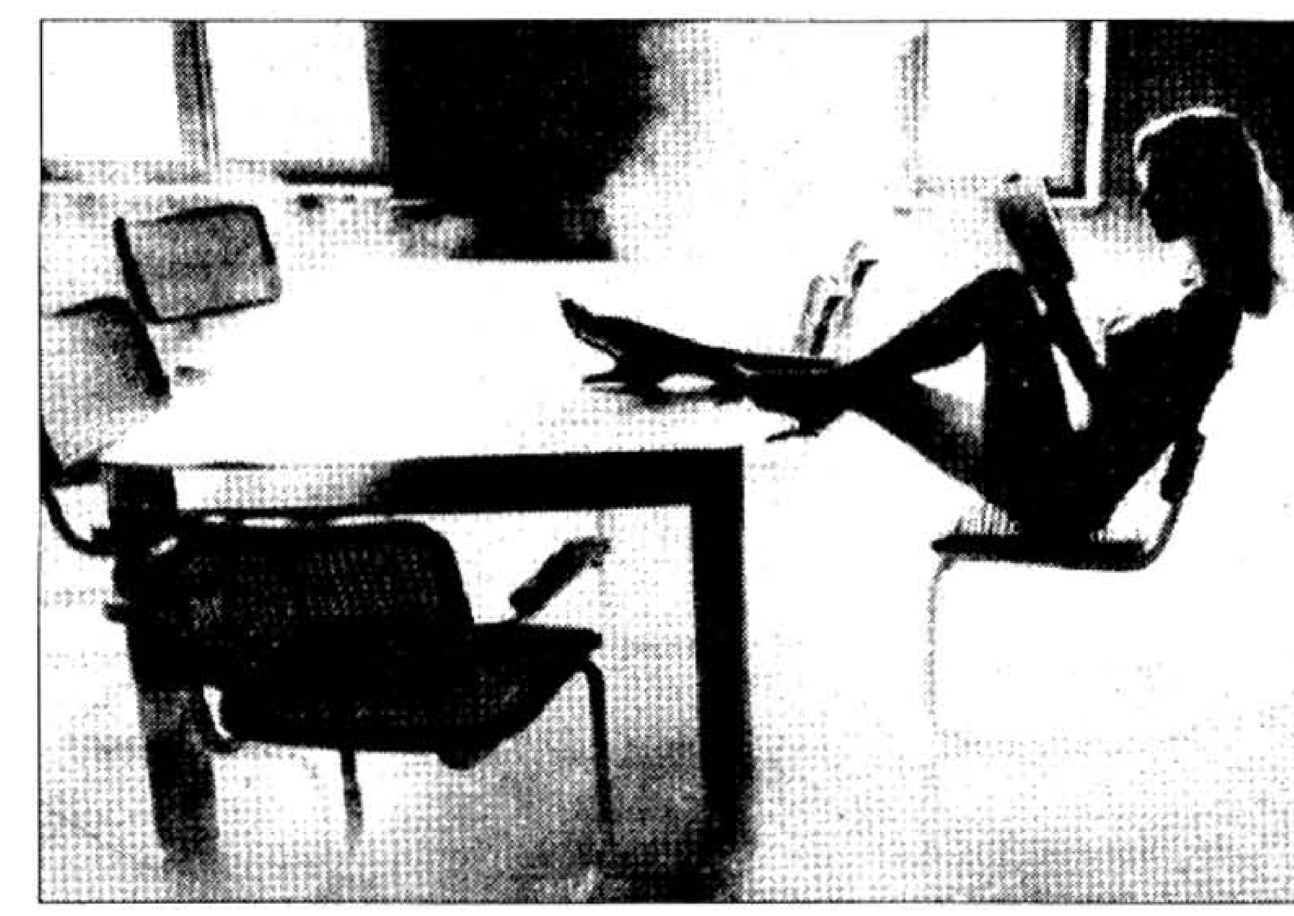
Каб атрымаць патрэбную Вам кнігу, пералічыце названую суму грошай на адрас:
Алесь Козік, 211440 Навапоғацак-11, п/с 36. Не забудзьце падаць свой адрас.

НАВІНКА!

Браян М. Фэйган. Уводзіны ў археалёгію. — *Менск: Беларускі Фонд Сораса (Сэрыя «Адкрытае грамадзтва»), 1996.*

Спэцыяліст, калі ён прафэсійна дасьведчаны ў сваёй дысцыпліне, можа распавядаць пра яе глыбока й нязмушана. Так напісана кніга «Ўводзіны ў археалёгію». Тут усё галоўнае пра гэтую навуку — ад нараджэньня археалёгіі да археалёгіі ў будучыні. У Менску кніга прадаецца ў кнігарнях "Сьветач", "Акадэмкніга", у шапіку на гістфаку БДУ

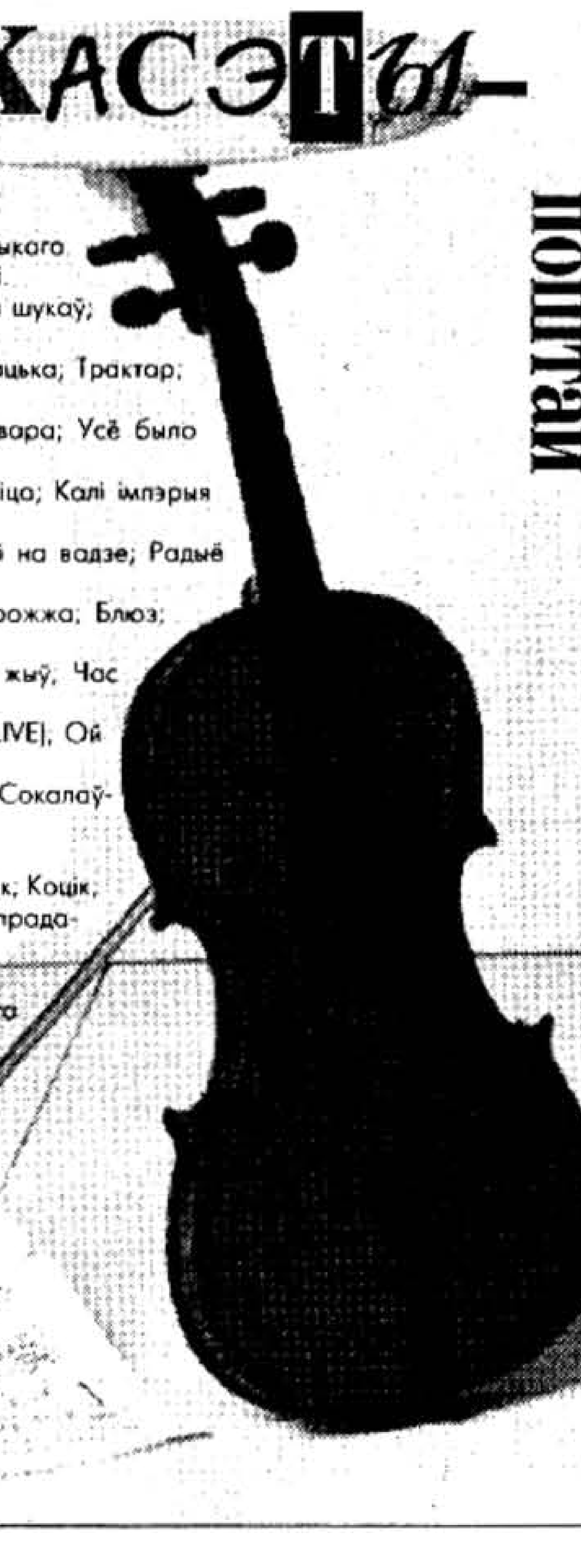
Новы беларускі кніжны праект у Гомелі

Беларускі Гуманітарны Фонд «Наша Ніва» ў памяшканьні Гомельскай абласной унівэрсальнай бібліятэкі (пл. Перамогі, 2) пры Аддзеле інфармацыйных тэхналёгіяў (тэл. 55-71-97) адкрыў кніжны аддзел.

Гэта адзіная кропка ў 500-тысячным горадзе, дзе можна пабачыць такі асартымэнт сучасных беларускіх кніг — мастацкую літаратуру, дасьледаваньні ў галіне гуманістыкі, найноўшыя пераклады.

Апроч кніжак тут таксама можна прыдбаць самыя апошнія запісы беларускае музыкі.

Наша мэта — зрабіць новую беларускую кнігу жывым фактарам сучаснае культурнае сытуацыі.

1. **НОВАЕ НЕБА. Сон у трамваі:** Сон у трамваі; Выбар; А ты забудзь маё імя; Жахлівая прыгажосьць; Дом; Калыханка; Таму што; Той, хто стаіць у мяне за плячыма.
2. **НОВАЕ НЕБА. Go home (1995):** Прэзыдэнт, ідзі дамоў; Дакраніся да вады; Падае сьнег; Крот-2; Электарат; Цемра; Выгнаны сын; Канцэрт у Westclub 7 сакавіка 1995 г. (жывы гук).
3. **НОВАЕ НЕБА. Дзеці чорнага гораду (1991):** Чарга па хлеб; Сірата; Вочы ваўчыныя; Замова; Не, гэта ня сьмерць; Дзеці чорнага гораду; Вакно; Ёсьць; Караблік, Ты прыходзіш; Шостае падарожжа; Звон.
4. **КРАМА. Камэндант (1995):** Камэндант; Малдаванка; Навошта я цябе кахаю; Мама; Паходная; Стой тут; We are going down; Польскі бізнэс; Там, дзе нас ня будзе.
5. **КРАМА. Хворы на Rock-n-Roll:** Бяжы, хлопец; Здраднік; Хворы на рок-н-рол; Выпі са мной да дна; Чыкага нойтс; Каханьне а шостай гадзіне; Стэфаніда; Мне мой сябра сказаў; Новая кроў; Будзь разам з намі.
6. **КРАМА. Гэй там налівай! (1994):** Канада, Ім ня трэба мой блюз; Сабака; Гэй, там, налівай; Што ты шукаў; Чакай; Карчма; Доўгія ногі; Яе хлопец; Я вярнуся сюды; Слуцкая брама.
7. **N.R.M. LaLaLaLa (1995):** Белыя лебедзі; Нацыя; Дорога; Мітусьня; Не хадзіце ў цёмны лес (Зомбі); Бацька; Трактар; Дзе тое слова; Дайце; Бывай; Лалалала; Халі-галі.
8. **ULIS. Life (1996):** Як плынь ракі; У вагні; Паходная; Па-над дахамі; Залаты ланцуг; Аднойчы; Пачвара; Усё было недарэчы; Альбо бывай; Па калідоры; Астатні цягнік; Усё альбо нічога, Цмок, каралева.
9. **УЛІС. Чужаніца (1991):** Краіна ў кратах; Пляц Францыска; Гестапа; Іржавыя дні; Акторка; Чужаніца; Калі імпэрыя зьнікне; Пакуль сьпяваю.
10. **УЛІС. Краіна доўгай белай хмары (1990):** Другое падарожжа; Памажы; Першае дрэва; Кругі на вадзе; Радыё свабода; Краіна доўгай белай хмары; Ерусалім; Добры напой; Брама жыцьця.
11. **БОНДА. Найлепшыя песьні**: Не сьпяшайся; Ліст дадому; Слуцкая брама; Кожны з нас; Падарожжа; Блюз; Вынаходнікі; Стэфка; Соль жыцьця; Раз-пораз...
12. **МЯСЦОВЫ ЧАС. Наша ўскраіна (1991):** Вецер; Шлях дамоў; Далёкі сьвет; Ноч; Ускраіна; Я жыў; Час прысьпеў; Ноч у Караліне.
13. **ПАЛАЦ. Палац (1996):** Як пайду я ў новую канюшню; Каваль; Русалкі; Манечка; Merry Christmas (LIVE), Ой долам, долом (LIVE); Ой рана, рана; Хрыстос нарадзіўся; Калядка; Каліначка; Страла.
14. **Песьні беларускіх бардаў (1992):** Кася Камоцкая, Вальжына Цярэшчанка, Алесь Камоцкі; Сяржук Сокалаў-Воюш «Песьні касінэраў».
15. **РЭНЭСАНС** (беларускі джаз).
16. **БЕЛАРУСКІЯ НАРОДНЫЯ КАЗКІ:** Коцік Петрык і мышка; Пра што кукуе зязюля; Пых; Сынок з кулачок; Коцік, пеўнік і лісіца; Пшанічны каласок; Дзедава рукавічына; Пра падчарку; Пра старога ката; Як баба гуся прадавала; Сіняя сьвіта.
17. **БЕЛАРУСКАЯ МУЗЫЧНАЯ ЛІТАРАТУРА (1-3)**

Фонахрэстаматыя, т. 1: Беларускія канты; Песнапеньні пра Ефрасіньню Полацкую; Музыка невядомага аўтара XVIII ст. на вершы Сымона Полацкага; Помнік музычнай культуры Беларусі XVI-XVII ст. «Полацкі сшытак»; Мацей Радзівіл. Дывэртысмэнт у трох частках; Еган Давід Голанд (лібрэта М.Радзівіла). Опэра «Агатка, або прыезд Пана» (1784 г.); «Нясьвіская мэса» 1730 г. (фрагмэнт); Тадэвуш Касьцюшка (1745-1817). Палянэз; Васіл Казлоўскі (1757-1831); Міхал Клеофас Агінскі (1765-1833). Палянэз Фа мінор, Палянэз Ля мінор «Разьвітаньне з Радзімай»; Міхал Казімер Агінскі (1730-1800). Са сшытку романсаў «Да Касі»; Эрнэст Ванжура. Увэртура да балетнай пантамімы «Арлекін-нявольнік».

Фонахрэстаматыя, т.2: Л.Шлег (словы. народ.). Лубок; Д.Смольскі. Канцэртына для сола скрыпкі і аркестру; Э.Казачкоў. Увэртура для духавога аркестра; Рафаіл Вардоцкі. Апалён-заканадаўца, лібрэта М.Цяцерскага.

Фонахрэстаматыя, т.3: А.Бандарэнка, словы. Мітрапаліта Кіеўскага Ларывона. Пахвала Вялікому князю Ўладзімеру Сьвятаслававічу; А.Мдзівані (сл. народн.). Гусельки; А.Багатыроў. Маладыя гады; В.Войцік. Сюіта ў старадаўнім стылі для цымбалаў; М.Чуркін. Калыханка для скрыпкі і фартэпіяна; Л.Мурашка. Саната для фартэпіяна.

Для атрыманьня адной касэты неабходна даслаць 22.000 руб. на адрас: 220094 Менск, а/с 89, Андрыеўскаму Андрэю Паўлавічу. Не забудзьцеся падаць Ваш адрас.

24.06 - 30.06

Панядзелак 24 чэрвеня

Беларускае тэлебачаньне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Мультфільмы.
8.20 "Верабей на лёдзе". М/ф.
15.00 Навіны.
15.15 "Фліпэр".
15.40 "Жыцьцё чароўнае". Д/ф.
16.05 "На добры лад".
16.20 Пэдагагічны экран.
17.00 "Творцы".
17.20 Куды пайсьці вучыцца?
18.00 Музычны антракт.
18.10 Чым багатыя...
18.25 Эканамікст.
18.35 MTV.
18.50 Навіны.
19.05 "Крок".
19.40 Гэтага мы не вывучалі...
19.55 "Майстэрня".
20.15 "Люстра".
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.45 Спартовы тэлекур'ер.
22.05 Фільматэка. "Паветраны рамізьнік".
23.15 "Канцэртны сэзон".
24.00 Навіны.
0.15 Лёгкая атлетыка. Чэмпіянат Беларусі.

ОРТ

17.00, 22.25 Навіны.
17.20 "Сакрэт трапіканкі".
18.10 Час пік.
18.35 "Адгадай мэлёдыю".
19.05 "Мы".
19.45 "Дабранач, дзеці!".
20.00 Час.
20.45 "Віртуальная рэальнасьць".
21.45 "Срэбны шар".
22.35 Фільм "Чэкіст".

Канал "Расея"

16.00, 19.00, 22.00, 23.45 Весткі.
16.20 Выратаваньне 911.
17.15 Тэлечасопіс "О.Т".
17.25 Дзёньнік чэмпіянату Эўропы па футболе.
17.40 L-клюб.
18.25 Лідар-прагноз.
19.35 "Санта-Барбара".
20.30 "Даміно" М.Баярскага.
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 "Рукі забойцы". М/ф.
22.45 Валейбол. Сусьветная ліга. Фінал.

IV канал, НТВ

8.00 Мір вашаму дому.
8.10 Пэнсіён.
8.25 "Раганосец". М/ф.
10.00 Антрэ-соль.
10.30 СІП.
10.40 Мультфільм.
10.50 "Гнесінскія віртуозы".
11.25 "Пяць хвілінаў".
11.30 У працоўны поўдзень.
12.00 Крыніцы.
12.30 Чалавек у рынкавай эканоміцы.
13.00 "Скарбы народнае творчасьці".
13.30 СІП.
13.35 "Капітан Нэма". М/ф. с. 1.
14.50 Мультфільм.
15.00 Бацькаўшчына мая.
15.30 "Лекцыі Фэміды".
16.00 Музычныя навіны.
16.15 "Муззон".
16.45 СІП.
17.00 Тэніс. Уімблдон-96.
18.00 "Сёньня".
18.35 Герой дня.
19.00 Сьвет кіно. "Бунтар".
20.25 "Канюшня Роста".
21.00 "Сёньня".
21.35 Час сэрыялу. "Перамяніце акалічнасьці".
22.30 Часінка.
23.00 "Сёньня".
23.20 Спэцыяльны шахматны выпуск.
23.25 Тэніс. Уімблдон-96.

СПБ

17.05 Толькі бяз панікі.
17.30 Дзіцячае ТБ.
17.55, 18.55, 19.55, 20.55, 22.00 Інфарм-ТБ "Цяпер".
18.05 Казка за казкай.
18.40 Вялікі фэстываль.
19.05 "Першае каханьне".
20.05 "Замест палітыкі". Спэкт.
20.40 Тэлеслужба бясьпекі.
21.00 Спорт.
21.05 "Рэкет". М/ф. с. 1.
22.15 "На ноч глядзячы".
22.30 "Ляўша". М/ф.
24.00 Муз. ТБ. "Галасуй, альбо прагуляеш".

Аўторак 25 чэрвеня

Беларускае тэлебачаньне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 Аўта-парк.
8.30 Абібок.
9.00 "Мы – хлопцы жывучыя". М/ф.
10.15 "Гэтага мы не вывучалі..."
10.30 "Сядзіба".
15.00 Навіны.
15.15 "Фліпэр".
15.40 "Лёс мой і надзея".
16.10 Усё пра ўсё.
16.35 Чарнобыль: праблемы і вырашэньні.
17.20 Занятк Н.Наважылавай.
17.50 Музычны антракт.
18.00 "Уладзімір Салаўёў. 3 нагоды апошніх падзеяў". Д/ф.
18.15 Бывайце здаровыя.
18.25 Эканамікст.
18.35 MTV.
18.50 Навіны.
19.05 "Дзяжурная аптэка". Тэлесэрыял.
20.00 "Бяда". Д/ф.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.10 М/ф "Вельмі верная жонка".
23.30 Па старонках I Нацыянальнага фэстывалю "Музыка і тэатар".
0.10 Навіны.

ОРТ

17.00, 23.55 Навіны.
17.20 "Сакрэт трапіканкі".
18.10 Час пік.
18.35 "Адгадай мэлёдыю".
19.00 "Тэма".
19.45 "Дабранач, дзеці!".
20.00 Час.
20.45 Фільм "3 жыцьця Фёдара Кузькіна".
0.15 Музычная праграма MTV.
0.45 "Гардэмарыны, наперад!". М/ф. с. 1.

Канал "Расея"

16.00, 19.00, 23.45 Весткі.
16.20 Расея ў асобах.
16.50 "Дзяўчынка з заўтра".
17.15 Мультфільм.
17.25 Прасьцей за простае.
17.55 Надзвычайны канал.
18.25 "Нічога, апрача..."
18.40 "Цемная" для Г.Старавойтавай.
19.35 "Санта-Барбара".
20.30 "Гарадок".
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 "Раба каханьня". М/ф.
22.45 Валейбол. Сусьветная ліга. Фінал.

IV канал, НТВ

8.00 Мір вашаму дому.
8.10 Пэнсіён.
8.25 "Катафалк". М/ф.
9.35 "Вэрсія". Д/ф.
10.00 Антрэ-соль.
10.30 СІП.
10.40 Француская для дзетак.
11.05 "Усё пра ровар". Д/ф.
11.25 "Пяць хвілінаў".
11.30 У працоўны поўдзень.
12.00 "Спачатку было слова".
12.30 Чалавек у рынкавай эканоміцы.
13.00 ВГІК. Далягляды кіно і відэа.
13.30 СІП.
13.35 "Капітан Нэма". М/ф. с. 2.
14.45 Амплітуда посьпеху.
15.00 Майстра.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 "Муззон".
16.45 СІП.
17.00 Тэніс. Уімблдон-96.
18.00 "Сёньня".
18.35 Герой дня.
19.00 Сьвет кіно. "Начныя ястрабы".
20.45 Доктар Кут.
21.00 "Сёньня".
21.35 Час сэрыялу. "Перамяніце акалічнасьці".
22.30 Часінка.
23.00 "Сёньня".
23.20 Тэніс. Уімблдон-96.
0.15 Мэляманія.

СПБ

11.55, 12.55, 13.55, 15.55, 17.55, 18.55, 19.55, 20.55, 22.05 Інфарм ТБ "Цяпер".
12.05 "Першае каханьне".
13.05 Тэрмін адказу сёньня.
13.35 Парады садоўнікам.
13.45, 20.40 Тэлеслужба бясьпекі.
14.05 "Рэкет". М/ф. с.1
15.05 Аўэртайм.
15.20 "Замест палітыкі".
15.50 Стыль жыцьця.
16.05 Дзіцячае ТБ.
16.25 "Філязофія паводле Філа".
16.55 Спартовы агляд.
17.05 Толькі бяз панікі.
17.30, 18.00 Паказвае ЛОТ.
18.35 Вялікі фэстываль.
19.05 "Першае каханьне".
20.05 "Сьлявай, бадзяга".
21.00 Спорт.
21.05 "Рэкет". с. 2.
22.15 На ноч глядзячы.
22.30 "Яна – зь мятлой, ён – у чорным капелюшы". М/ф.
23.45 Муз.ТБ. "Галасуй, альбо прагуляеш".

Серада 26 чэрвеня

Беларускае тэлебачаньне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 "Музыка бязь межаў".
9.00 "Дзяжурная аптэка".
9.55 "Зорная ростань".
10.40 Безьліч.
15.00 Навіны.
15.15 "Фліпэр".
15.40 "23 градусы 40 мінут на ўсход ад Грынвіча".
16.00 "Скрыжаваньні вайны".
16.30 "Як нараджаецца музыка?"
17.00 Крэда.
17.20 Госьці ў дом.
17.50 Музычны антракт.
18.00 Копа часу.
18.25 Эканамікст.
18.35 MTV.
18.50 Навіны.
19.05 "Дзяжурная аптэка".
20.00 "Хто гэта?"
20.05 Супэргол.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 "Каралева Марго". с. 7.
23.05 "Каны-96".
23.35 Караляўскае паляваньне.
0.15 Навіны.

ОРТ

17.00, 23.30 Навіны.
17.20 "Адгадай мэлёдыю".
17.50 Футбол. Чэмпіянат Эўропы. Паўфінал.
20.00 Час.
20.45 Фільм "Наш бронецягнік".
23.45 Фільм-балет "Старое танга".
0.50 "Гардэмарыны, наперад!". с. 2.

Канал "Расея"

16.00, 19.00, 23.25 Весткі.
16.20 Расея ў асобах.
16.45 "Дзяўчынка з заўтра".
17.15 Пытаньні простага грамадзяніна.
17.25 Свая гульня.
17.55 Краіна перамоджанага камунізму.
18.25 Выбары-96.
19.35 "Санта-Барбара".
20.30 Спорт-пары.
20.35 Сам сабе рэжысэр.
21.05 Надвор'е на заўтра.
21.10 Рапартэр.
21.25 Футбол. Чэмпіянат Эўропы. 1/2 фіналу.

IV канал, НТВ

8.00 Мір вашаму дому.
8.10 Пэнсіён.
8.25 "Фуфэль". М/ф.
10.00 Антрэ-соль.
10.30 СІП.
10.40 Мультфільм.
11.05 "Усё пра ровар". Д/ф.
11.25 "Пяць хвілінаў".
11.30 У працоўны поўдзень.
12.00 Пэдагогіка для ўсіх.
12.30 Чалавек у рынкавай эканоміцы.
13.00 Стагодзьдзе Расейскага музэю.
13.15 "Нездарма памятае ўся Расея..."
13.30 СІП.
13.35 "Капітан Нэма". с. 3.
14.40 Мультфільм.
15.00 Майстра.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 "Муззон".
16.45 СІП.
17.00 Тэніс. Уімблдон-96.
18.00 "Сёньня".
18.35 Герой дня.
19.00 Сьвет кіно. "Бліскучыя сёдлы".
20.40 Доктар Кут.
21.00 "Сёньня".
21.35 Час сэрыялу. "Перамяніце акалічнасьці".
22.30 Часінка.
23.00 "Сёньня".
23.20 Тэніс. Уімблдон-96.
0.15 Кавярня Абломаў.

СПБ

11.55, 12.55, 13.55, 15.55, 17.55, 18.55, 19.55, 20.55, 21.55 Інфарм ТБ "Цяпер".
12.05 "Першае каханьне".
13.05 Тэрмін адказу сёньня.
13.35 Парады садоўнікам.
13.45, 20.40 Тэлеслужба бясьпекі.
14.05 "Рэкет". М/ф. с. 3.
15.05 Сяргей Галанін і група "СяргГа".
15.50 Стыль жыцьця.
16.10 "Ікебана". Д/ф.
16.30 "Філязофія паводле Філа".
16.55 Спартовы агляд.
17.05 Толькі бяз панікі.
17.30, 18.00 Паказвае ЛОТ.
18.35 Вялікі фэстываль.
19.05 "Першае каханьне".
20.05 "Парад парадаў".
21.00 Спорт.
21.05 "Рэкет". с. 3.
22.05 На ноч глядзячы.
22.20 М/ф "Пекла, альбо Дасье на самога сябе". с. 1
23.40 Муз.ТБ. "Галасуй, альбо прагуляеш".

Чацьвер 27 чэрвеня

Беларускае тэлебачаньне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 Канцэртны сэзон.
9.00 "Дзяжурная аптэка".
9.55 Радавод.
10.35 Караляўскае паляваньне.
15.00 Навіны.
15.15 "Фліпэр".
15.40 Студыя "Існасьць".
16.40 "Куды пайсьці вучыцца?"
17.20 Занятк Н.Наважылавай.
17.50 Музычны антракт.
18.00 "Роднае слова".
18.25 Эканамікст.
18.35 MTV.
18.50 Навіны.
19.05 "Дзяжурная аптэка".
20.05 "Крок".
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 "Каралева Марго". с. 8.
23.05 "Крок".
23.35 Па старонках I Нацыянальнага фэстывалю "Музыка і тэатар".
0.20 Навіны.

ОРТ

5.00 Тэлеранак.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.30 Навіны.
8.15 "Сакрэт трапіканкі".
9.05 Сьмехапанарама.
9.30 "Клюб падарожнікаў".
10.15 Мультфільм.
10.40 Смак.
11.10 "Пад дахам сьвету".
14.20 "Рыцар Адважнае Сэрца".
14.45 Лега-го!.
15.10 Тын-тонік.
15.40 "Элен і хлопцы".
16.05 Рок-занятак.
16.30 "Сем дзён спорту".
17.20 "Сакрэт трапіканкі".
18.10 Час пік.
18.35 Лято-Мільён.
19.00 "Адзін на адзін".
19.45 "Дабранач, дзеці!".
20.00 Час.
20.45 М/ф "Банзай!".
22.40 "Агляд" Дзямідава.
23.45 "Футбольны клюб зорак расейскай эстрады прэзэнтуе".
0.15 "Гардэмарыны, наперад!". с. 3.

Канал "Расея"

16.00, 19.00, 22.00, 23.10 Весткі.
16.20 Вёрсты.
16.50 Кліп-антракт.
16.55 "Дзяўчынка з заўтра".
17.20 Ваш партнэр. "Дыямар".
17.30 Прасьцей за простае.
17.55 Шостае пачуцьцё.
18.25 Нічога, апрача...
18.40 "Цемная" для Г.Талчына.
19.35 "Санта-Барбара".
20.30 Эх, дарогі!
21.00 Надвор'е на

24.06 – 30.06

заўтра.
21.05 "Востраў Паскалі". М/ф.
22.55 Дзённік чэмпіянату Эўропы па футболе.
23.25 Валейбол. Сусьветная ліга. Фінал.

IV канал, НТВ

8.00 Мір вашаму дому.
8.10 Пэнсіён.
8.25 "З жыцьця Фёдара Кузькіна". М/ф. с. 1.
9.45 "Дуэт". Д/ф.
10.00 Антрэ-соль.
10.30 СІП.
10.40 Нямецкая для дзетак.
11.05 "Усё пра ровар". Д/ф.
11.25 "Пяць хвілінаў".
11.30 У працоўны поўдзень.
12.00 Сучасныя мэмуары.
12.30 Чалавек у рынкавай эканоміцы.
13.00 "Пасьведчаньне прыгажосьцю". Д/ф.
13.30 СІП.
13.35 "Шукайце жанчыну". М/ф. с. 1.
14.55 Майстра.
15.30 Лексыкон гісторыі культуры.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 "Муззон".
16.45 СІП.
17.00 Тэніс. Уімблдон-96.
18.00 "Сёньня".
18.35 Герой дня.
19.00 Сьвет кіно. "Дарэмскі бык".
21.00 "Сёньня".
21.35 Час сэрыялу. "Рэквіем для голасу і фартэпіяна".
22.30 Часінка.
23.00 "Сёньня".
23.20 Тэніс. Уімблдон-96.
0.15 Кіно не для ўсіх. "Дзень сьвіньні".

СПБ

11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 15.55, 17.55, 18.55, 19.55, 20.55, 22.00 Інфарм ТБ "Цяпер".
12.05 "Першае каханьне".
13.05 Тэрмін адказа сёньня.
13.35 Парады садоўнікам.
13.45, 20.40 Тэлеслужба бясьпекі.
14.00 "Рэкет". с. 4.
15.05 "Парад парадаў".
15.50 Стыль жыцьця.
16.05 "Фудзіяма". Д/ф.
16.30 "Філязофія паводле Філа".
16.55 Спартовы агляд.
17.05 Толькі бяз панікі.
17.30, 18.00 Паказвае ЛОТ.
18.35 Вялікі фэстываль.
19.05 "Першае каханьне".
20.05 "Я – геній".
21.00 Спорт.
21.05 "Рэкет". с. 4.
22.10 На ноч глядзячы.
22.25 "Пекла, альбо Дасье на самога сябе". с. 2.
23.45 Муз. ТБ. "Галасуй, альбо прагуляеш".

Пятніца 28 чэрвеня

Беларускае тэлебачаньне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 "Яшчэ ня вечар..."
8.30 Мультфільмы.
9.00 "Дзяжурная аптэка".
9.55 Экспэрымэнтальны Тэатар "Сынтэзу" (Віцебск).
15.00 Навіны.
15.15 "Фліпэр".
15.40 "Памежжа".
16.00 Кампазытары Беларусі.
16.35 "Сусьвет".
17.15 ШАНЦ.
17.50 Музычны антракт.
18.00 Алімпійскі сылюэт. Акадэмічнае веславаньне.
18.25 Эканамікст.
18.35 MTV.
18.50 Навіны.
19.05 "Дзяжурная аптэка".
20.05 "Міжнародны кур'ер".
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 Фільм "Гульня без пераможцы". с. 1.
23.30 "12, альбо на ноч гледзячы".
23.50 Акалада.
0.20 Навіны.
0.35 Футбол. Чэмпіянат Беларусі. "Дынама"(Менск) – "Нафтан Дэвон"(Наваполацк). т. 2.

ОРТ

5.00 Тэлеранак.
8.00 Навіны.
8.15 "Сакрэт трапіканкі".
9.10 "Адзін на адзін".
9.50 "Грай, гармонік любы".
10.25 "Пакуль усе дома".
11.00 Навіны.
11.10 Ад пятніцы да пятніцы.
13.15 Мультфільм.
13.25 Каханьне зь першага погляду.
14.00 Навіны.
14.20 Мультфільм.
14.35 Фільм-казка. "Раз, два – гора не бяда!".
16.00 "Паклíканьне".
16.30 "Сем дзён спорту".
17.00 Навіны.
17.20 "Сакрэт трапіканкі".
18.15 Чалавек і закон.
18.45 "Поле цудаў".
19.45 "Дабранач, дзеці!".
20.00 Час.
20.45 "Дэтэктыўнае агенцтва "Месяцовае сьвятло".
21.50 Погляд.
22.35 Навіны.
22.45 Начная кіназаля. "Чорная акула".
0.45 "Гардэмарыны, наперад!". с. 4.

Канал "Расея"

16.00, 19.00, 22.00, 23.55 Весткі.
16.20 Расея ў асобах.
16.50 Дыснэй штопятніцы.
17.45 Мультфільм.
17.55 Ананімныя суразмоўцы.
18.25 Вэртыкаль.
19.35 "Санта-Барбара".
20.30 Спорт-пары.
20.35 Маскі-шоў.
21.05 Надвор'е на заўтра.
21.10 "Вялікі бізнэс". М/ф.
22.55 Валейбол. Сусьветная ліга. Фінал.

IV канал, НТВ

8.00 Мір вашаму дому.
8.10 Пэнсіён.
8.25 "З жыцьця Фёдара Кузькіна". с. 2.
10.00 Антрэ-соль.
10.30 СІП.
10.40 Ангельская для дзетак.
11.05 "Усё пра ровар". Д/ф.
11.25 "Пяць хвілінаў".
11.30 У працоўны поўдзень.
12.00 Плянэта "Здароўе".
12.30 Чалавек у рынкавай эканоміцы.
13.00 "Сьвет мастацтва". Д/ф.
13.20 Ж.Ф.Рамо. Канцэрт для клявэсіну, флейты і віяланчэлі N 4.
13.30 СІП.
13.35 "Шукайце жанчыну". с. 2.
14.45 Майстра.
15.30 Мінарэт.
16.00 Музычныя навіны.
16.15 "Муззон".
16.45 СІП.
17.00 Тэніс. Уімблдон-96.
17.30 Футбольны клюб.
18.00 "Сёньня".
18.35 Герой дня.
19.00 Кіно 80-х. "Кур'ер".
20.30 Голас народу.
20.45 Доктар Кут.
21.00 "Сёньня".
21.35 Час сэрыялу. "Рэквіем для голасу і фартэпіяна". с. 2.
22.30 Часінка.
23.00 "Сёньня".
23.20 Тэніс. Уімблдон-96.
0.15 Сьвет кіно. "Каханьне ў вагоне першай клясы".
1.50 Начны канал. Эратычныя шоў сьвету.

СПБ

11.55, 12.55, 13.55, 15.55, 17.55, 18.55, 19.55, 20.55, 22.10 Інфарм ТБ "Цяпер".
12.05 "Першае каханьне".
13.05 Тэрмін адказу сёньня.
13.35 Парады садоўнікам.
13.45, 20.40 Тэлеслужба бясьпекі.
14.00 "Рэкет". с. 5.
15.05 "Парад парадаў".
15.50 Стыль жыцьця.
16.05 "Яго імпэратарская вялікасьць". Д/ф.
16.30 "Філязофія паводле Філа".
16.55 Спортовы агляд.
17.05 Толькі бяз панікі.
17.30, 18.00 Паказвае ЛОТ.
18.35 Вялікі фэстываль.
19.05 "Першае каханьне".
20.05 "Бяз назвы".
21.00 Спорт.
21.05 "Рэкет". с. 5.
22.20 "Як быць каханымі".
22.35 "Пацаны". М/ф.
0.15 Муз. ТБ. "Галасуй, альбо прагуляеш".

Субота 29 чэрвеня

Беларускае тэлебачаньне

8.00 Навіны.
8.20 Мультфільм.
8.40 Здароў. Тэлечасопіс.
9.10 Заняткі Н.Наважылавай.
9.40 Усё пра ўсё.
10.05 "Ералаш".
10.25 "Ківач".
11.30 Алімпійскі сылюэт.
11.50 Д/ф "Пасьля Перамогі". Ф. 2 "Пад свастыкай".
12.25 Шматгалосьсе.
13.00 Эўрапейская дваццатка MTV.
13.45 Каляж.
14.15 Творцы.
15.15 Чацьвёртае вымярэньне.
15.55 "Зорная ростань".
16.50 Беларускі дом.
17.30 Галерэя.
18.00 Г.Ібсэн. "Нора". Спэктакаль.
20.05 Слоік коміксаў.
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.45 "Гульня без пераможцы". с. 2.
23.00 Безьліч.

ОРТ

7.00 "Ералаш".
7.20 Фільм "Матрос Чыжык".
8.45 Слова пастыра.
9.00 Навіны.
9.15 "Не пазяхай!".
9.45 Ранішняя пошта.
10.20 Смак.
10.40 "Скарбы Дзяржаўнага Гістарычнага музэю". Фільм 2.
11.10 Фільм "Спыніўся цягнік".
12.45 "Разумнікі і разумніцы".
13.35 Аўтамабіль і я.
14.00 Навіны.
14.20 "Вакно ў Эўропу".
14.50 У сьвеце жывёлаў.
15.25 Нацыянальная прэмія "Паклíканьне". Урачыстая цырымонія.
17.00 Навіны.
17.30 Фільм "Пудзіла".
19.45 "Дабранач, дзеці!".
20.00 Час.
20.45 Што? Дзе? Калі?
22.05 "Дні".
22.50 Фільм "Дурная слава".
0.45 "Цырк звяроў".
1.30 "Візыт дамы". М/ф. с. 1.
2.35 "Усё зоркі".

Канал "Расея"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00, 23.05 Весткі.
7.20 У гэты дзень...
7.30 Усяго патроху.
8.25 Экспартлес.
8.40 "Ваўкалакія, альбо Загадка доктара Нікадзіма".
8.55 Залаты ключык.
9.10, 12.25 Кліп-антракт.
9.15 Вуснамі дзіцяці.
9.45 Падарожжа "ІНВАЙТ".
10.00 Весткі аб адзінаццатай.
10.15 Парлямэнцкі тыдзень.
11.00 Добрае раніцы!
11.55 "Паэт у Расеі - больш, чым паэт".
12.30 Сялянскае пытаньне.
13.20 Дэ-факта.
13.50 "Акіян". М/ф.
14.45 Хто мы?
15.25 Пецярбурскія сэзоны.
15.55 Ток-шоў "Бясконцае падарожжа".
16.35 XX стагодзьдзе ў кадры і па-за кадрам.
17.30 Суботні вечар з Л.Вайкуле.
19.35 "Рабрына Адама". М/ф.
20.55 Прагноз надвор'я.
21.00 "Ніжнегародзкі кірмаш".
22.05 Валейбол. Сусьветная ліга. Фінал.
23.20 "Жаночы клюб".
0.50 Залежыць ад цябе.

IV канал, НТВ

8.00 "Пачуй голас..."
8.30 "Скарбы".
8.55 Анонс Сямейнага каналу.
9.00 Тэлегазэта.
9.05 Набытак.
9.25 Сямейны канал.
9.45 Домаўладальнік.
10.00 Пэнсіён.
10.05 Кансыліюм.
10.30 СІП.
10.40 Адкрыццё.
10.50 Сямейны канал.
11.15 Сіла духу.
11.45 Часопіс часопісаў.
11.55 "У сямейны нататнік".
12.20 Сямейны канал.
12.45 Аўталэдзі.
13.30 СІП.
13.35 Тэлегульня "З паўслова".
14.05 Аўтагонкі ў клясе "Формула-1". Чэмпіянат Сьвету. Гран-пры Францыі.
15.05 Нетэлефонная размова.
15.35 На дарогах Расеі.
15.40 СІП. "Навіны кіно".
16.00 Шчыра ваш.
16.30 Ці выклікалі гумарыста ?
16.45 СІП.
17.00 Тэніс. Уімблдон-96.
18.00 "Сёньня".
18.30 "Дог-шоў. Я і мой сабака".
19.00 Сэрыял у выхадныя.
20.00 Надоечы.
20.45 Лялькі.
21.00 "Сёньня".
21.35 Фільм "Запал каханьня".
23.40 Трэцяе вока.
0.25 Тэніс. Уімблдон-96.
1.20 Начны канал. "Плэйбой".

СПБ

8.05 "Вусаты нянь". М/ф.
9.15 Вялікія жарсьці.
9.35 Уік-энд з дэтэктывам.
10.05 "Гонар маю".
10.25 Неспазнанае.
10.55, 12.55, 18.55, 20.55 Інфарм ТБ "Цяпер".
11.00 Стыль жыцьця.
11.10 Ток-шоў "Наўзгад".
11.30 Яшчэ адна Расея.
11.55 Мы і банк.
12.15 Па ўсёй Расеі.
12.30 "Старое танга".
13.05 Уік-энд з дэтэктывам.
13.25 "Вялікі прыём у Палацы". Т/ф.
13.40 "Карнавал". М/ф. с. 1.
14.55 Ва ўсіх на відавоку.
15.05 Скарбы Пецярбургу.
15.20 Парадоксы гісторыі.
15.50 Дзіцячае ТБ.
16.15 Зэбра.
16.55 Спартовы агляд.
17.05 "Аркестар". Ф/к.
17.30 Паказвае ЛОТ.
18.30 "Белыя ночы".
19.05 "Дзікая вечарынка". М/ф.
20.45 Мультфільм для дарослых.
21.10 Блеф-клюб.
21.45 "Поўня". М/ф.

Нядзеля 30 чэрвеня

Беларускае тэлебачаньне

8.00 "Музыка падводнага сьвету".
8.10 "След бабра". М/ф.
9.25 "Конан".
9.50 Фэстываль "ТЭЛЕБОМ".
10.35 Найлепшыя хіты MTV.
11.05 "Марсава поле".
11.35 Усё нармальна, мама!
12.05 Тураб'ектыў.
12.25 "Пасьля Перамогі".
13.10 Вяршіня сьвету.
13.55 Пераможца.
14.15 Студыя "Вакно".
14.55 Майстэрня.
15.35 Аўта-парк.
15.50 "Дзікі поўдзень".
16.20 Запрашаем на вячоркі.
16.50 Прэс-імпрэза.
17.30 Абібок.
18.00 Кампутарны палігон.
18.25 "Марыца". М/ф.
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Спартовы тэлекур'ер.
20.55 Навіны-ТБ.
21.10 Ток-шоў "Карамболь".
21.40 "Соль на нашай скуры". М/ф.
23.40 "Аксамітавы сэзон".
0.10 Матаспорт. Супэрбайк. Чэмпіянат сьвету-96.

ОРТ

7.00 Тыраж "Спартлято".
7.10 "Ералаш".
7.20 Фільм "Зусім безнадзейны".
9.00 Навіны.
9.15 "Недарожныя нататкі".
9.30 Пакуль усе дома.
10.10 Ранішняя зорка.
11.00 "Служу Расеі!" "Армейскі магазін".
11.30 Грай, гармонік любы!.
12.00 "Правінцыйныя гісторыі".
12.25 Пад знакам Пі.
12.55 Смехапанарама.
13.25 "Таямніцы пірацкіх скарбаў".
14.00 Навіны.
14.20 "Вялікі тэатар. Дні і вечары".
15.10 Клюб падарожнікаў.
16.00 Футбольны агляд.
16.30 Мультфэервэрк.
17.15 "Шчасьлівы выпадак".
18.05 Клюб "Белы папугай".
19.00 Час.
19.35 Фільм "Усё будзе добра".
21.36 "Расейскі праект".
21.40 КВН-Асарці.
22.05 "Амфітрон – 38".
23.00 Навіны.
23.10 Каханьне зь першага погляду.
23.50 "Гэта было...было...".
0.10 Музычная праграма MTV.
0.40 "Візыт дамы". с. 2.

Канал "Расея"

7.00 У гэты дзень...
7.10 Усяго патроху.
8.00 Ня высечы...
8.15 Гасьцініца дзеда Мазая.
8.30 Дзеці – дзецям.
8.45 Падоўжанка.
9.00 Паводле вашых лістоў.
9.30 Прысяга.
10.00 Весткі аб адзінаццатай.
10.15 Расейскае лята.
10.55 Гарачая дзясятка.
11.50 Ваш партнэр. "Сызраньсельмаш".
12.00 Дзённік чэмпіянату Эўропы па футболе.
12.30 Кнігарня.
13.00, 23.55 Весткі.
13.20 Расейскае караоке.
13.40 "Акіян". М/ф.
14.35 Імпэрыя гульняў.
15.30 У сьвеце жывёлаў.
16.00 "Сюжэт".
17.00 Чароўны сьвет Дыснэя.
17.55 Аншляг і К°.
19.00 Люстра.
19.55 Надвор'е на заўтра.
20.00 "Прэзыдэнт Расеі". Д/ф.
20.40 Рапартэр.
20.55 Футбол. Чэмпіянат Эўропы. Фінал.
22.55 У Ксюшы.
23.25 Залежыць ад цябе.
23.40 Рэк-тайм.

IV канал, НТВ

8.00 Дотык.
8.30 Стрыжнявы момант.
8.40 Рытміка.
8.55 Тэлегазэта.
9.00 Грош у квадраце.
9.30 Сям'я.
10.45 АБВГДэйка.
10.05 Карысныя парады.
10.25 Пэнсіён.
10.30 СІП.
10.40 Крок з кола.
11.10 Графаман.
11.20 ТВ-клюб паляўнічых.
11.50 Шэдэўры старога кіно.
13.30 СІП.
13.35 Бантон.
13.55 Кніжны клюб.
14.25 Уздым пераваротам.
14.55 Чэмпіянат сьвету "Формула-1".
17.00 "Паліцэйскі Кэтс і яго сабака".
17.30 Тэлегульня "Сто да аднаго".
18.00 "Сёньня".
18.30 Д/ф "Чараўнік і самурай" з сэрыялу "Віжы".
19.00 Сэрыял у выхадныя.
20.00 Вынікі.
21.15 Фільм "Сям'я".
23.30 Аўтагонкі "Індыкар".

СПБ

8.50 "Ляўша". М/ф.
10.15 Стыль жыцьця.
10.30 Увесь гэты цырк.
10.55, 12.55, 18.55, 20.55 Інфарм ТБ "Цяпер".
11.05 Асабістае справа.
11.35 Яшчэ адна Расея.
12.20 Аўэртайм.
12.35 Сабор.
13.05 Дом кіно.
13.50 "Карнавал". с. 2.
15.05 Праграма клясычнае музыкі.
15.55 Спартовая праграма.
17.25 Паказвае ЛОТ.
17.55 Дзіцячае ТБ.
19.05 "Маскі".
20.05 Закрыцьцё Міжнароднага музычнага фэстывалю "Зоркі белых начэй".
21.10 Ноў смокінг.
21.55 Міжнародны агляд.
22.15 "Мядовы месяц зь пярэварэтнем". М/ф.

БАРЫ, КАВЯРНІ, РЭСТАРАЦЫІ

БАРЫ Й КАВЯРНІ

Адпачынак вул. Інтэрнацыянальная, 11 (238-534, 235-150). 11.00-16.00, 17.00-23.00; ансамбаль з 19.30; уваход вольны; будзённая вопратка; $4 паводле курсу; беларуская кухня; прысутнасьць дзяцей не абмяжоўваецца; паляць; замова праз тэл.; 56 месцаў.

Азіяцкая кухня вул. Багдановіча, 6 (341-352). 12.00-17.00, 18.00-23.00; ансамбаль з 19.00 у выходныя дні; уваход вольны; кухня краінаў Азіі; беларускія й расейскія стравы; да 17.00; паляць; перадаплата.

Арлекіна пр. Ракасоўскага, 1 (482-521). 11.00-23.00; магнітафон, ансамбаль з 19.30; уваход вольны; вечаровыя гарнітуры; $3 паводле курсу; беларуская кухня й фірмовыя стравы; дзеці толькі ўдзень; ня паляць; перадаплата; ахова; 50 месцаў.

Арлянда пр. Скарыны, 70 (395-872). 12.00-23.00; магнітафон, пасьля 19.00 ансамбаль; апроч спартовае вопраткі; $6-10 паводле курсу; эўрапейская кухня або ўсё, што пажадае кліент, пры наяўнасьці на кухні; паляць; дзеці допускаюцца; перадаплата ці б/н разьлік; 40 месцаў.

Аэрапорта вул. Аэрадромная, 1 (259-234). 12.00-15.00, 16.00-20.00; магнітафон; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; салата-кактэйль Палёт; без абмежаваньня; паляць; замова праз тэл. безь перадаплаты.

Батлейка пр. Скарыны, 75 (321-094). 10.00-16.00, 17.00-22.00; магнітафон, TV, відэа; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; $4 паводле курсу; беларуская кухня; да 18.00; ня паляць; перадаплата; 60 месцаў; бар; ахова.

Белая вежа вул. Варвашэні, 17 (347-792). 12.00-16.00, 18.00-23.00; аўдыёмузыка, ансамбаль; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; зьмяшаная кухня; дзеці толькі ўдзень; перадаплата; 160 месцаў; бар 9.00-16.00: халодныя закускі, напоі, цукеркі.

Брыгантына пр. Скарыны, 42 (333-401). 11.00-16.00, 17.00-23.00; аўторак да 18.00; аўдыёмузыка; уваход вольны; будзённае адзеньне; збольшага рыбныя стравы; дзеці без абмежаваньня; паляць; перадаплата; 50 месцаў.

Бульбяная пр. Скарыны, 53 (324-452). 11.00-16.00, 17.00-23.00; магнітафон; уваход вольны; без абмежаваньня; $6 паводле курсу; беларуская кухня й эўрапейскія стравы; дзеці без абмежаваньня; ня паляць; перадаплата; 54 месцы; ахова.

Бярозка пр. Скарыны, 40 (331-589). 11.00-17.00, 18.00-22.30; магнітафон; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; беларуская кухня; да 18.00; ня паляць; перадаплата 50% ад кошту замовы; ад 50 да 100 месцаў; экспрэс-бар, 20 месцаў.

Валгаград пр. "Праўды", 40 (714-622). 12.00-16.00, 18.00-23.00, у панядзелак да 18.00; бяз музыкі; уваход вольны; будзённая вопратка; $2 паводле курсу; беларуская кухня; прысутнасьць дзяцей не абмяжоўваецца; паляць; замова праз тэлефон; 50 месцаў; бар.

Валерыя вул. Берута, 11 (515-572). 11.00-23.00; аўдыёмузыка; уваход вольны; $5 паводле курсу; свойская кухня, фірмовыя стравы - пяльмені ў фрытуры; дзеці без абмежаваньня; паляць; праз тэлефон; 30 месцаў.

Ванда вул. Няміга, 8 (209-818). 12.00-16.00, 18.00-23.00; магнітафон; уваход вольны; апроч працоўнай, спартовае вопраткі й джынсаў; абед $10-15 паводле курсу; эўрапейская й беларуская кухні; прысутнасьць дзяцей не абмяжоўваецца; паляць; праз тэл.; перадаплата; 80 месцаў; бар; ахова.

Ветразь вул. Чарвякова, 23 (378-035). 12.00-16.00, 17.00-23.00; ансамбаль 20.00-22.00; уваход вольны; вольны стыль вопраткі, апроч спартовай; абед $4 паводле курсу; рыбныя стравы; да 19.00; паляць; замова безь перадаплаты; да 100 месцаў.

Вечаровы вул. Няміга, 10 (768-451). 16.00-2.00; аўдыёмузыка; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; вячэра $30-35 паводле курсу; беларуская й эўрапейская кухні; дзеці без абмежаваньня; паляць; перадаплата; 76 месцаў; ахова.

Віцязь бульвар Шаўчэнкі, 26 (370-222). 8.00-12.00, 13.00-20.00; магнітафон, TV, відэа; уваход вольны; без абмежаваньня; $2 паводле курсу; украінская й беларуская кухні; прысутнасьць дзяцей не абмяжоўваецца; паляць; за б/н разьлік; 30 месцаў.

Відэабар вул. Ташкенцкая, 9 (417-513) кінатэатар "Дружба". 12.00-22.00 без выходных; TV, відэа; серада-нядзеля 19.30-23.00; дыскатэка; уваход платны; будзённая вопратка; гарачыя й халодныя закускі, напоі; паляць; 122 месцы.

Вясна пр. Скарыны, 18 (276-327, 278-292). 11.00-23.00; магнітафон; уваход вольны; без абмежаваньня; $3 паводле курсу; зьмяшаная кухня; прысутнасьць дзяцей не абмяжоўваецца; ня паляць; перадаплата; 80 месцаў.

Бар Гарачы шакаляд пр. Скарыны, 46 (397-517). 10.00-21.00; бяз музыкі; уваход вольны; фірмовыя стравы: гарачы шакаляд, вяршкі, кава, сьпіртныя напоі, канапкі; паляць.

Гасьцінец пр. "Праўды", 20 (712-408). 12.00-16.00, 17.00-20.00; магнітафон; уваход вольны; будзённая вопратка; $2 паводле курсу; беларуская кухня; прысутнасьць дзяцей не абмяжоўваецца; паляць; праз тэл.; 40 месцаў; бар.

ГУМу пр. Скарыны, 21 (278-573). 11.00-19.00; магнітафон; уваход вольны; без абмежаваньня; вялікі выбар беларускіх страваў; да 19.00; ня паляць.

Дастархан вул. Пуліхава, 35 (364-110). Кавярня 11.00-16.00, бар 17.00-21.00; субота, нядзеля выходныя; бяз музыкі; уваход вольны; $2 паводле курсу; без абмежаваньня; казахская кухня; прысутнасьць дзяцей не абмяжоўваецца; паляць; кавярня 80 месцаў.

Бар Дняпроўскі бульвар Шаўчэнкі, 8 (372-711). 9.00-15.00, 16.00-21.00; магнітафон; уваход вольны; без абмежаваньня; $2 паводле курсу; беларуская кухня; прысутнасьць дзяцей не абмяжоўваецца; паляць; перадаплата; 20 месцаў.

Добры вечар пляц Волі, 17 (237-505). Панядзелак-чацьвер 14.00-23.30, пятніца 14.00-1.00, субота 12.00-1.00, нядзеля 12.00-23.00; аўдыёмузыка; чацьвер-панядзелак джаз-аркестар; апроч спартовае вопраткі; абед $10 паводле курсу; беларуская кухня; дзеці толькі ўдзень; паляць; перадаплата; 40 месцаў; ахова.

Дойліды вул. Бэрсана, 3 (207-492). 12.00-16.00 як кавярня. 19.00-23.00 як бар; бяз музыкі; уваход вольны; вопратка без абмежаваньня; фірмовыя катлеты й закуска; да 23.00; ня паляць; замова праз тэл.; у выходныя на замовы.

Дразды вул. Л.Украінкі, 22 (506-304). 14.00-17.00, 18.00-23.00.

Дубок вул. Сердзіча, 7 (537-500). 10.00-16.00, 17.00-22.00; магнітафон; уваход вольны; без абмежаваньня; абед $2 паводле курсу; расейска-беларуская кухня; без абмежаваньня; перадаплата.

Дынама вул. Даўмана, 23 (345-715). 12.00-23.00; магнітафон; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; кухня на аснове ўласных рацэптаў; буфэт-бар для дзяцей; паляць; перадаплата; 46 месцаў.

Дыялёг вул. Рафіева, 27 (725-393). Аўторак-чацьвер 12.00-18.00, пятніца-нядзеля 19.00-4.00; дыскатэка; пятніца-нядзеля ўваход платны; будзённая вопратка; абед $3 паводле курсу; на меркаваньне бацькоў; паляць; замова століка праз тэл.; 60 месцаў.

Елеяна зав. Я.Коласа, 19 (320-173). 11.00-17.00, 18.00-23.00 без выходных; магнітафон; толькі вечаровыя гарнітуры; фірмовыя стравы: закускі, салата Елеяна, мяса Мадэрн, курыная ножка Супэр, паляндвіца Блюз; дзеці без абмежаваньня; паляць; перадаплата; замова праз тэл.; 60 месцаў; бар.

Заходняя МІС (гатэльны комплекс) 8-ы км Магілёўскай шашы, мястэчка Прывольнае (904-676). Кавярня-бар 10.00-24.00; магнітафон; уваход вольны; вопратка без абмежаваньня; беларуская кухня; дастаўка закусак на замову ў нумары-люкс цэлыя суткі; дзеці допускаюцца; паляць; 70 месцаў; ахова; аўтастаянка пад аховай.

Ілюзіён вул. Інтэрнацыянальная, 20 (237-766). Кінатэатар "Перамога". 10.00-16.00, 17.00-23.00; магнітафон; TV; будзённая вопратка; абед $2 паводле курсу; эўрапейская кухня, кітайскія стравы; дзеці да 16.00; паляць; перадаплата; 50 месцаў; банкетная заля на 15 месцаў.

Кававы вул. Камсамольская, 34 (270-772). 11.00-15.00, 16.00-21.00; TV; уваход вольны; без абмежаваньня; гарачыя канапкі, закускі-жульен, кава, марозіва, кандытарскія вырабы; дзеці без абмежаваньня; ня паляць.

Каханая вул. Кірава, 11 (260-426). 9.00-14.00, 15.00-21.00; аўдыёмузыка; уваход вольны; халодныя закускі, напоі; дзеці без абмежаваньня; паляць; 28 месцаў.

Ластаўка вул. Багдановіча, 143 (344-123). 12.00-16.00, 17.00-23.00, без выходных; ансамбаль; вечаровыя гарнітуры; эўрапейская кухня; дзеці да 21.00; паляць; начны бар; шашлычня; більярд.

Лета вул. Першамайская, 18 (365-592). 11.00-15.00, 16.00-21.00); бяз музыкі; уваход вольны; без абмежаваньня; $5 паводле курсу; прысутнасьць дзяцей не абмяжоўваецца; паліць не пажадана.

Лябірынт пр. Партызанскі, 143 (421-061). 12.00-17.00, 18.00-23.00, у панядзелак да 21.00; магнітафон; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; $3 паводле курсу; зьмяшаная кухня; прысутнасьць дзяцей не абмяжоўваецца; паляць; перадаплата; 50 месцаў; банкетная заля 60 месцаў; стойка.

Лявоніха пр. Машэрава, 45 (238-645). 9.00-15.00, 16.00-20.00; бяз музыкі; уваход вольны; шашлык, кураняты, піва, напоі; 60 месцаў.

Малдова вул. Варанянскага, 15 (243-183). 12.00-16.00, 18.00-23.00; ансамбаль 20.00-23.00; уваход вольны; вечаровыя гарнітуры; малдаўская кухня; без абмежаваньня; ня паляць; замова праз тэл.

Малочны вул. Казлова, 14 (360-391). 9.30-15.00, 16.00-20.30 без выходных; бяз музыкі; уваход вольны; без абмежаваньня; вырабы на малочнай аснове; дзеці да закрыцьця; паляць.

Мара пер. Казлова, 1 (351-312). 10.00-15.00, 16.00-21.00; бяз музыкі; уваход вольны; без абмежаваньня; беларуская, украінская кухні; да 20.00; паляць; перадаплата.

Марозіва вул. Старавіленская, 10 (348-788). 11.00-17.00, 18.00-23.00. Марозіва, халодныя закускі, дэсэрт, напоі.

Масква пр. Машэрава, 13 (кінатэатар "Масква"). 12.00-22.00 штодня; 150 месцаў.

Месяц вул. Маскоўская, 8 (251-000). 11.00-22.00; TV, відэа, аўдыёмузыка; уваход вольны; будзённая вопратка; $5-8 паводле курсу; беларуская, сярэднеазіяцкая кухні; дзеці без абмежаваньня; ня паляць; замова праз тэл.; 30 месцаў.

Мядуха вул. Кірава, 11 (278-585). 11.00-15.00, 16.00-23.00 без выходных; магнітафон; уваход вольны; без абмежаваньня; $4 паводле курсу; зьмяшаная кухня; прысутнасьць дзяцей не абмяжоўваецца; ня паляць; перадаплата; 40 месцаў; бар.

На Падгор'і вул. К.Маркса, 9 (277-359). 12.00-15.00, 16.00-24.00; музычны цэнтар, відэа; уваход вольны; беларуская, расейская кухні; дзеці без абмежаваньня; паляць; б/н; 16 месцаў; міні-банкетная заля на 10 месцаў.

Несьцерка (піўны бар-кавярня) вул. Харкаўская, 82 (510-100). 11.00-14.00, 15.00-21.00 без выходных; бяз музыкі; уваход вольны; без абмежаваньня; зьмяшаная кухня; дзеці да 21.00; ня паляць; месцы толькі каля стойкі.

Няміга Раманаўская слабада, 26 (231-356). 12.00-17.00, 18.00-23.00; магнітафон; уваход вольны; без абмежаваньня; беларускія стравы; дзеці да 17.00; паляць; замова праз тэл.

Падкаван вул. Казінца, 7 (780-920 да 18.00, 771-495 з 18.00). 17.00-4.00; трыё (гітара, скрыпка, акардэон); апроч спартовае вопраткі; беларуская кухня, піва, шакаляд; дзеці не допускаюцца; паляць; начная аўтастаянка; ахова.

Паляўнічы пр. Скарыны, 46 (332-841). 11.00-17.00, 18.00-23.00, нядзеля да 18.00; аўдыёмузыка; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; $5 паводле курсу; прысутнасьць дзяцей не абмяжоўваецца; беларуская кухня; паляць; перадаплата; 52 месцы; бар; замова століка праз тэл.

Паўднёвы Захад пр. "Праўды", 20 (712-408). 12.00-23.00; магнітафон; уваход вольны; без абмежаваньня; беларуская кухня; да 20.00; паляць.

Поры году вул. Караля, 9 (205-537). 8.00-15.00, 16.00-19.00; бяз музыкі; уваход вольны; без абмежаваньня; часам беларускія стравы; да 19.00; ня паляць; замова праз тэл.; самаабслуга.

Пунсовая кветачка пр. Пушкіна, 52 (546-373). 11.00-15.00, 16.00-19.00; бяз музыкі; уваход вольны; без абмежаваньня; да 19.00; ня паляць.

Сем пятніц пр. Скарыны, 19 (276-901). 12.00-17.00, 19.00-4.00; магнітафон; струнны квартэт 21.00-3.00; з 19.00 уваход платны; абед $6 паводле курсу; без абмежаваньня; беларуская й польская кухні; прысутнасьць дзяцей не абмяжоўваецца; паляць; замова праз тэл.; 70 месцаў; бар; ахова.

Скляпок вул. Варвашэні, 17 (337-025). 18.00-3.00 без выходных; магнітафон, спадарожнікавая TV; інструмэнтальная музыка; платны ўваход; апроч спартовае вопраткі; зьмяшаная кухня; разьліўное піва; паляць; перадаплата; банкетная заля 20 месцаў, агульная 50; ахова.

Спадарожнік вул. Брылеўская, 2 (258-559). 12.00-17.00, 18.00-23.00; аўдыёмузыка, з 20.00 ансамбаль; з 20.00 вечаровыя гарнітуры; беларуская й расейская кухні; дзеці ўдзень; паляць; перадаплата; 80 месцаў; ахова.

Старавіленская вул. Старавіленская, 6а (345-052). 9.00-2.00. Замова століка праз тэл.; толькі вечаровыя гарнітуры.

Сузор'е вул. Я.Коласа, 28 (318-348). 12.00-17.00, 20.00-2.00, выхадны панядзелак; аўдыёмузыка, TV, відэа; апроч спартовае вопраткі; абед $10 паводле курсу; беларуская кухня; дзеці да 17.00; паляць; папярэдні ўваходны квіток; 60 месцаў; ахова.

Сьвітанак пр. Скарыны, 23 (768-245). Верхняя заля: 11.00-17.00, 18.00-23.30, у нядзелю да 21.00; музычны цэнтар; уваход вольны; без абмежаваньня; $5 паводле курсу; беларуская кухня; дзеці толькі ўдзень; паляць; замова праз тэл.; 55 месцаў, бар на 10 месцаў. Ніжняя заля: 12.00-17.00, 18.00-24.00, у нядзелю да 21.00; музычны цэнтар, ансамбаль, TV; уваход платны; пятніца-субота да 2.00; ансамбаль, вар'етэ; $2,5 паводле курсу; апроч спартовае вопраткі; вячэра $20 паводле курсу; эўрапейская й беларуская кухні; дзеці толькі ўдзень; замова праз тэл.; б/н разьлік; 55 месцаў; ахова.

Тарас на Парнасе Фрунзэ, 5 (364-213). 9.00-17.00; TV; уваход вольны; $2 паводле курсу; зьмяшаная кухня; без абмежаваньня; ня паляць; замова праз тэл.; 100 месцаў; магчымае абслугоўваньне ўрачыстасьцяў дома.

Трыклiні вул. К.Маркса, 14 (298-573). 12.00-24.00, пятніца, субота, нядзеля да 3.00; дыскатэка; абед $3 паводле курсу; мясныя стравы, закускі, напоі; дзеці ўдзень; паляць; перадаплата; 100 месцаў; більярд; ахова.

У гаспадыні пр. Любімава, 26 (726-889). 12.00-17.00, 18.00-20.00, выхадны панядзелак; бяз музыкі; уваход вольны; халодныя закускі, другія стравы, напоі; можна зь дзецьмі; ня паляць.

Узбэкістан вул. Кірава, 25 (277-551). 12.00-21.00; аўдыёмузыка, TV; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; абед $4 паводле курсу; узбэцкая кухня, фірмовыя стравы: шурпа, лагман, плоў, шашлык, манты, блінцы; да 21.00; ня паляць; замова праз тэл.; 48 месцаў; бар; ахова.

Усход вул. Камуністычная, 7 (334-832). 12.00-17.00, 18.00-23.00; з 19.30 сынтэзатар; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; $3 паводле курсу; усходняя кухня; дзеці да 17.00; паляць; перадаплата; 60 месцаў.

У Янкі вул. Янкі Купалы, 21 (273-435). 13.00-16.00, 18.00-23.00: дыскатэка; уваход вольны; беларуская кухня, фірмовая страва Ясь і Яніна; прысутнасьць дзяцей допускаецца; паляць; бар: сьпіртныя й безалькагольныя напоі; відэазаля, TV; 50 месцаў.

Хваёвы бор вул. Несьцерава, 51 (434-911). 10.00-18.00; бяз музыкі; уваход вольны; без абмежаваньня; абед $1 паводле курсу; беларуская кухня; да 18.00; ня паляць; парадаплата.

Цэнтральны пр. Скарыны, 13 (208-683). 12.00-24.00; аўдыёмузыка, TV, відэа; халодныя й гарачыя закускі, кактэйлі, піва; 120 месцаў; ахова.

Час вул. Даўгабродзкая, 24 (301-441).

Чорны бусел вул. Б.Хмяльніцкага, 10а (682-666). 9.00-16.00, 17.00-23.00; субота, нядзеля выходныя; на папярэднія замовы працуе ў суботу й нядзелю; аўдыёмузыка, TV, відэа; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; зьмяшаная кухня; дзеці толькі ўдзень; паляць; перадаплата; 30 месцаў; бар; ахова.

Чырвоны мак пр. Партызанскі, 28-1 (463-401). 12.00-17.00 без выходных; магнітафон; у панядзелак да 21.00 без ансамбля, у астатнія дні ансамбаль; паляць; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; зьмяшаная кухня; дзеці да 17.00; перадаплата; 80 месцаў.

Ялінка вул. Ванеева, 2 (303-875). 9.00-13.00, 14.00-18.00, у нядзелю да 17.00; 90 месцаў.

РЭСТАРАЦЫІ

Агат вул. Карбышава, 25 (631-127, 631-221). 12.00-16.00, 18.00-23.00, у сераду да 16.00; ансамбаль 19.00-23.00; уваход вольны; вечаровыя гарнітуры; зьмяшаная кухня, катлеты Яшма, мяса па-агатаўску, сьвініна далікатэсная; да 16.00; паляць; перадаплата; абед $1,5 паводле курсу; 150 месцаў. Бар 8.00-11.00, 19.00-23.00, гарачыя й халодныя закускі, напоі, 12 месцаў.

Араб-Снэк вул. Сурганава, 47/1 (у сталоўцы БДПА на 2-м паверсе) (тэл./факс 312-766, замовы прымаюцца праз тэл. 314-547). 11.00-2.00 без выходных; аўдыёмузыка, з 18.00 дыскатэка, з 22.15 вар'етэ, танец жывата; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; абед $5 паводле курсу; арабская й эўрапейская кухні; паляць; 80 месцаў.

Арбат пр. Скарыны, 143-1 (646-508). 12.00-16.00, 18.00-23.00; панядзелак 12.00-16.00; нядзеля 18.00-23.30; ансамбаль з 19.30; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; абед $3 паводле курсу; расейская й беларуская кухні; да 18.00; паляць; перадаплата; 100 месцаў.

Арбіта пр. Пушкіна, 39 (520-846, 523-978). 12.00-16.00, 18.00-24.00; трыё 13.00-16.00; ансамбаль 20.45-23.30; уваход вольны; вечаровыя гарнітуры; абед $5 паводле курсу; зьмяшаная кухня; дзеці толькі ўдзень; паляць; перадаплата; агульная заля 170 месцаў, банкетная 60; ахова.

Баварыя вул. Адаеўскага, 50 (612-100). 12.00-4.00; аўдыёмузыка, з 20.00 ансамбаль; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; абед $20 паводле курсу; нямецкая кухня, піва; дзеці толькі ўдзень; паляць; замова праз тэл.; агульная заля 28 месцаў, банкетная на 12; бар; ахова.

Беларусь вул. Старажоўская, 15 (340-153). 13.00-18.00, 20.00-2.00; ансамбаль 20.00-2.00; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; беларуская кухня; да 20.00; паляць; перадаплата; 500 месцаў.

Бізнэс-сустрэчы (рэстаран-клюб) пр. Партызанскі, 10 (492-341). 12.00-5.00; панядзелак, аўторак з 21.00 дыскатэка, вар'етэ; серада, нядзеля з 21.00 танцавальная праграма, вар'етэ; чацьвер з 21.00 танцавальная праграма, вар'етэ, клюб бізнэс-сустрэчаў; пятніца, субота з 21.00 танцавальная праграма, тэатар-вар'етэ; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; абед $15 паводле курсу; эўрапейская кухня ці ўсё, што пажадае кліент, пры наяўнасьці на кухні; без абмежаваньня; паляць; перадаплата; 60 месцаў; 2 банкетныя залі на 12 месцаў; бар; ахова.

Бурштын вул. Маякоўскага, 14 (214-207). 11.00-18.00, 19.00-23.00; магнітафон; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; абед $20 паводле курсу; нямецкая й беларуская кухні; да 18.00; паляць; замова ў адміністратара; 40 месцаў; беларуска-нямецкае СП; ахова.

Бэргама вул. Кульман, 37 (344-556). 12.00-24.00, нядзеля выходны; аўдыёмузыка; 20.00-23.00 аркестар; уваход вольны; вечаровыя гарнітуры; абед $30 паводле курсу НБ; італьянская кухня; дзеці без абмежаваньня; паляць; праз тэл.; 70 месцаў; бар; ахова.

Вэрнісаж вул. Някрасава, 5 (326-758). 12.00-17.00, 18.00-23.30, панядзелак да 21.00; ансамбаль 19.30-23.00; уваход вольны; толькі вечаровыя гарнітуры; фірмовыя стравы: мясная салата Вэрнісаж і аднайменныя катлеты з грыбамі; да 21.00; паляць; перадаплата; шакалядавы бар 12.00-17.00, 18.00-23.00, грыль-бар 13.00-23.00; усяго каля 100 месцаў.

Вэрсаль вул. Сурганава, 6 (395-142). 11.30-24.00; аўдыёмузыка; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; абед $15 паводле курсу НБ; французская й беларуская кухні; дзеці без абмежаваньня; паляць; перадаплата; 30 месцаў; бар; ахова.

Вэст-клюб вул. Харужай, 31а (347-018). 13.00-2.00; аўдыёмузыка; з 19.00 ансамбаль; чацьвер-нядзеля біг-бэнд; уваход вольны; вечаровыя гарнітуры; абед $2 паводле курсу НБ (цэны падчас абеду зьніжаюцца); эўрапейская й беларуская кухні; толькі ўдзень; паляць; перадаплата; 150 месцаў; бар; ахова.

Вэстфалія пр. "Праўды", 11 (705-727, 703-994). 8.00 і да апошняга наведніка; бяз музыкі; уваход вольны; без абмежаваньня; DM10; інтэрнацыянальная кухня, піва; да 24.00; паляць; больш за 100 чалавек; перадаплата; 150 месцаў.

Вярба вул. Крапоткіна, 51 (346-995). 11.00-24.00; бар 7.00-24.00; ансамбаль 20.00-24.00; толькі вечаровыя гарнітуры; фірмовая страва - катлеты Вярба, шмат вострых страваў; да 17.00; паляць; перадаплата; нямецкае бочкавае піва; 30 месцаў, банкет для 50.

Галерэя вул. Казлова, 3 (330-153). 11.00-5.00; магнітафон, пятніца-нядзеля ансамбаль; уваход вольны; вечаровыя гарнітуры; эўрапейская кухня; да 20.00; паляць; перадаплата; 2 бары; 40 месцаў.

Гішпанскі куток пр. Скарыны, 22 (276-102, 278-159). 12.00-3.00 без выходных; магнітафон; апроч спартовае вопраткі; уваход вольны; $35 паводле курсу; гішпанская кухня; ахова.

Дняпро бульвар Шаўчэнкі, 26 (370-631, 370-940). 12.00-17.00, 18.00-23.30; магнітафон; уваход вольны; без абмежаваньня; абед $2 паводле курсу; беларуская і ўкраінская кухні; сямейныя абеды; прысутнасьць дзяцей не абмяжоўваецца; паляць; перадаплата; 100 месцаў; пры банкетах цэны дамоўныя.

Зубраня вул. Цэнтральная, 6 (426-639). 12.00-16.00, 18.00-23.00, у панядзелак да 21.00; ансамбаль з 19.00; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; абед $3 паводле курсу; зьмяшаная кухня; да 16.00; паляць; безь перадаплаты; 80 месцаў.

Каменная кветачка вул. Талбухіна, 12 (662-866). 12.00-24.00; ансамбаль, вар'етэ 21.00-21.45; вечаровыя гарнітуры; эўрапейская кухня, фірмовыя стравы: кураняты па-венску, салата Маляхіт, мяса, запечанае ў кокаце; дзеці толькі ўдзень; паляць; папярэдняе набыцьцё кніткоў з 16.00; 170 месцаў; бар.

Канстанцін вул. Варвашэні, 77 (342-144). 10.00-3.00; удзень магнітафон; панядзелак, аўторак - дыскатэка, серада-нядзеля - ансамбаль, вар'етэ; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; зьмяшаная кухня; дзеці ўдзень; паляць; праз тэл.; б/н разьлік; 100 месцаў; бар; ахова.

Манхэтэн вул. Сурганава, 26 (328-065). 12.00-5.00; з 22.00 дыскатэка; пятніца-нядзеля - шоў-праграма; платны ўваход; апроч спартовае вопраткі; $10 паводле курсу; эўрапейская й беларуская кухні; дзеці толькі ўдзень; паляць; праз тэлефон; 120 месцаў; бар; ахова.

Маравія вул. Захарава, 31 (367-455). 11.00-23.00, субота й нядзеля 13.00-24.00; аўдыёмузыка; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; абед $9 паводле курсу; чэская й беларуская кухні; дзеці на меркаваньне бацькоў; паляць; перадаплата; 40 месцаў; 3 банкетных залі на 12 чалавек, на 8 чалавек, на 4 чалавекі.

Матэль Берасьцейская шаша, 726-ы км (995-216). 8.00-17.00, 18.00-23.00; ансамбаль з 20.00; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; беларуская кухня; дзеці на меркаваньне бацькоў; паляць; замова праз тэл.995-143.

Настальгія вул. Іванаўская, 43 (360-448). 12.00-23.00; аўдыёмузыка, з 20.00 ансамбаль; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; абед $20 паводле курсу; зьмяшаная кухня; на меркаваньне бацькоў; паляць; 60 месцаў; ахова.

Наталі вул. Маскоўская, 8 (255-804). 12.00-24.00; камэрное трыё; уваход вольны; беларуская кухня: сьвініна па-вясковаму, катлеты Наталі; дзеці допускаюцца; паляць; перадаплата; 30 месцаў; бар, тэлефон.

Папараць-кветка вул. Сьвярдлова, 2 (205-673). 12.00-17.00, 18.00-23.00; ансамбаль 20.00-23.00; уваход вольны; вечаровы гарнітур; беларуская кухня; да 18.00; паляць; магчыма абслугоўваньне за б/н разьлік; 300 месцаў; у суботу вар'етэ.

Патсдам вул. Леніна, 2 (270-804). 12.00-16.00, 17.00-24.00, у аўторкі да 22.00; магнітафон; 19.00-23.00 ансамбаль (акрамя аўторка); уваход вольны; толькі вечаровыя гарнітуры; абед $4 паводле курсу; нямецкая кухня, фірмовыя стравы: Сан-Сусі, Замак Рэзьбін, закуска па-патсдамску, салаты Бэрлінская, Далікатэсная; да 20.00; ня паляць; перадаплата; асноўная заля 60 месцаў; сялянская 45; банкетная 12.

Паўлінка вул. Р.Люксэмбург, 178 (563-653). 12.00-17.00, 18.00-23.00, панядзелак 12.00-18.00; аўдыёмузыка; аркестар з 19.30; апроч спартовае вопраткі; абед $2 паводле курсу; беларуская кухня; удзень; паляць; перадаплата; 60 месцаў; ахова.

Плянэта пр. Машэрава, 23 (234-975). 8.00-11.00, 12.00-17.00, 18.00-24.00; ансабаль з 20.00; вечаровыя гарнітуры; рэстарацыя найвышэйшай ступені, эўрапейская й беларуская кухня; паляць; перадаплата.

Рандэву вул. Маякоўскага, 115а (212-304). Цэлыя суткі, абед 17.00-19.00; удзень музычны цэнтар, з 21.30 да 1.30 шоў-вар'етэ; з 19.00 уваход $15 паводле курсу; вечаровыя гарнітуры; вячэра $30 паводле курсу; эўрапейская й беларуская кухня; наяўнасьць дзяцей не абмяжоўваецца; паляць; перадаплата; 70 месцаў; бар цэлыя суткі; музычны цэнтар; у вечаровы час $10 паводле курсу, у кошт уваходзіць замова халодных закусак і напояў; 17 месцаў; ахова.

Сёмае неба пр. Скарыны, 11 (200-995). 12.00-23.00; аўдыёмузыка; з 19.00 ансамбаль; апроч спартовае вопраткі; $8 паводле курсу НБ; беларуская кухня; толькі ўдзень; паляць; перадаплата; 159 месцаў; бар; ахова.

Сільвэр вул. Я.Коласа, 18 (313-054). 12.00-6.00; магнітафон, ансамблі (фартэпіяна й скрыпка; дзьве гітары); уваход вольны; апроч джынсаў і спартовае вопраткі; абед $30 паводле курсу; эўрапейская кухня; у выходныя дні дзіцячы стол; паляць; замова праз тэл. альбо перадаплата; 44 месцы; бар; ахова; карціны на продаж.

Спадчына пр. Пушкіна, 28 (512-512). 12.30-16.30, 18.00-23.30; уваход вольны; аўдыёмузыка, з 20.00 ансамбаль, апроч спартовае вопраткі; абед $8 паводле курсу; расейская й беларуская кухня; дзеці допускаюцца; паляць; замова праз тэл.; 130 месцаў; ахова.

Старавіленская (карчма) вул. Старавіленская, 2 (345-052). Рэстарацыя 13.00-24.00, бар 9.00-2.00; магнітафон; уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; да $30 паводле курсу; італьянская кухня; да 17.00; паляць; замова праз тэл.

Стэкхаўз пр. Машэрава, 13, кінатэатар "Масква" (235-533). 12.00-24.00 без выходных; CD; уваход вольны; вечаровыя гарнітуры; эўрапейская кухня; $7-10 паводле курсу; да 24.00; паляць; сярэдні кошт абеду $20-30 паводле курсу; замова століка праз тэл.232-810.

Сьвіслач вул. Кірава, 13 (206-131, 206-202). 12.00-17.00, 18.00-24.00, панядзелак да 17.00; ансамбаль з 20.00; уваход вольны; вечаровыя гарнітуры; абед $4 паводле курсу; беларуская кухня; дзеці допускаюцца; паляць; перадаплата; 200 месцаў, банкетная заля 40 месцаў.

Сьвіцязь пр. Скарыны, 84а. Рэстарацыя (648-664); 12.00-23.00; панядзелак 12.00-21.00; ансамбаль з 20.00; бар (647-871) 12.00-2.00; аўдыёмузыка; уваход вольны; абед $8 паводле курсу; зьмяшаная кухня; дзеці допускаюцца; паляць; перадаплата; рэстарацыя 160 месцаў, кавярня 60 месцаў; ахова.

Траецкае прадмесьце вул. Старавіленская, 10а (686-301). 12.00-17.00, 18.00-24.00; ансамбаль 19.30-23.00; уваход платны; вечаровыя гарнітуры; фірмовыя стравы: поліўка грыбная, кілбаскі Траецкія, катлета Асаблівая; дзеці да 17.00; паляць; перадаплата; банкетнае абслугоўваньне за б/н разьлік.

Траецкае прадмесьце (карчма) вул. Старавіленская, 6 (342-655). 12.00-17.00, 18.00-23.00; аркестар з 19.30; уваход платны; апроч спартовае вопраткі; беларуская кухня, фірмовыя стравы: курыца па-траецку, дранікі, салата Траецкая горка; дзеці да 17.00; паляць; перадаплата; 50 месцаў.

Турыст пр. Партызанскі, 81 (454-122, 454-043). 8.00-10.00, 12.00-16.00, 18.00-24.00, панядзелак 8.00-18.00; ансамбаль з 19.30; апроч джынсаў і спартовае вопраткі; у чацьвер беларуская кухня; дзеці да 16.00; паляць; перадаплата; 170 месцаў, банкетная заля 50 месцаў; бар 12.00-17.00, 19.00-23.00; уваход вольны; халодныя закускі, напоі.

Чайка вул. Талбухіна, 3 (661-581). 12.00-17.00, 18.00-24.00; з 20.00 ансамбаль (апроч аўторка); уваход вольны; апроч спартовае вопраткі; беларуская кухня; дзеці да 20.00; паляць; ахова; бар.

Юбілейная пр. Машэрава, 19 (269-034). 12.00-16.30, 18.00-23.30; ансамбаль з 20.00; вечаровыя гарнітуры; беларускаі эўрапейская кухні; да 16.30; паляць; замова століка праз тэл. 269-034.

24.06 – 30.06

КІНО. МЕНСК

АЎРОРА

Прытыцкага, 23, тэл. 533-360, 533-361

Тэрмінатар 24-30 – 16.30
Паліцыянт і дзяўчына 24-30 – 18.30
Рэтраспэктыўны паказ: "Улюбёныя камэдыі" **Жанчына справы** 24-30 – 20.30 (ільготны)
Для дзяцей:
Жыцьцё й цудоўныя прыгоды Рабінзона Круза 24 – 11.00, 14.30; 25-26 – 14.30
Паліцэйскі сабака 27-28 – 11.00, 14.30; 29-30 – 14.30

БЕРАСЬЦЕ

пр. газэты "Праўда", 25, тэл. 728-660, 716-888

Чорны шэрыф 24-27 – 16.00, 20.30; 28-29 – 16.00; 30 – 18.20, 21.20
Найлепшыя ў Нью-Ёрку 24-29 – 17.40; 30 – 17.00
Запавет блакітнага дзядулі (эротыка) 24-29 – 19.00; 30 – 20.00
Тэрмінатар 24, 26, 29 – 14.00
Інфармацыйна-забаўляльная праграма 28-29 – 20.30
Для дзяцей:
Дыскатэка 30 – 15.00

ВІЛЬНЯ

Каліноўскага, 55, тэл. 655-262

Малыш-каратэ 24-30 – 19.40
Помста ў "Вялікім сьвеце" 24 – 10.30 (і), 15.00; 25 – 15.00
Цудоўны паліцыянт 26 – 10.30 (і), 15.00; 27 – 15.00
Тысячагодзьдзе 28 – 10.30 (і), 15.00; 29-30 – 15.00
Шалёныя ночы Клеапатры (эротыка) 24-30 – 16.40, 18.10, 21.20
Кіна-дыска-шоў для падлеткаў 30 – 15.00
Інфармацыйна-забаўляльная праграма "**Ўсьмешка**" 25, 29-30 – 21.00
Танцавальны вечар "Для тых, каму за 30" 28 – 20.30

ДРУЖБА

Ташкенцкая, 9, тэл. 409-013, 408-254

Кроніка абвешчанай сьмерці 24-27, 29-30 – 16.00
У холадзе ночы 24-27, 29-30 – 20.00
Незаконнае ўварваньне 24-27, 29-30 – 18.00
Інфармацыйна-забаўляльная праграма для моладзі 26-30 – з 20.30 да 23.30
Начная дыскатэка 28-29 – з 24.00 да 5.00
У кінатэатры працуюць бар, більярд, гульнявыя апараты

ЗЬМЕНА

Даўгабродзкая, 4, тэл. 353-903

Чалавек з каманды "Альфа" (вострасюжэтны баявік) 24-30 – 16.00, 20.00
Конан-разбуральнік (у галоўнай ролі А.Шварцэнэгер) 24-30 – 14.00, 18.00
Для дзяцей:
Ну, пачакай! (вып. 8-14) 26 – 10.00; 29 – 12.00
Міё, мой Міё 28 – 10.00; 30 – 12.00

КАМСАМОЛЕЦ

Жылуновіча, 39, тэл. 454-194

Зухаватая парачка 24-30 – 15.00, 19.00
Сэзон падаткаў 24-30 – 14.00, 17.20, 20.30
Парыскія гарэзьніцы 24-30 – 12.00, 16.00, 20.20
Лекцыя вывучэньня Біблії 26 – 14.00 (уваход вольны)
Заля індыйскага фільму:
Пэрліна (2 сэрыі) 24-30 – 18.00
Відэапаказ:
Крэвэтка на патэльні (камэдыя) 24-30 – 19.00
Для дзяцей:
Хон Гіль Дон 24-26 – 10.30
Пра Сідарава Вову (мультфільмы) 27-30 – 11.00

КАСТРЫЧНІК

пр. Ф.Скарыны, 73, тэл. 329-325, 329-429

Мільён баксаў аднаму 24-28 – 16.20, 17.50, 21.00; 29-30 –16.20 (і), 17.50, 21.00
Камандас 24-30 – 19.20
"**Макс-шоў**" 24-30 – 22.00

КІЕЎ

бульвар Шаўчэнкі, тэл. 373-270

Прачнуцца ў Шанхаі 25-28, 30 – 15.00; 29 – 15.00 (і)
Эмануэль вандруе па сьвеце 25-30 – 16.40, 18.20, 20.00
Відэапаказ: 24 – 18.00, 20.00
Для дзяцей:
Пастка для котак 25 – 10.00, 13.30
Прыгоды Траўкі 27 – 10.00; 30 – 13.30

МАСКВА

пр. Машэрава, 13, тэл. 231-448, 231-533

Назіральнікі 22-23 – 15.40, 17.40, 21.00
Футбаліст 22 – 19.20
Віртуальны трылер 24-29 – 17.20, 19.10, 21.00; 30 – 15.30, 17.20, 19.10, 21.00
Дзіцячая дыскатэка "**Лімпапо**" 23, 30 – 12.00
Парад мультфільмаў "**Ну, пачакай!**" (вып. 1-7) 23 – 14.00 (і); 30 (вып. 8-14) – 14.00 (і)

МІР

Казлова, 4а, тэл. 333-771

Дах паехаў 24-30 – 15.00, 19.00
Інтымныя таямніцы душы 24-30 – 13.00, 17.00, 21.00
Анёлак 24-30 – 16.00, 20.00
Эльвіра – валадарка цемры 24-30 – 14.00, 18.00
У кінатэатры працуе бар з 11.00 да 23.00

ПАРТЫЗАН

Талбухіна, 18, тэл. 663-526

Залатое вока 24-30
Уварваньне ў таямніцу 24-30

ПІЯНЭР

Энгельса, 20, тэл. 278-945

Наша гісторыя 24-26, 28, 30 – 19.00
Гарачыя галовы 24-25 – 13.40, 17.00; 26-27 – 15.20, 17.00;
28-30 – 15.20
Для дзяцей:
Лілёвы шар 24-25 – 10.30
На сьцяжыне вайны 24-25 – 12.00, 15.20
Новыя прыгоды капітана Ўрунгеля 26-27 – 12.10
Вораг мой 26-27 – 10.30, 13.40
Прыгоды Спаса й Нэлі 28-30 – 12.00
Плаваньне Солнышкіна і іншыя мультфільмы 28-30 – 10.30
Рыцар-адзіночка 28-30 – 13.20

РАДЗІМА

Лізы Чайкінай, 16, тэл. 426-779

На каго Бог пашле 24 – 16.00 (і), 20.20; 25-30 – 16.00, 20.20
Жыкавы мэмуары 24-30 – 18.00
Музычна-забаўляльная праграма 29-30 – з 19.00 па 23.00
Музычна-забаўляльная відэапраграма 26, 28 – з 18.00 па 22.00
Відэазаля:
Дайце нам мужчынаў (дзіцячы) 26-30 – 16.00
Баявы волат 26-30 – 18.00
Лік на хвіліны 26-30 – 20.00
У кінатэатры працуе відэабар з 16.00 да 22.00 (панядзелак – выхадны)
Для дзяцей:
Як праводзяць вакацыі Болек і Лёлек 26-27 – 10.30; 29-30 –15.00

РАКЕТА

Рабочы зав., 3, тэл. 260-620

Маладая вядзьмарка 24-27 – 18.40; 29-30 – 18.10
Сны пажадлівасьці 24-27 – 17.00, 20.40; 29-30 – 16.30, 20.10
Відэапаказ: 25-27 – 16.50, 19.00; 29-30 – 15.30, 17.40
Для дзяцей:
Дыназаўрык і іншыя мультфільмы 29-30 – 15.00

САЛЮТ

пр. Ракасоўскага, 150а, тэл. 474-167

Грэшніца ў масцы 24-27 – 16.00, 19.30; 30 – 14.00, 17.30, 21.30
Паміж двух агнёў 24-27 – 17.40, 21.00; 30 – 15.40, 19.00
Музычна-забаўляльны цэнтар: дзьве танцавальныя залі, тры бары 28-29

СУЧАСЬНІК

Харкаўская, 70а, тэл. 515-563

Карнік 24-30 – 15.00
Спакушаная сном (новы эратычны фільм) 24-30 – 16.30, 18.30, 20.30
Для дзяцей:
Кароль Драздавік 25-26 – 10.30
Кэці 27-28 – 10.30; 30 – 13.40

СЬЦЯГ

Вялікаморская, 3, тэл. 211-009

Камэдыя строгага рэжыму 24-26, 28 – 16.40; 29-30 – 12.40, 16.40
Сэксуальны маньяк, альбо Без усялякага жалю 24-26, 28 – 18.00, 20.00; 29-30 – 14.00, 18.00, 20.00
Для дзяцей:
Спадарожнік плянэты Ўран 24 – 10.30
Маўглі 29 – 11.30
Страшыдла з падстрэшнага вакна 30 – 11.10

УДАРНІК

Жукоўскага, 15б, тэл. 259-630

Вялікія манэўры 24-30 – 15.30
Анёлак 24-30 – 17.20
Анёл-ІІІ 24-30 – 19.00
Для дзяцей:
Чараўнік Смарагдавага гораду 26 – 14.00
Зорныя войны 30 – 13.30

ЦЭНТРАЛЬНЫ

пр. Ф.Скарыны, 13, тэл. 208-297

Назіральнікі 24-30 – 14.30, 17.45, 21.00
Блудніца 24-30 – 13.00, 16.15, 19.30
Музычна-забаўляльная праграма з 21.30 да 4.00

ЭЛЕКТРОН

Казінца, 117, тэл. 789-563

Абдымі мяне, усхвалюй, пацалуй 24-30 – 17.20, 21.30
Прысуджаны да адзіноты 24-30 – 13.50, 18.40
Аднойчы ўкушаны 24-30 – 12.10, 20.00
Конан-Барбар 24-30 – 15.10
Для дзяцей:
Ну, пачакай! (вып. 1-7) 25 – 11.00
Піраты XX стагодзьдзя 27 – 10.40
Мартынка і іншыя мультфільмы 29-30 – 11.00
Відэасалён:
Насуперак мафіі. Рэжысэр Пол Раймондзі. У ролях: К.Мандзілёр, Мэган Галяхер, Кэйсі Сэндар і інш. ЗША. Баявік.
Спадчынны мафіёзі Мартын Нарконі, які застрэліў сына свайго боса, мусіць хавацца ў маленькім гарадку й працаваць лесасекам, бо баіцца помсты. Але мінае пэўны час, і забойцы ўсё ж такі зьяўляюцца на ганку ягонага дому... 24-30 – 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 19.30
Дэманы-2. Рэжысэр Лямбэрта База. У ролях: Дэвід Найт, Нэнсі Брылі, Азія Арджэнтэ і іншыя. Італія. Фільм жахаў.
Жудаснае прадказаньне пра нашэсьце дэманаў спраўдзілася: яны сьпярша зьявіліся ў невялікім кінатэатры, а потым распаўсюдзіліся па ўсім сьвеце... 24-30 – 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 19.30

АДРАСЫ ВІДЭАЗАЛЯЎ

"ГАЛЯКТЫКА" пр. газэты "Известия", 18, тэл. 714-512;
"ПАЛЯНЭЗ" вул. Бачылы, 16, тэл. 441-342;
"ПОЎНАЧ" вул. Герасіменкі, 26, тэл. 433-813.

НАЙНОЎШЫЯ НАБЫТКІ МЕНСКАГА ВІДЭАРЫНКУ НА 17 – 23 ЧЭРВЕНЯ:

Баявік:

НЕВЫКАНАЛЬНАЯ МІСІЯ (MISSION: IMPOSSIBLE)
ЗША 1996 110 хв. Маст/кам. ацэнка: 4.0/4.5. Узр. абмеж.: ад 13 гадоў. Рэж. Браян Дэ Пальма ("Недатыкальныя", "Шлях Карліёта"), у р. Том Круз ("Фірма", "Топ Ган"), Ванэса Рэдгрэйв, Жан Рэно, Эміліё Эстэвэс, Джон Войт. Супэрбаявік!

У ПОШУКАХ ПРЫГОДАЎ (THE QUEST)
ЗША 1996 94 хв. еМаст/кам. ацэнка: 4.0/5.0. Узр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Жан-Клёд Ван Дам, у р. Жан-Клёд Ван Дам, Роджэр Мур, Джэймс Рымар. Супэрбаявік, упершыню ў Менску ў добрай якасьці!

РАШЭНЬНЕ АБ ЛІКВІДАЦЫІ (EXECUTIVE DECISION)
ЗША 1996 135 хв. Маст/кам. ацэнка: 3.5/4.5. Узр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Стуарт Бэйрд, у р. Курт Расэл ("Танга і Кэш"), Стывэн Сыгал ("Ніка", "У аблозе"), Олівэр Плэт. Супэрбаявік, зборы большыя за $60 млн.! Лязэрная якасьць.

НОВЫ НАСТАЎНІК (THE SUBSTITUTE)
ЗША 1996 115 хв. Маст/кам. ацэнка: 3.5/4.0. Узр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Робэрт Мэндэл ("Ілюзія забойства"), у р. Том Бэрынджэр ("Снайпэр", "Канвой"), Эрні Хадсан, Ўільям Фарсайд, Марк Энтані. Супэрбаявік, зборы большыя за $20 млн.! Лязэрная якасьць.

ФАНТОМ (THE PHANTOM)
ЗША 1996 94 хв. Маст/кам. ацэнка: 4.0/4.5. Узр. абмеж.: ад 13 гадоў. Рэж. Сайман Ўінсэр ("Харлі Дэвідсан і Каўбой Мальбара", "Джэк-маланка"), сцэнар: Джэфры Боам ("Сьмяротная зброя-2, 3", "Індыяна Джонс-2"), у р. Білі Зэйн ("Снайпэр"), Кэры-Хіраюкі Тагава ("Разборка ў Маленькім Токіё"). Баявік+містыка+прыгоды. Старажытны прывід сноўдаецца па джунглях, ахоўваючы незьлічоныя скарбы і зарытыя чэрапы, якія напоўненыя магічнай чароўнай сілай... Лязэрная якасьць.

Камэдыя:

НЕЗЬНІШЧАЛЬНЫ ВІЖ (SPY HARD)
ЗША 1996 77 хв. Маст/кам. ацэнка: 4.0/4.5. Узр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Фрэд Фрыдбэрг, у р. Лэсьлі Нільсэн ("Зь пісталетам нагола"), Нікалет Шэрыдан, Чарльз Дарнінг. Супэркамэдыя!

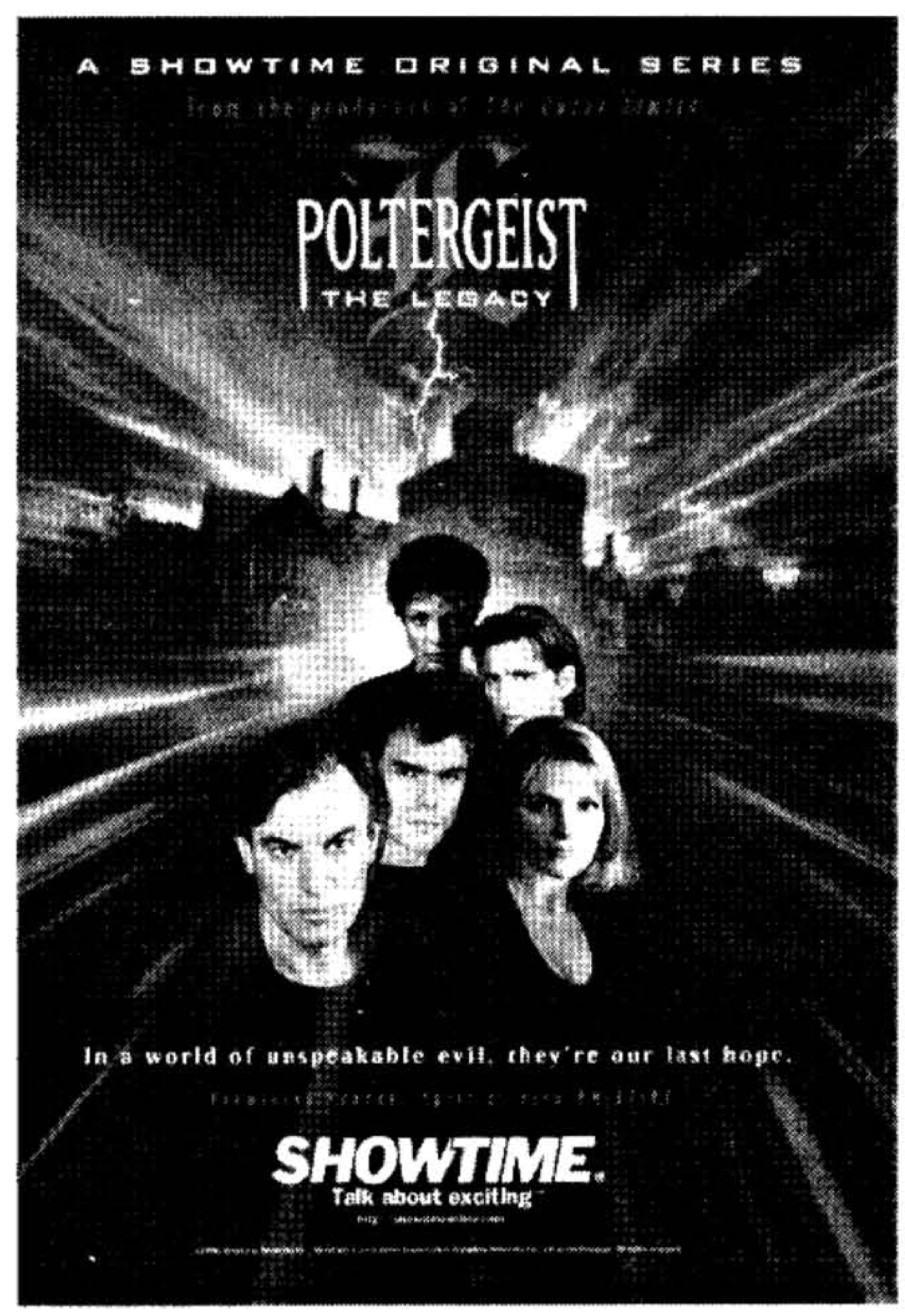
ДАРОСЛАЕ ДЗІЦЯ (BIG BULLY)
ЗША 1996 89 хв. Маст/кам. ацэнка: 3.0/4.0. Узр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Стыў Майнэр ("Вечная маладосьць", "Мой бацька – мой герой"), у р. Рык Мараніс ("Флінстоўны", "Касьмічныя яйкі"), Том Арнольд ("Праўдзівая хлусьня", "Дзевяць месяцаў"). Супэркамэдыя, зборы большыя за $5 млн.! Лязэрная якасьць.

ЭД (ED)
ЗША 1996 93 хв. Маст/кам. ацэнка: 3.0/4.0. Узр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Біл Кутур'е, у р. Джэк Ўордэн ("Цяжкое дзіця"), Мэт Ле Блянк, Джэйн Брук. Супэркамэдыя, зборы большыя за $10 млн.! Лязэрная якасьць.

НА СТАРТ, ПАЙШОЎ (OFF AND RUNNING)
ЗША 1996 89 хв. Маст/кам. ацэнка: 3.0/3.5. Узр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Эдвард Біянчы, у р. Дэвід Кэйт, Сынды Лопэр, Аніта Морыс. Камэдыя. Лязэрная якасьць.

Трылер:

НЕЗАКОННЫ ЎВАХОД (ILLEGAL ENTRY)
ЗША 1995 84 хв. Маст/кам. ацэнка: 3.0/3.5. Узр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Рычард Манчкін, у р. Кары Фэльдман, Кімбэрлі Стывэн. Трылер. Паліцэйскі шукае маньяка, які забівае фотамадэляў і акторак... Лязэрная якасьць.

САКРЭТНЫЯ МАТЭРЫЯЛЫ – 27, 28 (THE X-FILES)
ЗША 1996 88+88 хв. Маст/кам.. ацэнка: 3.5/4.0. Узр. абмеж.: ад 13 гадоў. Рэж. Роб Боўман і Кім Мэнэрс, у р. Дэвід Духоўны, Гіліян Андэрэн, Дэніэл Куін. Трылер+містыка. Новыя дасьледаваньні агентаў ФБР розных анамальных зьяваў. Лязэрная якасьць.

Д'ЯБАЛЬШЧЫНА (DIABOLIQUE)
ЗША 1996 110 хв. Маст/кам. ацэнка: 3.5/4.0. Узр. абмеж.: ад 16 гадоў.. Рэж. Джэрэмія Чэчык, прад'юсэры: Гары Барбэр і Чак Біндэр ("Спэцыяліст", "Хуткі і мёртвы", "Канвой"), у р. Шэран Стоўн ("Базавы інстынкт", "Трэска", "Казыно"), Ізабэль Аджані ("Карапева Марго"), Кэты Бэйтс ("Далёрэс Клейбарн"). Супэртрылер, зборы большыя за $20 млн.! Лязэрная якасьць.

Фантастыка:

АТАКА ЧУЖЫНЦАЎ (ALIEN ATTACK)
ЗША 1996 89 хв. Маст/кам. ацэнка: 3.0/3.5. Узр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Марк Бэкер ("Захопнік", "Палёт навігатара "), у р. Котнэр Сьміт, Дэйры О'Конэл. Фантастыка. Лязэрная якасьць.

НАВАЛА (THE ARRIVAL)
ЗША 1996 112 хв. Маст/кам. ацэнка: 3.5/4.0. Узр. абмеж.: ад 13 гадоў. Рэж. і сцэнарыст Дэвід Тухай ("Водны сьвет", "Чараўнік"), у р. Чарлі Шын ("Пагоня", "Хуткасьць падзеньня", "Новы"), Рон Сільвэр ("Патруль часу"). Супэрбаявік+фантастыка+трылер, зборы за ўікэнд большыя за $6 млн.! Нашэсьце на Зямлю з космасу пачалося... Лязэрная якасьць.

Мэлядрама:

ЛОСЬ НА ВЫСПЕ (SALT WATER MOOSE)
ЗША 1996 93 хв. Маст/кам. ацэнка: 3.5/3.5. Узр. абмеж.: ад 16 гадоў. Рэж. Стуарт Марголін, у р. Тымаці Далтан ("Ліцэнзія на забойства", "Скарлет"), Лаліта Давідовіч ("На ростанях", "Абмежаванае кола", "Блакітная лягуна"). Мэлядрама. Лязэрная якасьць.

Анімацыя:

ЧЫП І ДЭЙЛ (CHIP & DALE RESQUE RANGERS) 44 хв.

ЗАМАК КАЛІЁСТРА (THE CASTLE OF CAGLIOSTRO)
1996 50 хв. Фантастычны мультфільм.

ЗАМАК КАЛІЁСТРА-2 (THE CASTLE OF CAGLIOSTRO 2)
1996 53 хв. Фантастычны мультфільм.

ПРЫВІД У ДАСЬПЕХАХ (GHOST IN THE SHELL)
1996 77 хв. Баявік+мультфільм.

ЦІ ПАДЫХОДЗІЦЕ ВЫ АДЗІН ДА АДНАГО?

Гэты тэст прызначаны толькі для жанчынаў. На фотаздымках зьлева чацьвёра дзяўчатаў (фотаздымкі 1, 2, 3, 4). Побач з кожнай — чацьвёра юнакоў (фотаздымкі а, б, в, г). Падбярыце дзяўчатам спадарожніка жыцьця, які, на Вашую думку, ім найбольш падыходзіць. Выбар для кожнай дзяўчыны трэба зрабіць толькі з адпаведнага шэрагу (напрыклад, для дзяўчыны на фотаздымку 1 можа падысьці мужчына з гэтага ж шэрагу на фотаздымку б). У выніку Вы даведаецеся, які тып мужчыны найбольш адпавядае... асабіста Вам.

Падлічыце агульную колькасьць балаў у адпаведнасьці з Вашым выбарам: 1а — 5 балаў; 1б — 12; 1в — 20; 1г — 15 балаў. 2а — 14 балаў; 2б — 20; 2в — 10; 2г — 30 балаў. 3а — 18 балаў; 3б — 16; 3в — 12; 3г — 26 балаў. 4а — 24 балы; 4б — 17; 4в — 8; 4г — 3 балы.

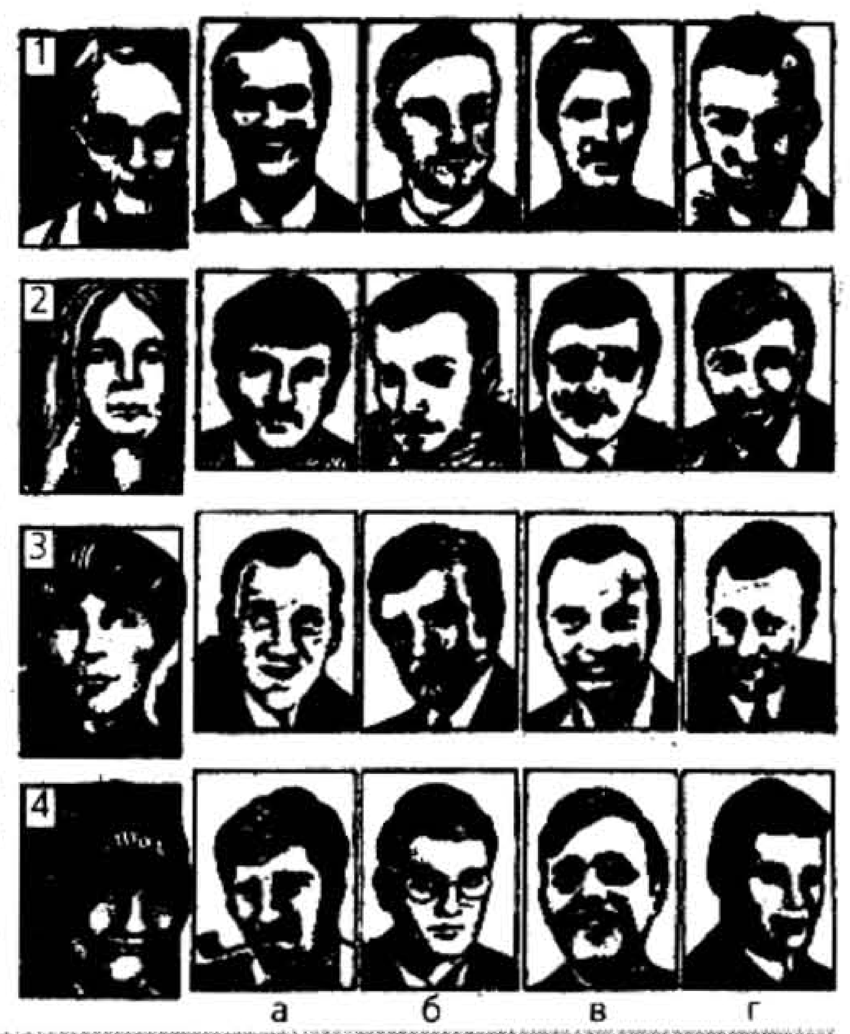
30-40 балаў. Ваш партнэр павінен быць рашучым, энэргічным, менавіта гэтых якасьцяў Вы чакаеце ад яго. І хаця Вы самі цалкам перакананыя ў сабе, умееце ісьці да вызначанай мэты, Вы ўсё ж адчувалі б сябе лепей, калі б Вашым спадарожнікам жыцьця быў чалавек рашучы. Але ўлічыце: пакуль Вы будзеце дазваляць яму граць у Вашым жыцьці першую скрыпку — усё добра. Не перастаравайце падтрымліваць у ім упэўненасьць у сабе, інакш сямейнае шчасьце зьнікне.

41-60 балаў. Падмуркам сямейнага шчасьця Вы лічыце раўнапраўе і ўзаемную цярплівасьць. Вы пяшчотна ставіцеся да партнэра, паважаеце ягоныя погляды й прынцыпы, але чакаеце ад яго і ўзаемнай павагі. Муж-кіраўнік не падыходзіць Вам абсалютна. Ваш ідэал — чалавек ласкавы, разважлівы, добры.

61-80 балаў. Ён — індывідуальнасьць яркая, моцная. Тым ня менш Вы ня з тых жанчынаў, якія мараць пра мужа "пад абцасам". Наадварот, Вам прыемна апякаць яго, балаваць, дапамагаць яму. Вас ня вельмі кранаюць ягоныя службовыя посьпехі й дасягненьні — значна болей Вам падабаюцца ў ім чуласьць, розум і дабрыня.

81-100 балаў. Найвышэйшае шчасьце для Вас — гэта ўвесь час паўтараць: ён чалавек незвычайны, самы мудры, самы добры, адным словам, найлепшы ў сьвеце. Тым жа часам Вы досыць разважлівая, разумееце, што ідэалу не існуе, цудоўна ведаеце ягоныя заганы й промахі. Ведаеце... але імкнецеся заплюшчыць на іх вочы. Вы ўпэўнены, што Ваша каханьне, Ваша самаахвяраваньне павінны дапамагчы яму ў жыцьці. Калі, аднак, чалавек, якога Вы зрабілі ідэалам, не захоча быць ім, шлюб можа скончыцца катастрофай.

Пастаўцеся да гэтага тэсту з пэўнай доляй гумару.

а б в г

ПРЭФЭРАНС

ЗАНЯТАК 14

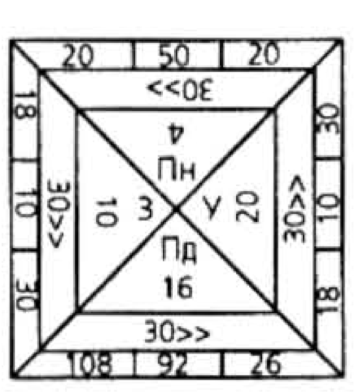
(Заканчэньне. Пачатак у N 1)

Калі гулец згуляў і мусіць запісаць болей, чым трэба, то ён зачыняе сваю кулю і "дапамагае" рэштай. Напрыклад, гулец меў у кулі 28 балаў. Ён згуляў сямёрную. Два балы ён запісвае сабе ў кулю, а двума баламі "дапамагае" іншаму гульцу. Магчыма, што дапамагчы няма каму – астатнія гульцы зачынілі свае кулі раней або гэта забаронена правіламі. Тады рэшту пасьля закрыцьця кулі гулец сьпісвае са свае гары. Як толькі кулі ўсіх гульцоў будуць зачыненыя, гульня заканчваецца і надыходзіць вызначэньне вынікаў гульні.

УЗАЕМНЫ РАЗЬЛІК

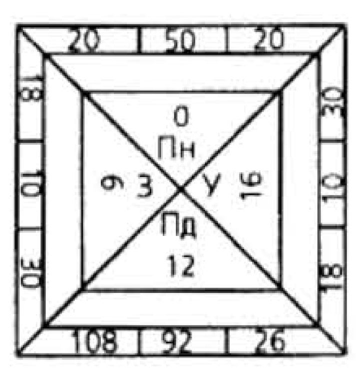
Па заканчэньні гульні пачынаюць апрацоўваць вынікі. Дапусьцім, куля мае выгляд (прамежкавыя запісы ня ўлічваюцца):

1. Пачатковы стан.

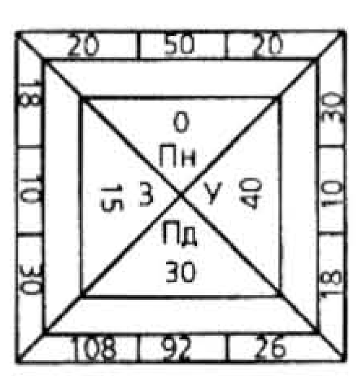

2. Таму як кулі ва ўсіх гульцоў па заканчэньні гульні аднолькавыя, іх не бяруць у разьлік. Далей ня будзем іх пазначаць.

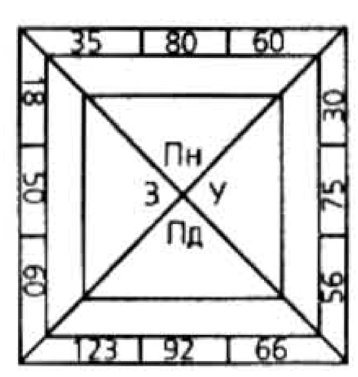
Перадусім вызначым самую маленькую гару. У нашым прыкладзе гэта гара гульца Пн – чатыры. Адымем з гор усіх гульцоў гэтыя чатыры балы. Атрымваецца наступнае:

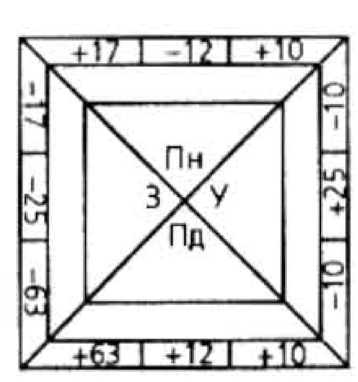
3. Памножыўшы кожную з гор на 10, дзелім атрыманую лічбу на колькасьць гульцоў. Так, гулец У лічыць: 16 x 10 : 4 = 15.

4. Атрыманую лічбу супернікі запісваюць у вістах, складваючы яе з ужо наяўным запісам. Такім чынам, гулец Пн дадае да віставога запісу: на У - 40, на Пд – 30, на З – 15. Аналягічна і іншыя гульцы. Атрымаецца наступны запіс:

5. Далей робім узаемнае скарачэньне вістаў і запіс альгебраічнага выніку. Той, хто мае самую малую колькасьць вістаў, розьніцу піша сабе са знакам мінус, а той, хто мае болей – са знакам плюс. Напрыклад, гульцы Пн і Пд параўноўваюць свае віставыя запісы. Гулец Пн мае 80 вістаў на Пд, а гулец Пд 92 вісты на Пн. Розьніцу ў 12 вістаў запіша са знакам "–" Пн, і са знакам "+" Пд. Аналягічна і іншыя пары гульцоў. У выніку ўзьнікне наступны малюнак:

Цяпер кожны падсумоўвае свае перамогі ці прагулы ў вістах:

Пн: +17 – 12 + 10 = +15
З: –17 – 25 – 63 = –105
У: –10 + 25 – 10 = +5
Пд: 63 + 12 + 10 = +85

Такім чынам, гулец Пн выгуляў 15 вістаў (калі гульня была па 20 цэнтаў за віст – $ 3), гулец З прагуляў 105 вістаў ($ 21), гулец У выгуляў 5 вістаў ($ 1), гулец Пд выгуляў 85 вістаў ($ 17).

ВАРЫЯНТЫ АБВЕСТАК

Пры абвяшчэньні гульцы карыстаюцца рознымі тэрмінамі. Каб Вы маглі арыентавацца, разгледзім іх падрабязьней. Калі прэзэнтаваць абвяшчэньні гульняў адпаведна за іхным старшынствам ад наймалодшае да найстарэйшае, то гэта будзе выглядаць наступным чынам:

Шэсьць вінаў – Шэсьць жалудоў – Шэсьць званкоў – Шэсьць чырваў – Шэсьць без казыра – Сем вінаў – Сем жалудоў і гэтак далей, затым мізэры й дзевяцёрныя з дзесяцёрнымі.

Аднак на практыцы гульцы часта апускаюць слова "Шэсьць" і гандаль гучыць гэтак:

Віна – Жолуд – Звонка – Чырва – Без казыра – Віна (сем) і г. д. Таму як абвяшчэньні можна разглядаць як пасьлядоўнасьць, у якой "шэсьць вінаў", гэта першае з магчымых абвяшчэньняў, а "шэсьць жалудоў" – другое, то часам гучыць так:

Раз – два – тры – чатыры – пяць – шэсьць – сем і г. д., альбо: першыя – другія – трэція – чацьвертыя..., а калінікалі: шэсьць першых – шэсьць другіх – шэсьць трэціх і г. д.

Кожны мае сваю манеру абвяшчэньняў, таму гандаль можа гучаць і гэтак:

Віны – два – шэсьць званкоў – шэсьць чацьверных...

Ці дазваляецца так называць узровень гульні? За выключэньнем слова "раз" пры абвяшчэньні "шэсьць вінаў" кожны з магчымых спосабаў дазваляецца. Слова "раз" занадта блізка паводле гучаньня да слова "пас", што пры гульні з асобамі, якія маюць кепскі слых, а таксама вымаўленае гульцом з кепскаю дыкцыяй, прыводзіць да непажаданых вынікаў. Напрыклад, у Вас на руках сем-восем бітак. Першая й другая рукі пасуюць. Вы кажаце "раз", здавальнік адкрывае верхнюю карту прыкупу (туза), на якую гульцы на першай і другой руцэ кідаюць на карце... Вось цяпер даказвайце тром іншым гульцам, што Вы сказалі ня "пас", а "раз". А як Вам спадабаецца, калі Вам засунуць прыкуп на абвешчаны "пас" і прымусяць гуляць?

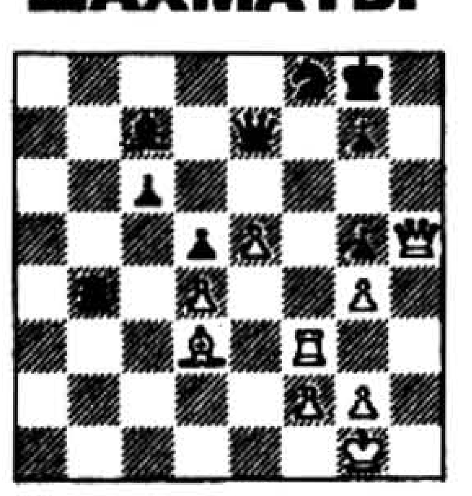
Сынонім абвяшчэньня "мізэр" – слова "ўпаў".

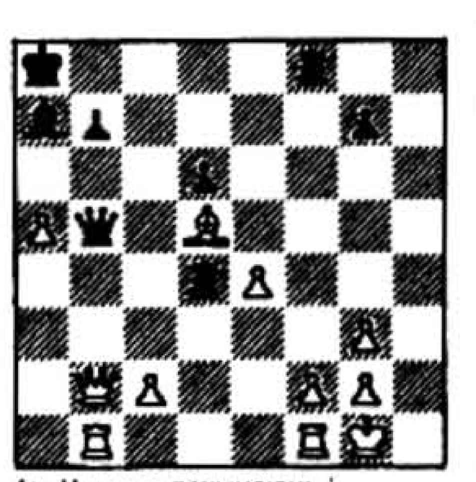
Тыя, хто жадаюць пасаваць, часам кажуць "не хачу" ці "ня буду".

Але ж як слушна назваць узровень гульні? Найлепей зрабіце абвяшчэньне, выразна называючы масьць і вартасьць, гэта значыць: "шэсьць вінаў" – "шэсьць жалудоў" – "шэсьць званкоў" і гэтак далей.

Падчас гульні ў незнаёмай кампаніі вызначце манеру гандлю кажнага з гульцоў. Калі яна мяняецца з кожным здаваньнем, магчыма, што гэта перадача нелегальнай інфармацыі. Напрыклад, "шэсьць вінаў" азначае моцную карту й гульню з мэтай падсаду віставальніка, "віна" – слабую з просьбаю падгуляць, а "першыя" – сыход ад распасаў.

ШАХМАТЫ

1п. Белыя перамагаюць.

4п. Чорныя пачынаюць і перамагаюць.

2п. Чорныя пачынаюць і перамагаюць.

5п. Ход белых. Знайдзіце найкарацейшы шлях да перамогі.

3п. Чорныя пачынаюць і перамагаюць.

6п. Белыя перамагаюць.

Адказы ў наступным нумары

АДКАЗЫ НА ПАПЯРЭДНІЯ ЗАДАНЬНІ

Шахматы

Тлумачэньні:
Кароль — **Кр;**
Гетман (Фэрзь) — **Г;**
Вежа (Тура) — **Вж;**
Вышнік (Слон) — **В;**
Конь — **К.**

1п. 1. Вж:f8+! Г:f8 2. Вжh8+! Кр:h8 3. Гh3+. Чорныя здаліся.

2п. 1... Вж:h1 2. Кр:h1 Вжc1+ 3. Крh2 hg+ 4. Крh3 Вжh1Х.

3п. 1. Гh5? Гh1+ 2. Крg4 Гd1+! 3. Кf3 Гd7Х.

4п. 1 Гg8+ Вж f8 2. Гg6+! Чорныя здаліся.

5п. 1... Вже+! 2. В:e1 Вж:e1+ 3. Крf2 Вh4+! 4. g3 Гf1Х.

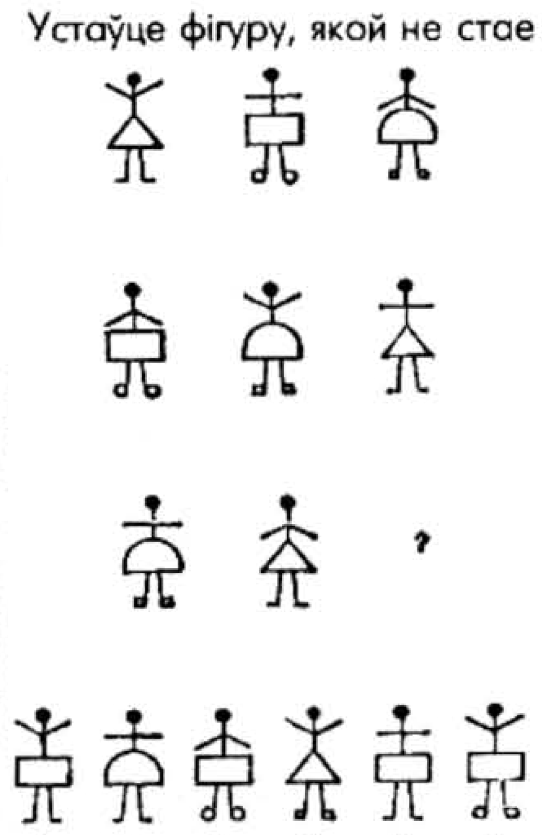
6п. 1. Кf7! Кр:f7 2. Вжf1+ Крe8 3. Вж:f8+! Чорныя здаліся.

Забаўкі
1. 1 **2.** 52 . **3.** 34

ЗАБАЎКІ

Задача 1

Устаўце фігуру, якой не стае

Задача 2

Падстаўце лік, якога бракуе

6 10 18 34 ?

Задача 3

Падстаўце лік, якога бракуе

ARID =80
DEAR =89
RAID =63
REAR =?

Адказы ў наступным нумары

<u>У ПАПЯРЭДНІХ НУМАРАХ (№1 – 12):</u>

Кошты на менскіх рынках: Камароўка (ІНФАРМАТАР №1, 7, 10); Рэчавы рынак "Дынама" (ІНФАРМАТАР №2, 8); Аўтарынак (ІНФАРМАТАР №3, 12); Кошты на кампакт-дыскі (ІНФАРМАТАР №4); Кошты на кватэры ў Менску (ІНФАРМАТАР №5); Кошты на будаўнічыя матэрыялы (ІНФАРМАТАР №6); Кошты на камлутары, Менск (ІНФАРМАТАР №9).

Транспарт: Расклад руху пасажырскіх цягнікоў ад станцыі Менск-Пасажырскі (ІНФАРМАТАР №1); Расклад руху прыгарадных цягнікоў ад станцыі Менск-Пасажырскі (ІНФАРМАТАР №2, 12); Расклад руху аўтобусаў ад а/с Менск-Цэнтральны і Менск-Усходні (ІНФАРМАТАР №3); Расклад рэйсаў пасажырскіх самалётаў і ўсё пра аўтазапраўныя станцыі (ІНФАРМАТАР №5).

Адукацыя: Замежнае навучаньне ў 1996 годзе (ІНФАРМАТАР №1); Платнае навучаньне ў Менску. Камэрцыйныя ВНУ (ІНФАРМАТАР №2); Дзяржаўныя ВНУ. Платнае навучаньне (ІНФАРМАТАР №3-4); ВНУ. Акадэміі (ІНФАРМАТАР №8-10).

Біржа працы: Аналіз стану рынку працы паводле зьвестак Менскага гарадзкога цэнтру занятасьці насельніцтва (ІНФАРМАТАР №1-9); Новыя вакансіі й працоўныя месцы па Беларусі (ІНФАРМАТАР №1-12).

Адпачынак: Вучымся гуляць у прэфэранс (ІНФАРМАТАР № 1-12); Тэсты, шахматныя і інтэлектуальныя задачы (ІНФАРМАТАР №1- 12).

Спажывец: Тэлефонныя коды гарадоў Беларусі, краінаў блізкага і далёкага замежжа (ІНФАРМАТАР №2); Твае правы, пасажыр (ІНФАРМАТАР №2); Як купляць і прадаваць кватэру. Што азначае спэцыяльнае маркаваньне (ІНФАРМАТАР №3); Месяцовы пасяўны каляндар (ІНФАРМАТАР №4); Як вызначыць якасьць мясных і рыбных прадуктаў (ІНФАРМАТАР №5); Пра новыя доляры. Праўда пра цыгарэты. Штрыхавы код — як яго расшыфраваць (ІНФАРМАТАР №6); Як выбіраць абутак (ІНФАРМАТАР №7); Міжнародная сыстэма гатэляў (ІНФАРМАТАР №10); Каб вырасла рэпа вялікая...(ІНФАРМАТАР №11); Як набыць аўтамабіль у Нямеччыне. Вучымся эканомна кіраваць аўтамабілем (ІНФАРМАТАР № 12).

Здароўе: Перш чым зьвяртацца да лекара. Як кінуць паліць. (ІНФАРМАТАР №4); Прыродныя атруты (ІНФАРМАТАР №10).

Гаспадарка: Газ у нашым доме. Як чытаць цэтлікі на вопратцы. (ІНФАРМАТАР №5); ЖЭС. Рамонт жытла. Пункты прыёму замоваў на будаўніча-рамонтныя працы (ІНФАРМАТАР №6); Як мыць і чысьціць посуд. Калі заліла кватэру... (ІНФАРМАТАР №8); Як пабудаваць садовы домак. Дом і дзялянка (ІНФАРМАТАР №9).

Грамафон: Старонка вершаванага радка (ІНФАРМАТАР №6, 8, 11).

Харчаваньне: Якую гарбату мы п'ем. Пра часнык (ІНФАРМАТАР №7).

Спорт: Вынікі спаборніцтваў і інш. (ІНФАРМАТАР №7, 9).

Бібліятэка: Новыя паступленьні ў кнігарні. Рэцэнзіі (ІНФАРМАТАР №9, 10, 11).

<u>ЧЫТАЙЦЕ Ў НАСТУПНЫХ НУМАРАХ:</u>

Рынак: Новыя кошты на розныя тавары.
Адукацыя: Адукацыя ў Беларусі (працяг).
Спажывец: Як набыць аўтамабіль у Нямеччыне.
Спорт: Вынікі спаборніцтваў і інш.
Гаспадарка: Карысныя гаспадарчыя парады.
Грамафон: Новыя творы нашых чытачоў.

Малюнак Ул.Багарада

ЛІТАРАТУРА

Бязьмежжа — 96

З 14 да 16 чэрвеня ў Гайнаўцы адбывалася першая рэгіянанальная літаратурная сустрэча «Бязьмежжа» — 96. У ёй бралі ўдзел беларускія літаратары зь Менску, Варшавы, Гайнаўкі, Бельску й Беластоку, а таксама прадстаўнікі беластоцкага польскамоўнага часопіса «Kartki».

Ахвярай першае сустрэчы сталіся межы геаграфічныя і тэматычныя. Усе заяўленыя спавешчаньні імкнуліся як надалей адыйсьці ад сваёй тэмы, ідучы ад уласнай ад- і аб-межаванасьці, — у су- і бязьмежжа культурнага дыялёгу. Алесь Бяляцкі, разглядаючы паралелі між літадраджэньнямі пачатку й канца стагодзьдзяў, спрабаваў перакінуць трывалыя масткі праз савецкую эпоху. Ігар Бабкоў гэтыя масткі пасьлядоўна руйнаваў, выбудоўваючы апрычоную «эстэтыку разрываў» між літэпохамі й літгенэрацыямі. Адам Глёбус спыніўся на трох відах «літаратурнай шчырасьці» ў жанры эратычнага пісьма, пакідаючы вызначэньне й аналіз падвідаў сваім наступнікам. Ян Максімюк, ад якога ўсе чакалі штосьці пра пераклады, выступіў з тэмай «Маргінальнасьць як эстэтычная катэгорыя ў беларускай літаратуры». Багдан Дудко, галоўны рэдактар квартальніка «Kartki», распавёў пра партызанскую вайну літаратурнай моладзі Польшчы, — вайну, у якой перамагае той, каго пахваліць (альбо зганіць) Мілаш.

Яўген Вапа й Мікола Ваўранюк, спрабуючы пераканаць усіх што літаратура жыве й будзе жыць вечна, арганізавалі сустрэчу з старым вазёрнікам. Вазёрнік прадэманстраваў «праўдзівыя ўспаміны» аб эратычным жыцьці беларусаў у арміі Андэрса, якія былі кваліфікаваныя прысутнымі як «ананімная літаратура» высокай пробы.

Алесь Разанаў прысутнічаў у якасьці ганаровага прывіда.

Ф.Эн.

ПОШТА

Канцэрт у канцлягеры

Зьвяртаемся да Вас з прапановай праўдзіва распавесьці пра фэст «Маладэчна-96», які насамрэч мусіць атрымаць назву «Канцэрт у канцлягеры».

Чаму? Таму што з гледачоў зрабілі вязьняў – ім дазвалялася адно сядзець на лавах і не варушыцца. З усіх бакоў нас акалялі высачэзныя краты ды ланцугі бамбізаў з гумовымі дубцамі ў руках і нашыўкамі на правым рукаве з выявай галавы рысі, а на левым з лукашэнкаўскім сьцягам ды гербам. Прадчуваньне, што зрабі толькі рух, і адразу будзеш зьбіты на горкі яблык. Гэтак і адбывалася з тымі, хто насьмеліўся быў падняцца з лаваў ды патанчыць. Мы на свае вочы бачылі, як гэтым «злачынцам, што танчаць» скручвалі рукі за спінай і, з асалодай лупцуючы дубінай, праводзілі ўздоўж сцэны.

Лішне казаць, што за ўзьняты нацыянальны сьцяг людзей затрымвалі таксама (нейкі дзівак прыйшоў з лукашэнкаўскім сьцягам, але гэтак увесь канцэрт і прасядзеў, трымаючы яго між каленаў, бо не наважыўся ўзьняць).

Побач з «хапунамі» абавязкова бег апэратар у гэткай жа форме ды здымаў на відэакамэру само затрыманьне ды тых гледачоў, хто занадта абураўся дзеяньнямі «абаронцаў спакою». Толькі з правага боку ад сцэны (дзе мы сядзелі) было схоплена ня менш за дзясятак чалавек. Што зь імі сталася?

Адна з нас прынесла кветкі, але ня меўшы магчымасьці нават наблізіцца да сьпевака (кветкі падносілі толькі дзьве «абраныя» дзяўчыны, што стаялі збоку на сцэне), падарыла іх сталай жанчыне, што сядзела побач.

Самі разумееце нашыя ўражаньні ад фэсту, калі раніцай жахліва прайсьці праз гарадзкі парк, бо там «друзья народа» рыхтуюцца да вечаровага канцэрту: шалёна лётаюць па сьцежках ды дурнымі галасамі выгукваюць расейскія «речёвки». А ўвечары ні на хвіліну ня можаш разьняволіцца пад пільнымі позіркамі й сярод сталёвых кратаў, гумовых дубінак ды поўнай забароны на рух. Вось такія пачуцьці ад дабрачыннага канцэрту ў канцлягеры.

Ад імя сваякоў і знаёмцаў
М.Кановіч

Стары гомельскі альбом

Са старонак старога фотаальбому паўстаюць вобразы мінулых часоў: людзі, іх духоўны сьвет, прадметнае атачэньне, будынкі, у якіх яны жылі, вуліцы, па якіх хадзілі. За катаклізмамі рэвалюцыяў, войнаў, пяцігодак сталі выціраюцца з памяці аблічны продкаў. Сталі выдзіраюцца аркушы зь сямейных альбомаў, стала сорамна згадваць, што бабуля, напрыклад, была дваранскага роду, а дзядуля расстраляны ў «трыццаць сёмым»...

Здымак да здымка, прадмет да прадмета зьбіраліся экспанаты выставы ў Гомельскім абласным краязнаўчым музэі — каб аднавіць такі «стары альбом», гартаючы ўмоўныя старонкі якога можна было б уявіць забытыя вобразы памежжа XIX і XX стагодзьдзяў. І вось паступова вымалёўваецца тэмы альбомных аркушаў.

Фотаальбом быў найчасьцей хатнім прадметам і ляжаў на ганаровым месцы ў пакоі, дзе яго заўсёды паказвалі гасьцям. Гэта значыць, што здымкі павінны быць на фоне інтэр'ераў. Знайшлася мэбля тае пары, сурвэткі, абрусы, шторы і іншыя бытавыя рэчы. Зьявіліся кнігі, газэты, часопісы, дакумэнты, паштоўкі, якія дапамагаюць уявіць сьветаўспрыманьне людзей на фотаздымках. Сабралася і цэлая калекцыя фотаальбомаў розных тыпаў. Яны ў саф'янавых і аксамітавых аправах з мэталічнымі накладкамі ці малюнкамі, аркушы з адмысловымі ячэйкамі-рамкамі для фатакартак розных фарматаў.

Кампазыцыя разгортваецца ад рэканструяванага інтэр'еру тыповай гомельскай гасьцёўні з апраўленымі ў рамкі фотаздымкамі, а на асобным століку — разгорнуты сямейны альбом. Далей — вялікія альбомныя аркушы на сценах.

Вось старонка зь дзіцячымі фатаздымкамі: тут і зусім яшчэ маленькія дзеці, і навучэнцы гімназіяў. Вакол іх — дзіцячы пакойчык з цацкамі, кніжкамі, карцінкамі, бляшанкамі з-пад прысмакаў.

Ва ўмоўным жаночым пакоі паўстаюць вобразы жанчын мінулае пары, акружаных рознымі туалетнымі і швейнымі дробязямі, сэнтымэнтальнымі раманамі, моднымі французкімі часопісамі, нотнымі альбомамі.

Побач з жаночым — аркуш мужчынскіх партрэтаў. Па тварах і вопратцы можна меркаваць пра інтэлектульны ўзровень і сацыяльнае становішча адлюстраваных. Але ж у кожнага бачнае пачуцьцё ўласнай годнасьці, нейкая далікатнасьць і выхаваная стагодзьдзямі духоўнасьць. Мужчынскі сьвет мінуўшчыны паўстаў і ў рэчах: фрак, гадзіньнік фірмы Паўла Бурэ, бутэлькі, газэты, дзелавыя паперы і грашовыя купюры, шахматы, даміно і нават шчотачка для «холі» вусоў.

Аркушы зь сямейнымі партрэтамі — у цэнтральнай частцы залі на тле сымбалічнай гасьцёўні. З кожнай такой фатаграфіі глядзяць адразу і ўмудраныя досьведам дарослыя, і наіўныя даверлівыя дзіцячыя позіркі. Сям'я аб'яднаная ў адзіную супольнасьць, якая мае шмат агульных інтарэсаў і памкненьняў.

Адметны кабінэт атрымаўся вакол аркушаў з групавымі здымкамі, дзе адлюстраваныя людзі розных службаў: чыноўнікі, інжынэры, пажарнікі, выкладчыкі, вайскоўцы, духавенства. Успрыманьне сьвету службоўцаў дапаўняюць пячаткі і штэмпэлі, форменная фурнітура, інжынэрныя прылады, навуковыя кнігі, зброя і ўзнагароды І-ай сусьветнай вайны. Архаваы кабінэтны стол пад зялёным сукном з пісьмовымі прыладамі стаіць таксама тут, нібы ля вакна, за якім адкрываецца від на тагачасны горад. У гэтай частцы экспазыцыі відавыя здымкі старога Гомеля. Аркушы з архітэктурнымі краявідамі нібы адбіваюцца ў шыбах. Вокны з рознымі ліштвамі разьмешчаны на ўмоўным фасадзе дома з архітэктурнымі дэталямі, зьнятымі з будынкаў, прызначаных пад знос.

Старыя гомельскія адрасы на здымках даюць сучасным вуліцам са старымі пабудовамі права на існаваньне, на памяць пра былое гораду. У экспазыцыі — фрагмэнт своеасаблівай вуліцы, у цэнтры якой абклееная ўсялякай рэклямай тумба — вітрына гарадзкога жыцьця мяжы XIX-XX ст. На другім фасадзе пад паласатымі навесамі — вокны-вітрыны з рэклямай гомельскіх фатаграфічных майстэрняў. Побач прымацаваны слуп з круглым ліхтаром, на якім подпіс «фатаграфія». Гэта ўваход у рэканструяванае атэлье. Тут рэчы расстаўленыя гэтак, як ў тыя часы. Мноства твараў, якія былі адлюстраваныя сьвятлом і адышлі ў цемру, памятае гэтая старая фатакамэра ў футарале з чырвонага дрэва. На выставе цэлая калекцыя старых фотаапаратаў.

Люстэрка, якое памятае, называюць фатаграфіяй. І таму ў кожным кутку выставы ёсьць гадзіньнік, а побач са старымі партрэтамі сучасьнік бачыць у старых люстэрках свае асабістае адлюстраваньне.

Тацяна Літвінава
Здымкі А.Бяльковіча

Сяржук Сокалаў

ЗЬ МІКЕЛЯНДЖЭЛА
(вольны пераказ)

**Не пагражаюць мне раскошнасьці абузы,
Дзеля мяне няма тут болей спраў,
Баюся мантыі нібыта маўр мэдузы,
Ды калі Беднасьць славай Бог прыбраў,
Якія ж нам рыхтуюцца саюзы
Пад іншым сьцягам не сваіх Дзяржаў.**

* * *

**З турмы на волю? — гэта не пра нас,
За сьценамі турмы таксама зона —
Ахова прэзыдэнта і спэцназ,
Унутраныя войскі і амоны.**

**Міліцыя, прадажныя суды,
Гэбэшнікі і мафія, і рэкет,
А ў позірках такія халады,
Такой тугі-нуды разьлівы-рэкі.**

**З турмы на волю? Вольны толькі ён —
Хранічна хворы. Прыкры збой спарону.
І цэлы край на мушцы, як балён,
І цёмны люд, як у замку патроны.**

**Адно: народ, пакуль яшчэ, жывы,
Не крымінальны, як рэжым, — крамольны.
— З турмы на волю! — мне сказалі Вы.
— Каб вольным быць ці толькі чуцца вольным?**

**Шукае верш лягічнага «Гура!»
Без варажбы і словаў-пустазвонаў,
Але крывёю капае зь пяра:
За сьценамі турмы таксама зона.**

БУРАЦІНА
матыў Маякоўскага

**Я згрыз бы дашчэнту монагамізм!
Мандатым — найболей пашаны!
Бо зь імі льга і верхам і нізам
У нашай краіне бясштанай!**

**Па фронце і тыле купэ і кают
Чляноўнік пачціва сунецца,
Паўсюдна спрабуе, дзе толькі даюць —
Ну можа хоць раз ды засунецца!**

**А побач: адныя — і рост і аб'ём,
Другія — прышчы й вузельчыкі,
Махаюць двухспальным сваім пугаўём
Разбэшчаныя ангельчыкі.**

**Вісіць у расейца, як дубчык з лазы,
Ў паляка, як рог у казла ці казы,
А шлюхі, як водзіцца, бабы адчайныя —
Бясконца шукаюць чагось незвычайнага.**

**І тут, нібы апаліла рот,
Кінула ў пот блядзіну,
Гэта — блядзіна падставіла грот
Майму пурпуроваму бураціну.**

**А ён, як бомба, а ён — як кінжал,
Ці шабля, бля, абсечаная,
А ён жа грымучы ў сто дваццаць джал.
Ого! Які небясьпечны я!**

**Трымай! Дастаю з калашын не прывід!
Не муляж, не дубляж нядбайны,
Глядзіце! Зайздросьціце! — Мой баявід!
Я — беларус звычайны!**

* * *

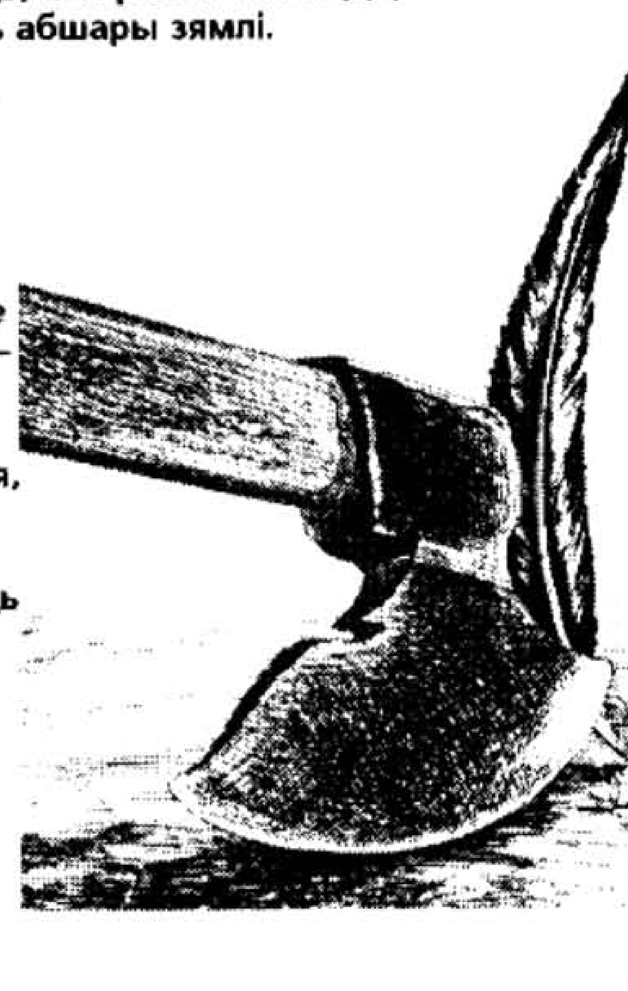
**Маўклівых зьнішчаюць свае і чужыя,
Маўклівыя самі зьнішчаюць сябе,
І рыфмы ўстаўляю ў радкі як нажы я
З надзеяй, што трэба яны маладзьбе.**

**Яна, маладзьба, яшчэ вырасьце ў моладзь,
І голас расправіць над сьветам крыло.
Гэй, кат і тыран, хоць пятлю, хоць ярмо ладзь,
Усё, што ні зладзіш — дзярмо і трухло.**

**Паточацца ў норы зласьліўцы і хціўцы,
Здабудзецца воля юнацкай крывёй,
І борзьдзенька прыйдуць па волю маўкліўцы,
Каб моўчкі і прагна нацешыцца ёй!**

**Ды воля ня можа няволяю стацца,
Хаця й абдымае мацней ад пятлі,
І трэба ці крыкнуць, каб разам застацца,
Ці моўчкі пакінуць абшары зямлі.**

**— Жыве Беларусь!
ці
— ... Long live...
ці
— Niech żyje!
Абы не маўчаньне
ў зацятай губе —
Маўклівых
зьнішчаюць
свае і чужыя,
Маўклівыя
самі
зьнішчаюць
сябе.**

Ігар Бабкоў

ШОСТЫ

Як і ўсе іншыя кавярні, якія я сьніў, гэтая пачыналася з даўгога калідору, абарванага ў нішто, і з гэтага нішто спакваля, праз шэрае рэчыва сну, пачыналі праступаць абрысы. Зь цьмянае невыразнасьці ўзьнікалі сьцены, зь ледзь бачнага хваляваньня паветра нараджаліся столікі, крэслы. Потым падрабязнасьці: смарагдавы колер цяжкіх, глуха задзёрнутых фіранак, затанулая субмарына ў зялёна-атрутных водарасьцях на карціне над стойкай бара, хваравітыя шэпты, далёкія галасы. Сярод усіх гэтых дэкарацыяў сапраўды рэальныя былі толькі сьцены: ад іх патыхала жахлівым холадам, як быццам па-за імі – вечная зіма, як быццам Андэрсэн, Вялікі Храніст Поўначы, уключыў іх у свае каталёгі.

Але варта аднекуль зьявіцца лёгкаму, цёпламу, паўднёваму ветрыку, і ўсё павольна пачынае мяняцца: праз колькі часу я са зьдзіўленьнем знаходжу сябе сярод югендстылю, у прасторным, прэстыжным «Cafe New York», дзе цьмяныя турэцкія ўплывы амаль распусьціліся сярод пампэзнае Венскае сэцэсіі, крыху разбаўленыя румынскім фальклёрам. Ёзэф Аціла (я дакладна ведаю, што Ёзэф гэта прозьвішча, а імя менавіта Аціла) распавядае дзіўную гісторыю, пра тое, што ўсё гэта зьменіцца і праз колькі часу кавярня будзе звацца «Будапешт». Натуральна, ніхто гэтаму ня верыць, усе сьмяюцца, я запрашаю ўсіх у «Зялёны штраль» на кілішак «бэнэдыктыну». Замест гэтага мы ўсе чамусьці трапляем у невялічкую кавярню ў адным паўднёвабеларускім горадзе, кавярню, што месьціцца ў гроце на беразе Сожа, на ўскраіне старога парку. Я закідаю ў музычны аўтамат стары савецкі патячок і Марыля Радовіч пачынае сваю надрыўную песьню пра «каляровэ ярмаркі». Гэтая песьня кранае ўва мне нешта істотнае, пра што я сам толькі здагадваюся.

Я вымушаны Вас пакінуць, – кажу я ўсім, – я ад'яджджаю на поўдзень маёй душы ...

....

Ці гэта адно сон? А насамрэч усяго гэтага проста няма, і, паводле дзіўнай лёгікі каляровых галюцынацыяў, праз хвіліну я ўбачу побач з сабою твар Апапеіча, уніфікатара й атэізатара нашых сьціплых студэнцкіх мазгоў? Але гэта немагчыма й ня можа быць, бо гэта значыла б, што ўсё, чым я ёсьць – плыткі й нетрывалы фантом, а ёсьць толькі ён і цяпер вось даходзіць да самых глыбіняў майго сну (калі гэта сон).

... Цень гэты, які прывідам прайшоў праз маю сьвядомасьць, плішчыўся калісьці ва ўсе каморкі майго жыцьця, а цяпер я бачу, што ён дабіраецца й да маіх сноў. Так, гэта ягоны твар. Ён павольна праступае зь цемры, акрэсьлены шэрай пацуковай вастрынёй. Ах, гэты нястомны шукальнік дысыдэнтаў! Зразумела, мы думалі ня так, як ён. Але тут ён на чужой зямлі: сярод мрояў, няўцямных трызьненьняў, сярод сноў, – сярод каляровага ілюзіёну згубленага ў 1982 годзе пакаленьня, – пакаленьня нянавісьці, пакаленьня няспраўджанае любові.

Так, мы ўмелі ненавідзець. Мы авалодалі гэтым мастацтвам дасканала. Усяго толькі пару словаў, нават ня словаў, не – усяго толькі адзін халодны, пагардлівы позірк – і іх трэсла, ванітавала, перакручвала, карцела пісаць дакладныя. Але што можна зрабіць супраць нянавісьці? Адно ненавідзець у адказ. І мы прымалі гэтую зваротную нянавісць як кшталт сапраўднасьці, як дасканалы знак нашае праўды.

І ўсё ж такі нянавісьць – гэта залежнасьць і няволя. Залежнасьць ад таго, што ты ненавідзіш. Гэты крок мысьленьня кінуў нас далёка наперад ці, лепей сказаць, вывеў нас з абсурдных і зьнясільвальных апазыцыяў у сфэру вольнасьці... у залатыя сны...

....

І вось гэтая кавярня. Маё прыватнае месца на Шырокім Менскім Праспэкце ў Нікуды. Нэўтральная тэрыторыя, дзе можна паліць цыгарэту й думаць пра сваё. Сапраўды: пра СВАЁ. Хаця што мы маглі лічыць сваім у гэтым сьвеце? Боль? Нянавісьць? Але ж гэта іхняя тэрыторыя. Выдавала на тое, што адзіна магчымае выйсьце было ў маўклівай салідарнасьці: кавярня, кубачак кавы. Тайніца чалавечага твару, ціхая ўлада магчымасьцяў. Цішыня рэчаў. Гэта не было домам, не было прытулкам. Даўна прамоўлена, – наш дом усярэдзіне нас. Але ж і ўсярэдзіне мы не пачувалі сябе гаспадарамі. Мы хацелі любіць, а вымушаныя былі ненавідзець, мы прагнулі радасьці, нам вярталі боль. Мы былі выгнанцамі й шукалі свой дом у бяздомнасьці. Адно гэтыя сны, залатыя мроі...

Адно гэтая каварня. Штоночы, зь дзіўнай наканаванасьцю яна поўніцца прывідамі. Штоночы тут адбываецца кавовая цырымонія. Штоночы сюды прыходзяць і сыходзяць адсюль людзі. Тут спраўджваюцца няспраўджаныя памкненьні, тут ткуцца вялёны шчасьця. Усе мы тут – пэрсанажы, у чаканьні Аўтара. Аўтар заснуў, ня трэба яго будзіць. Значыцца мы ўначы? Сярод уцёкаў?

....

Пайсьці, самотнаю сьцежкай, – туды, дзе вечная восень рассыпаных хрызантэмаў

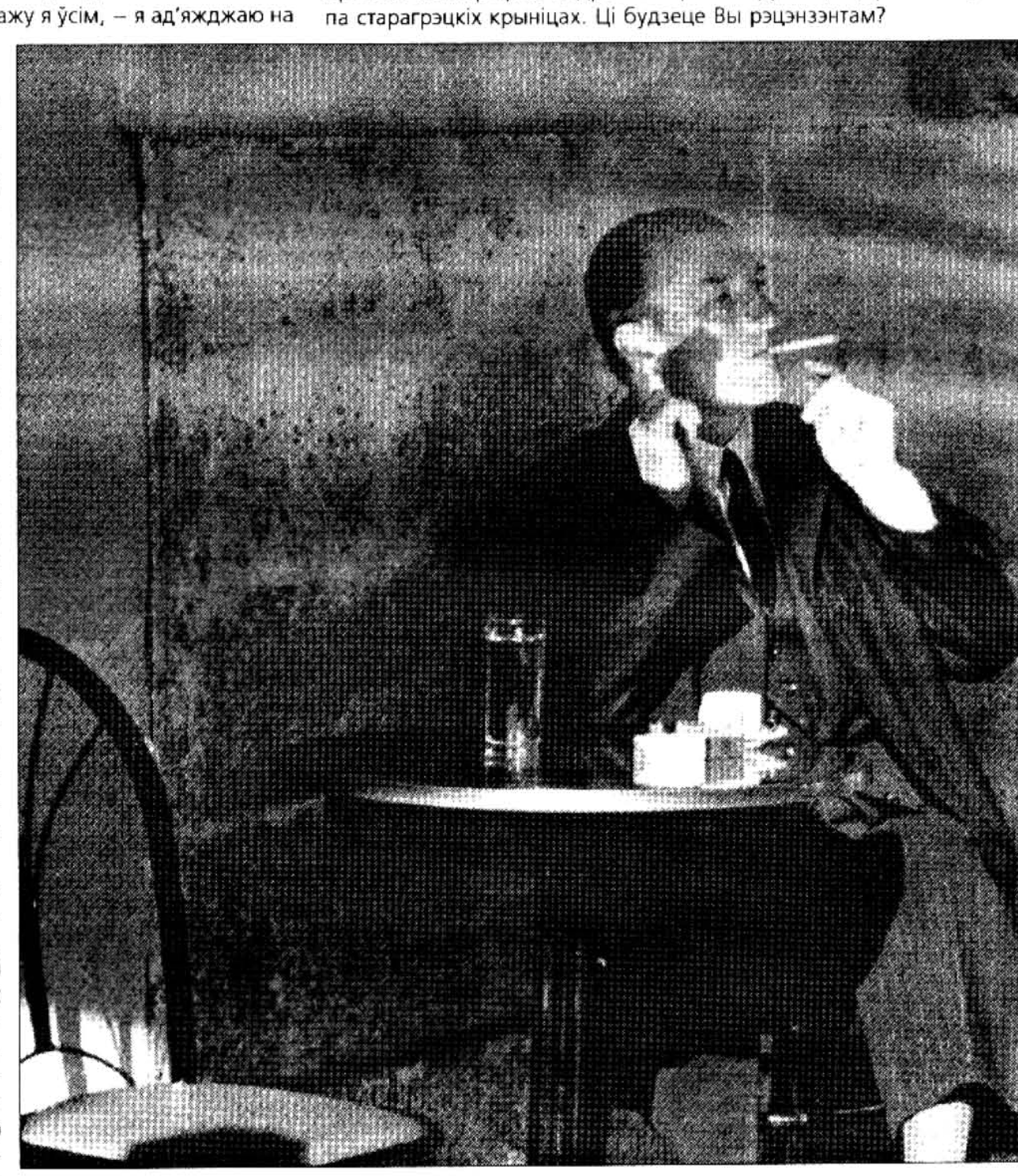
....

Я сядзеў і чакаў шостага Патрыярха аднаго са шматлікіх сярэднеэўрапейскіх адгалінаваньняў школы чань, Віктараса М. Субмарына ціха варушылася сярод водарасьцяў, стыла кава. І якраз у гэты момант увайшла здань самотнага манаграфіста Фінэгана Зялёнага. Ейныя рухі былі дакладныя, вочы блішчэлі. Сьвет разлягаўся перад ёю ў няпэўную колькасьць аб'ектаў, якія зь неабходнасьцю пераўтвараліся ў прадметы.

Маё левае абсечанае вуха заняло пачэснае месца перад яе пытлівым розумам.

– Брат Тео, – закрычаў я, – tu viens chez moi, et je me reveille...

– Плятон любіў каву, – сказаў я ёй. Я хацеў бы напісаць пра гэта манаграфію. Падрабязна рэканструяваць цырыманіял, па старагрэцкіх крыніцах. Ці будзеце Вы рэцэнзэнтам?

Натальля Бабіна

ВАРЫ

Лякмусавая паперка сапраўднасьці жыцьця — колькасьць дзяцей у сям'і.

Чым вымяраецца сапраўднасьць літаратуры?

Чаму ў той час, калі... (замест шматкроп'я кожны вольны паставіць тыя словы, што палічыць патрэбнымі), я наагул думаю пра літаратуру?

Не люблю паху кавы. Гэта сумнеўны пах: «Апэрацыя прайшла пасьпяхова, але...», «Гэта вельмі тэрмінова — край, да заўтра мае быць зроблена...», крывацёкі не ў пару, боль галавы, белае-белае неба на ўсходзе, тытунь, — такія асацыяцыі ён выклікае. Затое мне падабаецца водар баршчу: чырвоныя промні ў кухні, чырвоны боршч кіпіць-разьлягаецца ў чыгуне, і ўсе мае —муж, дачка, брат — прачынаюцца не таму, што звоніць будзік —а ён, дарэчы, і ня звоніць, — а таму, што водар сапраўднага баршчу падымае і мёртвага... Такі мой прасьценькі сымбаль сямейнага шчасьця.

Але ж да справы: муж, Богу дзякаваць, у Нью-Ёрку, дачка — у Заказанцы, пусты рондаль з-пад баршчу сохне на паліцы, а я, седзячы над філіжанкай кавы, думаю пра літаратуру.

Літаратура — частка жыцьця, калі яно ёсьць. Частка сапраўднага жыцьця, то бок жыцьця, дзе бок да боку — трое дзяцей. Літаратура — гэта калі ты не шкадуеш, што патраціў гадзіну, каб дабрацца да «Цэнтральнай» ды купіць кнігу Карласа Шэрмана. Або (варыянт) не шкадуеш аб часе, які мог бы патраціць на заробак даляраў, а патраціў на складаньне словаў у радкі...

Варыянтнасьць — прыкмета сапраўднай літаратуры.

Сёньняшнія Глёбус ды Федарэнка — не літаратура (прабачце, калі ласка, Глёбус ды Федарэнка!). А было ж, халера, абяцала:

*Мароз малюе ацыдафілінам
Рафінаваны бездакорны рай.
На скрыжаваньні пэрспэктыўных ліній
Уздрыгвае, бясспрэчна, мой трамвай.*

Ці пераступіў «Парк» цяжкую для пераадоленьня мяжу часу? Ці гэта ёсьць літаратура? Думайце, Глёбус! Думайце, Шамякін! Разам з «асобай, што займае пасаду прэзыдэнта», на тле сумнеўнай якасьці фатэляў з падробнага аксаміту — ці гэта вымярае сапраўднасьць літаратуры? Што да мяне, дык я ўжо падумала. Я — чытач, дзеля якога, уласна, і існуе літаратура (варыянт — да якога ёй, уласна, няма ніякай

ФРАГМЭНТЫ РАМАНУ «КАВОВАЯ ЦЫРЫМОНІЯ Ў "ХВІЛІНЦЫ"»

П А Т Р Ы Я … ЯНТЫ

– Гэтае вуха, сказаў я ёй – ёсьць сымбалем абсечанасьці Вашага жыцьця. А Вы пра гэта нават ня ведаеце. Больш за тое, Вы ня ведаеце нават пра тое, што Вы пра гэта ня ведаеце.

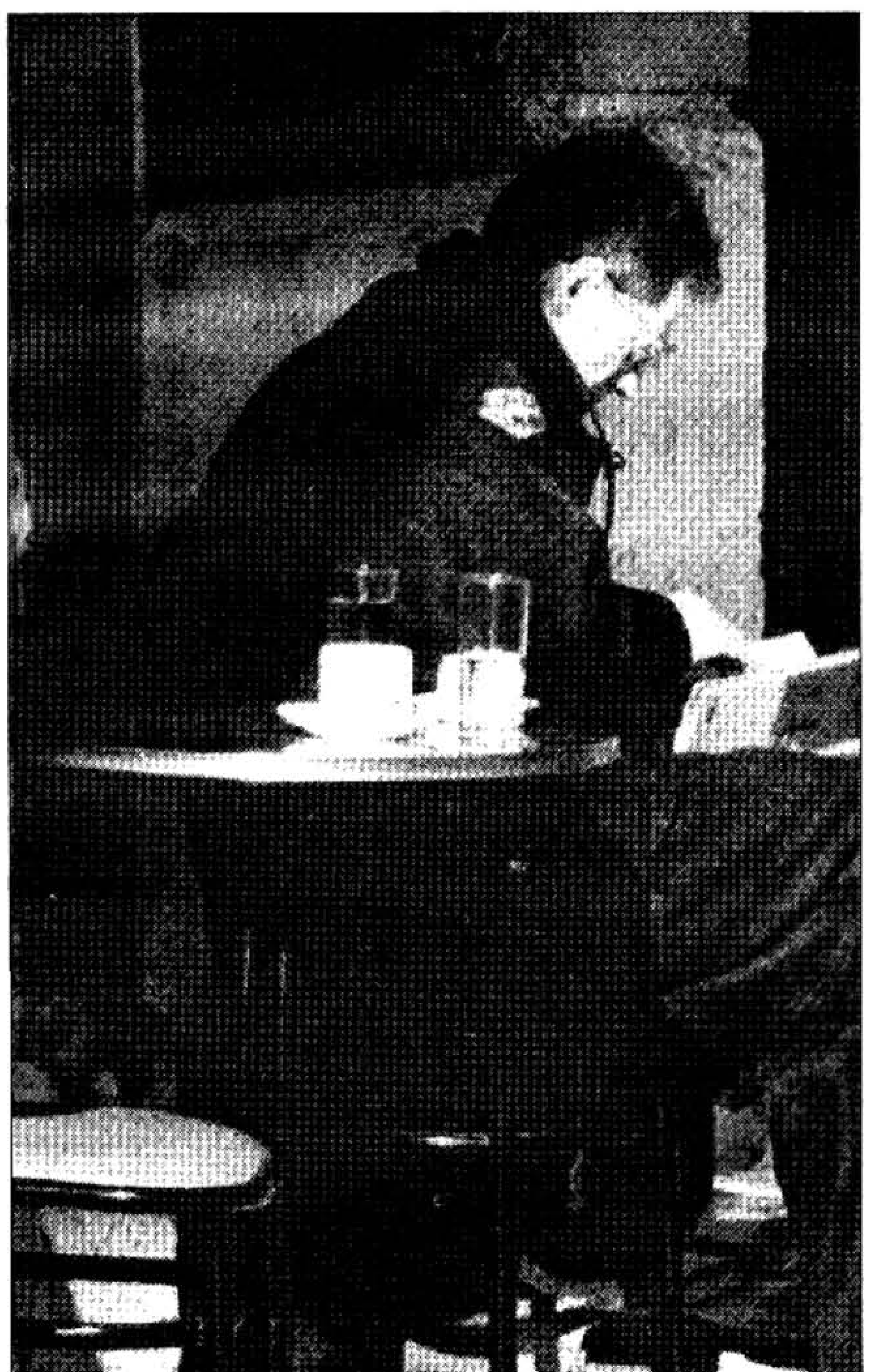
– Рэчы, сказаў я ёй, аніколі ня ёсьць чыстымі аб'ектамі веды, яны проста ЁСЬЦЬ. Мусім гэта прыняць як дадзенасьць і не рабіць непатрэбных варушэньняў.

– You are crazy gay, – закрычаў я нарэшце, – I like you, and your own way of life, really.

....

Ах, шосты Патрыярх школы чань. Ён заўсёды спазьняўся, сядаў у куток, да кружэлак, пачынаў ад Малера й сканчаў шалёна-халодным джазам трох Віленскіх габраяў. Ён заўсёды быў ня тут, і ўрэшце заўсёды зьяжджаў у свае Віленскія лябірынты, пакідаючы нас на гэтым жахлівым мэтафізычным скразьняку, што завецца Менскам, дзе немагчыма за нешта зачапіцца, дзе цябе зьдзімае проймай, дзе не ратуюць рытуалы, а калі ты аднойчы наважысься паверыць, што сапраўды існуеш – дык аднойчы знойдзеш сябе «ў кніжцы бяз вокладкі і без апошніх старонак, дзе вы, адмыслоўцы шалёнага часу, жылі».

А потым ты аднойчы прачнесься ў пустым пакойчыку першага інтэрнату аднаго зь незьлічоных унівэрсытэтаў гэтага сьвету

і зразумееш, што ў гэтым сьвеце толькі засынаць можна ўсім разам, а прачынацца – адно паасобку. Калектыўнага выратаваньня не існуе.

....

А вось і Акадэмік. Ён сяньня птушка, – ён на гэта заслужыў. Усё сваё жыцьцё ён быў падобны да даўгалыгага, разумнага бусла, які прызвычаіўся хадзіць па зямлі, грунтоўна рыхтуючы[illegible] будучыя ўцёкі ў неба. Гэтыя ўцёкі плянаваліся й абвяшча[illegible]од у адным з выдавецтваў, але абставіны складвалі[illegible]нам, што не дазвалялі непасрэднага ўзьнясеньня. [illegible] ветла ўсьміхнуўся яму абсечаным вухам.

– Вы сяньня Ван-Гог, – сказаў ён з высокім, ледзь заўважным сарказмам.

– Гэта неістотна, – [illegible]аў я, – я напісаў Вам ліста, з усёй бязьлітаснасьцю мала[illegible] на[illegible]саў Вам пра Неба. Праўда ня можа быць падрыхтава[illegible] можа рыхтавацца гадамі, тым больш стагодзьдзямі. Вы[illegible]це адчуць гэты пах, ён у паветры, яго хопіць на ўсіх.

– Наш друг Гайдэгер, – сказаў я яму, – Ваш былы студэнт, –перадае Вам прывітаньне. Ён узначаліў аддзел супрацыву, на Шварцвальдшчыне, змагаецца за вызвален[illegible] мовы на больш пракаветную прастору...

....

Усялякая цырымонія нараджаецца з прастаты, усялякая да яе прыходзіць. «Згатуйце ваду, піце гарбату», – апісваў напрыканцы жыцьця гарбатавы цырыманіял Рэкю, дзэнскі майстра. Але здараліся часы, калі нават за высакародную прастату мусіў плаціць пэўнай колькасьцю жыцьцёвых згодаў і кампрамісаў. У такія часы я не цураўся складанага.

Нягледзячы на тое, што усё ніжэйпададзенае – рэальнае апісаньне сапраўдных падзеяў, якія адбываліся на ўсім добра вядомых пляцоўках нашага КАХАНАГА ГОРАДУ, усе пэрсанажы, як гэта ім і трэба, – прыдуманыя. Тым ня менш, усялякае падабенства да ўяўных ці рэальных асобаў, усялякае супадзеньне іменаў, прозьвішчаў, датаў і нават знакаў прыпынку –невыпадковае.

(словы, што мусілі патрапіць у пачатак раману, але так і не патрапілі, невядома зь якіх прычынаў)

VI

Я сядзеў і чакаў Герду. Яна спазьнялася, як заўсёды, як усе спазьняюцца ў гэтым шалёным рамане. Я сядзеў і думаў пра тое, што адмысловыя стасункі з часам даюць нам нарэшце нейкія звесткі пра сьвядомасьць Аўтара, якога пакуль ніхто ня бачыў. Спазьніцца – значыць прыйсьці кудысьці, але ня ў час. Ня ў час – гэта значыць, што часу ўжо няма. Што ж застаецца, калі ўжо няма часу?

Я чакаў Герду. Я ведаў, яна так ніколі й не патрапіць прыйсьці ў час. Яна была чужая ў гэтым горадзе, вулкі якога не трываюць асьцярожных, мяккіх, упэўненых крокаў, які патрабуе непрысутнасьці, у якім добра жывецца адно прывідам. Яна была жывая.

....

Ах, Віктарас М., ты ведаў гэта напэўна. Усе мы пэрсанажы недапісанага раману, але ж хто Аўтар? Зноў і зноў гэтае адчуваньне: мы патрапілі ў лябірынт, нехта гэта заве сьветам, нехта хаваецца ад яго, хтосьці – ад самога сябе, напачатку паволі, потым хутчэй.

Мінулыя гады падарылі яму сумны досьвед: у гэтым лябірынце ўсё роўна анічога ня знойдзеш. Магчыма анічога проста няма, а магчыма ёсьць, але недзе далёка. Так што можна й не шукаць, а папросту ведаць, што нешта недзе ёсьць і жыць з гэтым веданьнем, у салодкім самазабыцьці... сьвету.

Бо нават калі й пачынаеш нешта шукаць, кудысьці ісьці, – усё заблытваецца. Па-першае, немагчыма сфармуляваць што шукаецца. І што хоча знайсьціся. Немагчыма гэта назваць. Бог, Быцьцё, Сэрца Сьвету – усе гэтыя словы маюць доўгую гісторыю, на якую яны самі ўжо прагнуць забыцца. А не забываецца. Па-другое (і памяць, паслужліва запабягаючы, сьведчыць) – каб знайсьці тое, што немагчыма назваць, трэба зьмяніцца самому, – а значыць памерці. А каму хочацца паміраць дачасна?

....

Рэч вось у чым: cogito, якое задае гэтыя пытаньні, ня мае надзейнае ніці, каб выбрацца зь лябірынту. Мы можам дакляраваць умовы магчымасьці веды, але ці ня будзе гэта адно маленькім свойскім лябірынтам у лябірынце вялікім. Пытаньне ня ў тым, ці дагоніць Ахілес чарапаху, а ў тым, хто мы – Ахілес ці той, хто глядзіць на Ахілеса. Ахілес не пытае сябе, ці дагоніць ён чарапаху, ён проста бяжыць. І, магчыма, у іншым кірунку.

X

Ты недасканала цалуесься, – сказала яна й засьмяялася свайму нахабству, – хто цябе вучыў?

Я не хацеў памятаць ейнага імя, я зваў яе Гердай, гэта пасавала да яе зграбнае паставы, калі яна стаяла за стойкай бара ў «Хвілінцы», невялічкім бістро, разьмешчаным дакладна на сярэдзіне Доўгага Менскага Праспэкту ў Нікуды. Мы прыходзілі сюды ледзь не штодня, шукаючы паратунку пасьля зануднага філязофскага тупічку на сёмым паверсе хімкорпусу, an die Universitat. Яна падавала нам кубачкі і мы разумелі: кава ня ёсьць проста кавай, рэч ня ёсьць проста рэччу.

XXX

Ах, Герда, поўдзень маёй душы! Кай ужо амаль што скончыў выкладаць сваімі блішчастымі літарамі слова вечнасьць.

справы), з палову жыцьця ўжо пражыта, і бараўлянскі прывід ужо зьяўляўся мне над дальнім лесам — што да мяне, дык я ўжо не магу траціць час ні на што, акрамя заробку даляраў і сапраўднай літаратуры, і, калі мне трэба зазірнуць у сваю будучыню, я адкрываю Астурыяса. І не «Маісавых людзей», а «Сэньёра прэзыдэнта».

Чаму Астурыяс, Маркес, Картасар, Лакснэс пішуць пра Беларусь, а Шамякін, Някляеў, Асташонак ды іншыя беларусы з глыбакадумнымі выразамі твараў пішуць адно пра тое, што, можа, каму і цікава? У Паўднёвай Амэрыцы, у Ісляндыі ведаюць тое, чаго ня знае ніхто ў Беларусі; у гэтых людзях з гэтых старонак, у чыіх жылах кроў індзейцаў і мурынаў і немаведама чыя кроў, я пазнаю і Мыхаля, і Вольку Золоту Мову, і Гураля, і Мамалата — усіх, хто растварыўся ў часе тут, у Беларусі. Чаму?

Здаецца, адказ ведае Карлас Шэрман. «Асобы, якія лічацца беларускімі пісьменьнікамі», адказу ня ведаюць — бо ўнікаюць болю.

Федарэнка болю не ўнікае, а літаратуры ўсё адно ня піша. Чаму? Я заглядаю у кубачак з рэштками кавы і бачу адказ сярод фусаў: ідэйнасьць (варыянты: публіцыстычнасьць, палітычнасьць, ангажаванасьць, залежнасьць ад грошай) — сьмерць літаратуры.

Ёсьць у Беларусі людзі, якія вельмі шмат робяць дзеля адраджэньня і справядлівасьці (варыянт: адраджэньня справядлівасьці), але тое, як яны гэта робяць, у мяне, чытача, энтузіязму не выклікае...

Ёсьць тры варыянты далейшых паводзінаў мяне, чытача:

1) павесіцца з гора, што пакрыўдзіла добрых людзей (Федарэнку, Шамякіна);

2) шукаць новую кніжку Карласа Шэрмана;

3) спадзявацца, што вось-вось нехта з тых маладых, сапраўдных, хто прайшоў праз палкі міліцыянтаў (варыянт: міліцыянт, які плакаў ад роспачы 30 траўня каля Нацыянальнага банку), вынясе на сьвет доўгачаканы цуд;

4) адгарнуць стары нумар «НН» і перачытаць два вершы Тацяны Сапач, якія прывялі мяне ў стан, блізкі да зачараваньня і сталіся фармальнай падставай зьяўленьня гэтага тэксту...

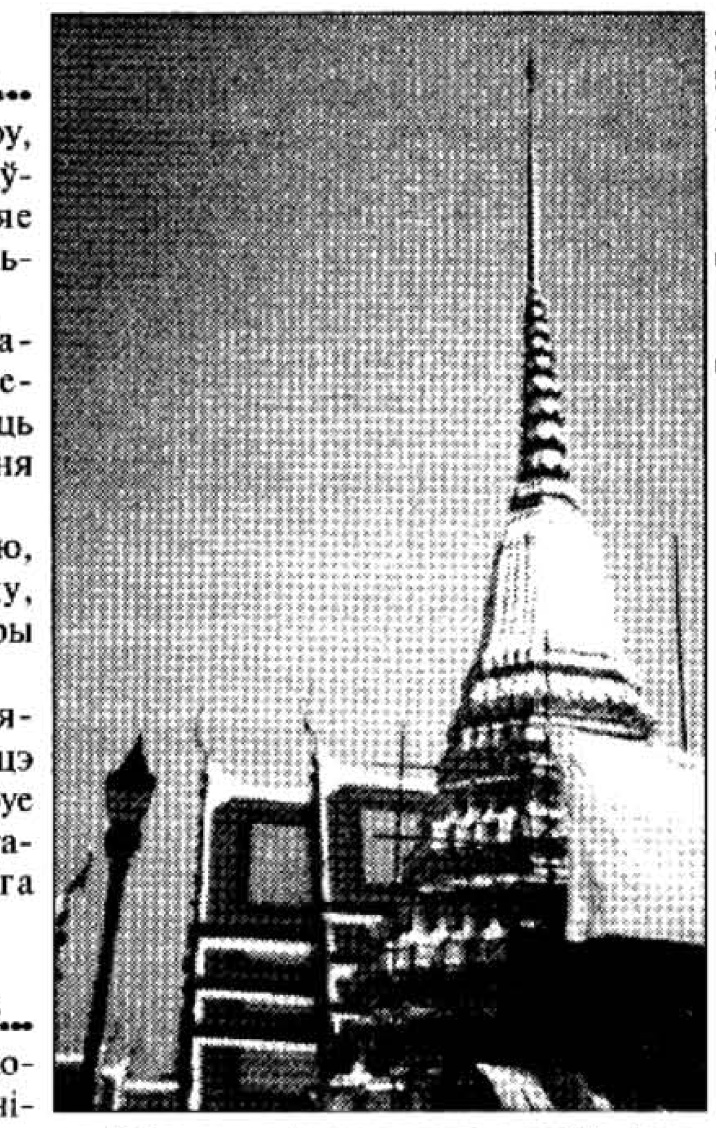
Дык чаму я думаю аб літаратуры, у той час, калі?

Бо зьбіраюся набыць кулямёт (варыянты: гармату, пісталет Сьцечкіна, ракетуносьбіт), якіх мне нестае для адчуваньня сапраўднасьці жыцьця.

Адам Глёбус

Каралеўства Буды

ТАЙЛЯНДЗКІЯ ПАДАРОЖНЫЯ СЬПІСЫ

Працяг. Пачатак у № 10-14

Не-прыемнае...

Няздара бярэ гітару, патрэнькВае і, закаціўшы вочы, прамаўляе ўласныя сэнтымэнтальныя маналёгі.

Паўтарэньні банальных ісьцінаў непрыемна выслухоўваць ад чалавека, якога ня лічыш за настаўніка.

Крыкі за сьцяною, дэпрэсіўную музыку, шоргат пыльнай паперы слухаць непрыемна.

Непрыемна глядзець на апёк на руцэ жанчыны, якая спрабуе дэманстраваць прыгажосьць каштоўнага пярсьцёнка.

Маркотнае...

Прымусілі замаркоціцца беларускія мытнікі, якія пры дапамозе шпегаў і пагрозаў выцягнулі з маёй кішэні прыхаваныя на далёкае падарожжа грошы. На разьвітаньне яны добразычліва супакойвалі: маўляў, магло быць горай, мяне ня проста абязгрошылі, а пасадзілі б у турму і судзілі б за кантрабандызм. Выратавала нязначнасьць схаванае сумы. Мытнікі спадзяваліся знайсьці ў мяне тысячаў дваццаць-трыццаць, а канфіскавалі адну незадэкляраваную. Маркотны, я паляцеў у Бангкок, дзе шмат разоў давялося згадаць парады вялікага Буды: ня варта прывыкаць да рэчаў і шкадаваць аб іх страце. Сапраўды, суцяшаў сябе, нашто шкадаваць пра задавальненьні, якіх не паспытаў.

У самалёце на дарозе ў Бангкок прымусіла замаркоціцца стуардэса Жана, калі выверпула мне на плечы сподак з рысам. У цёплы тлушч уфэндалася любімая, шаўковая, кітайская кашуля. Давялося пераапрануцца ў вузкай прыбіральні.

Там і падпільнавала наступная бяда з прыступам маркоты. Заплямленая кашуля, пэўна, пакрыўдзіліся, не вытрымаўшы зьнявагі, і парвалася пад пахаю. І асабліва крыўдна, што разрыў пайшоў не па шве, а з-пад пахі наўскос да локця. З кашуляю давялося разьвітацца.

Крышачку маркотных нотак у настроі паболела, калі замест абяцанага прызямленьня ў Арабскіх Эміратах самалёт апусьціўся ў пункце з экзатычным назовам Чарджоў, які належыць Туркмэніі. Зрэшты, маркота мела лёгкае й неглыбокае адценьне. І я амаль зусім не перажываў за пасажыраў, якія разгульвалі па пасадачнай паласе й палілі цыгарэткі, у той час як іншыя заставаліся ў задушлівым салёне, чакаючы, калі скончыцца заліўка паліва. Ня вельмі настойліва туркмэны спрабавалі адагнаць курцоў ад бэнзавозу, але мае п'янаватыя спадарожнікі ня слухаліся шыракатварых мужчынаў у норкавых шапках-вушанках і цешыліся тытунём.

Сівую маркоту навявае тытунёвы дым, бо, калі кінеш паліць, даволі цяжка пачуваесься ў самалёце, дзе дванаццаць гадзінаў большая частка суседзяў задавальняе сябе, ап'яняючы сьвядомасьць цыгарэтным кайфам.

Але чаго ня вытрымаеш дзеля падарожжа ў каралеўства Буды.

Нават цяжкі дух гарэлачных і піўных пароў не такі млосны, калі наперадзе чакае сустрэча з залатым Будам.

А вось калі я вярнуўся ў Менск, і аўтобус завёз пасажыраў ад самалёта да халоднага ангару, дзе некалі было часовае прыстанішча аэрапорту, і давялося ў шлёпанцах ісьці па сьнезе, а потым амаль гадзіну калаціцца ў настылым памяшканьні, тады душу агарнула беларуская маркота.

Апошняя хваля маркоты падчас паломніцтва на Ўсход накрыла мяне ўжо дома, калі адчыніў валізу. Усе рэчы й падарункі набрынялі салодкім, ліпучым, духмяным, немаведама адкуль вылітым півам. І я вырашыў, што болей ніколі ня буду здаваць рэчы ў багаж.

Зрэшты, вышэй расказанае ня вельмі каб засмучае. Па-сапраўднаму прымушае маркоціцца згадка пра крышку пахілены помнік на дзедавай магіле. Я быў памкнуўся яго папраўіць, але спыніўся, адчуў раптам марную марнасьць існага.

Пошласьць...

Розныя сувэніры, сярод якіх асабліва вызначаецца пошласьцю лупавокі Буда з мутна-балотнага шкла.

Рэшткі аблушчанага ляку на дзявочых пазногцях глядзяцца неахайна і пошла.

Тоўсты зачытаны кінараман пра лацінаамэрыканскае каханьне й недаравальную армянскую здраду ўвасабляе літаратурную пошласьць.

Матрошка з тварам галоўнакамандуючага — пошлая да бессаромнасьці.

Зялёнае — зялёна-блакітнае...

Зайшоўшы ў храм, сеў побач з манахамі на мармуровую падлогу і пачаў узірацца ў твар нефрытавага Буды, які ўзвышаўся на дванаццаці залатых падушках. Зялёна-нябескі твар захоўваў бясхмарнасьць.

Камяні каля рэдка-блакітнай Сіямскай затокі падобны да велізарных шоленяў-волатаў. Сьпіны ў іх зялёныя, пакрытыя імхамі, а жываты смарагдавыя, парослыя водарасьцямі.

Рэстарацыя ў шматпавярховым Патайскім унівэрмагу прапаноўвала традыцыйную індакітайскую кухню. Усе стравы падаваліся на талерачках, засланых цёмна-зялёнымі лістамі.

Парастак бамбуку мусібыць пяшчотна-зялёны, зрэшты, як і большасьць парасткаў.

Далей будзе.

Найлепшыя кнігі XX стагодзьдзя

Працяг са стар. 7

5. Альбэр Камю. Чужаніца (Albert Camus. L'etranger) 1942
6. Статут Арганізацыі Аб'яднаных Нацыяў (United Nations Charter) 1945
7. Эдвард Штайхен. Сям'я чалавека: фотавыстава, арганізаваная Эдвардам Штайхенам у Музэі Сучаснага Мастацтва (Edward Steichen. The Family of Man: The Photographic Exhibition Created by Edward Steichen for the Museum of Modern Art) 1955
8. Чынуа Ачэбэ. Усё развальваецца (Chinua Achebe. Things Fall Apart) 1958
9. Франц Фанон. Няшчасны Зямлі (Frantz Fanon. Les damnes de la terre) 1961
10. Жан Рыс. Шырокае Саргасава мора (Jean Rhys. Wide Sargasso Sea) 1966
11. Таеб эль-Саліб. Сэзон міграцыі на поўнач (Tayeb el-Salih. Mawsim al-Hijra ila al-Shamal) 1969
12. В.С.Нэйпал. Партызаны (V.S. Naipaul. Guerrillas) 1975
13. Бучы Эмэчэта. Кошт нявесты (Buchi Emecheta. The Bride Price) 1976
14. Рычард Капусьцінскі. Цэзар (Ryszard Kapuscinski. Cesarz) 1978
15. Рыгабэрта Мэнху. Я, Рыгабэрта Мэнху (Me llamo Rigoberta Mechu y asi me nacio conciencia) 1983
16. Маргарыт Дзюра. Каханец (Marguerite Duras. L'Amant) 1984

РОЗУМ І ДУХ

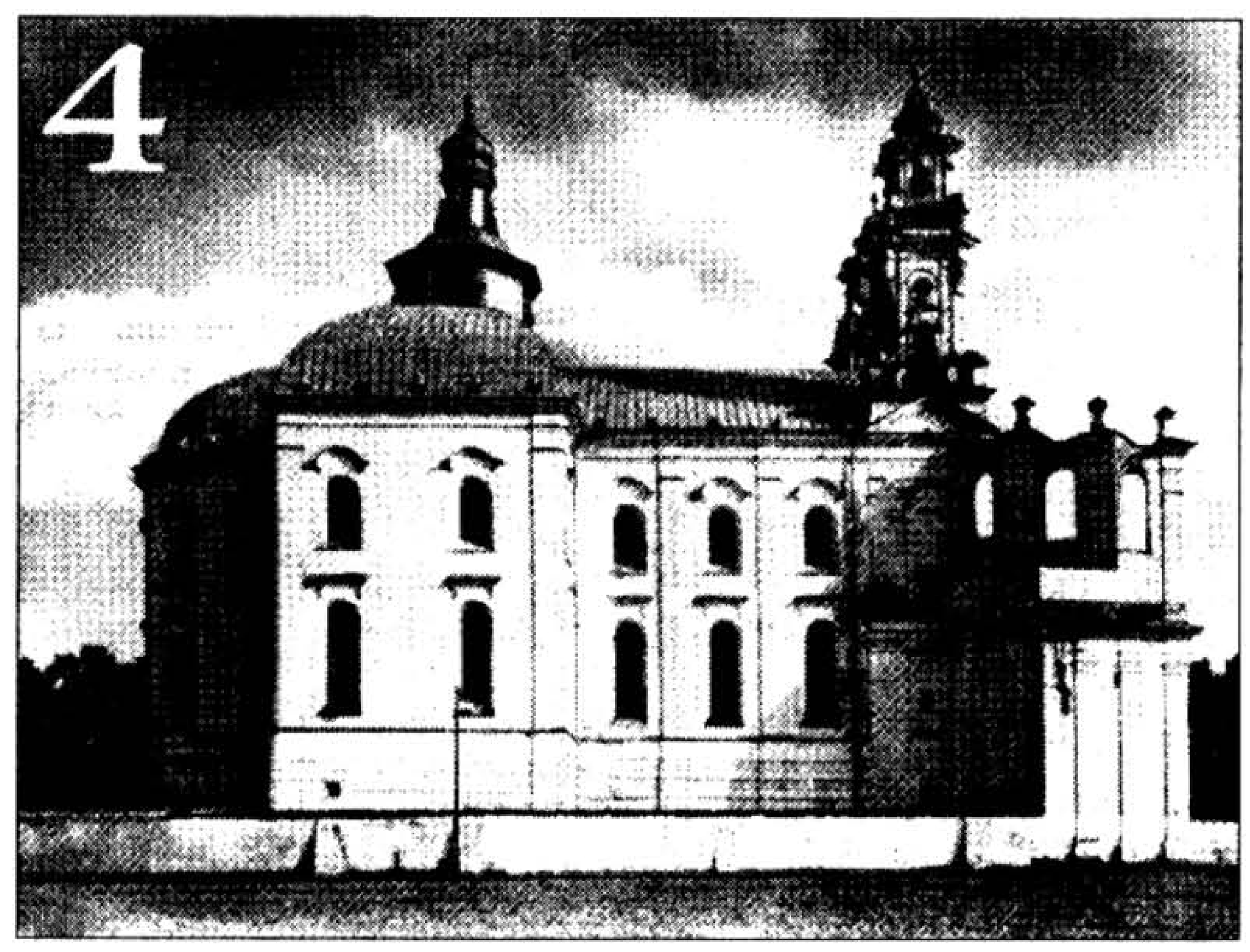
1. Эміль Дуркхэйм. Самагубства: сацыялягічнае дасьледаваньне (Emile Durkheim. Le suicide: etude de sociologie) 1897
2. Зыгмунд Фройд. Тлумачэньне сноў (Sigmund Freud. Die Traumdeutung) 1900
3. Гэйвлок Эліс. Дасьледаваньне псыхалёгіі сэксу (Havelock Ellis. Studies in the Psychology of Sex) 1901-28
4. Уільям Джэймс. Разнастайнасьць рэлігійнага досьведу: дасьледаваньне прыроды чалавека (William James. The Varieties of Religious Experience: A Study in Human Nature) 1902
5. Каліл Гібран. Прарок (Kahlil Gibran. The Prophet) 1923
6. Бэртран Расэл. Чаму я не хрысьціянін (Bertrand Russell. Why I Am Not a Christian) 1927
7. Маргарэт Мэад. Набліжэньне веку Самоа (Margaret Mead. Comind of Age in Samoa) 1928
8. Жан-Поль Сартр. Быцьцё і небыцьцё (Jean-Paul Sartre. L'etre et le neant) 1943
9. Доктар Бэнджамін Спок. Кніга здаровага сэнсу для дагляду за немаўлятамі й дзецьмі (Dr. Benjamin Spock. The Common Sense Book of Baby and Child Care) 1946
10. Сьвятая Біблія. Рэвізаваная Стандартная Вэрсія (The Holy Bible. Revised Standard Version) 1952
11. Пол Тыліх. Мужнасьць быць (Paul Tillich. The Courage to Be) 1952
12. Кэн Кізі. Палёт над зязюліным гняздом (Ken Kesey. One Flew Ower the Cuckoo's Nest) 1962
13. Цімаці Лэры. Палітыка экстазу (Timothy Leary. The Politics of Ecstasy) 1968
14. Элізабэт Кюблер-Рос. Пра сьмерць і паміраньне (Elisabeth Kubler-Ross. On Death and Dying) 1969
15. Бруна Бэтэльгэйм. Ужываньне чараў (Bruno Bettelheim. The Uses of Enchantment) 1976

МАСАВАЯ КУЛЬТУРА Й ЗАБАВЫ

1. Брам Стокер. Дракула (Bram Stoker. Dracula) 1897
2. Генры Джэймс. Паварот вінта (Henry James. The Turn of the Screw) 1898
3. Артур Конан Дойль. Сабака Баскервіляў (Arthur Conan Doyle. The Hound of the Baskervilles) 1902
4. Эдгар Райс Бароўз. Тарзан малпаў (Edgar Rice Burroughs. Tarzan of the Apes) 1912
5. Зэйн Грэй. Коньнікі пурпурнага шалфею (Zane Grey. Riders of the Purple Sage) 1912
6. Агата Крысьці. Таямнічае здарэньне ў Страйльсе (Agatha Chistie. The Mysterious Affair at Styles) 1920
7. Дэйл Карнэгі. Як заваёўваць сяброў і ўплываць на людзей (Dale Carnegie. How to Win Friends and Influence People) 1936
8. Маргарэт Мітчэл. Зьнесеныя ветрам (Margaret Mitchell. Gone with the Wind) 1936
9. Раймaнд Чандлер. Вялікая сьпячка (Raymond Chandler. The Big Sleep) 1939
10. Натанаэль Вэст. Дзень саранчы (Nathanael West. The Day the Locust) 1939
11. Грэйс Мэталойс. Месца Пэйтан (Grace Metalious. Peyton Place) 1956
12. Доктар Сэус. Кот у капелюшы (Dr. Seuss. The Cat in the Hat) 1957
13. Робэрт А. Гейнлейн. Чужынец у чужой зямлі (Robert A. Heinlein. Stranger in a Strange Land) 1961
14. Джозэф Гелер. Пастка-22 (Joserh Heller. Catch-22) 1961
15. Труман Капотэ. У халоднай крыві: праўдзівае апісаньне шматразовага забойства ды яго наступстваў (Truman Capote. In Cold Blood: A True Account of a Multiple Murder and Its Consequeuces) 1965
16. Джым Боўтан. Чацьверты шар: маё жыцьцё й цяжкія часы, што кідаюць мяч у Вялікай лізе (Jim Bouton. Ball Four: My Life and Hard Times Throwing the Knucrleball in the Big Leagues) 1970
17. Стывэн Кінг. Кэры (Stephen King. Carrie) 1974
18. Том Вульф. Вогнішча пыхі (Tom Wolfe. The Bonfire of the Vanities) 1987

ЖАНОЧЫ РУХ

1. Эдыт Вартан. Век нявіннасьці (Edith Wharton. The Age of Innocence) 1920
2. Кэры Чапман Кэт і Нэці Роджэрс Шулер. Права жанчын на галасаваньне і палітыка: апісаньне руху за права жанчын на галасаваньне вачыма ўдзельніц (Carrie Chapman Catt and Nettie Rogers Shuler. Woman Suffrage and Politics: The Inner Story of the Suffrage Movement) 1923
3. Маргарэт Санджэр. Мая барацьба за кантроль пры нараджэньні дзяцей (Margaret Sanger. My Fight for Birth Control) 1931
4. Зора Ніл Харстон. Пыльныя каляіны на дарозе (Zora Neale Hurston. Dust Tracks on a Road) 1942
5. Сымона дэ Бэвуар. Другі пол (Simone de Beauvoir. Le deuxieme sexe) 1949
6. Дорыс Лесінг. Залаты нататнік (Doris Lessing. The Golden Notebook) 1962

7. Бэці Фрыдан. Таямніца жанчыны (Betty Friedan. The Feminine Mystique) 1963
8. Мая Анджэлоў. Я ведаю, чаму сьпяваюць птушкі ў клетцы (Maya Angelou. I Know Why the Caged Bird Sings) 1969
9. Робін Морган, рэдактар. Сястрынства магутнае: Анталёгія твораў удзельніц жаночага вызваленчага руху (Robin Morgan, editor. Sisterhood Is Powerful: An Anthology of Writings from the Women's Liberation Novement) 1970
10. С'юзан Браўнмілер. Супраць нашай волі: Мужчына, жанчына і гвалт (Susan Brownmiller. Against Our Will: Men, Women and Rape) 1975
11. Аліс Уокер. Пурпуровы колер (Alice Walker. The Color Purple) 1982

ЭКАНОМІКА І ТЭХНАЛЁГІЯ

1. Торстэйн Вэблен. Тэорыя вольнае клясы: эканамічнае дасьледаваньне клясы (Thorstein Veblen. The Theory of the Leisure Class: An Economic Study of Institutions) 1899
2. Макс Вэбэр. Пратэстанцкая этыка і дух капіталізму (Max Weber. Die Protestantische Ethik und der Geist des Kapitalismus) 1904-5
3. Генры Адамс. Адукацыя Генры Адамса (Henry Adams. The Education of Henry Adams) 1907
4. Джон Мэйнард Кэйнс. Агульная тэорыя занятасьці, працэнтаў і грошай (John Meynard Keynes. The General Theory of Employment, Interest and Money) 1936
5. Мільтан Фрыдман. Тэорыя функцыі спажывецтва (Milton Friedman. A Theory of the Consumption Function) 1957
6. Джон Кэнэт Галбрайт. Багатае грамадзтва (John Kenneth. The Affluent Society) 1958
7. Джэйн Джэйкабс. Сьмерць і жыцьцё вялікіх амэрыканскіх гарадоў (Jane Jacobs. The Death and Life of Great American Cities) 1961
8. Гэлен Левіт. Супэршаша — супэрмістыфікацыя (Helen Leavitt. Superhighway — Super Hoax) 1970
9. І.І.Шумахер. Маленькае — прыгожае: дасьледаваньне эканомікі, як быццам з улікам людзей (E.F. Schumacher. Small Is Beautiful: A Study of Economics as if People Mattered) 1973
10. Эд Крол. Увесь Інтэрнэт: дапаможнік для карыстальніка і каталёг (Ed Krol. The Whole Internet: User's Guide & Catalog) 1992

УТОПІІ І АНТЫЎТОПІІ

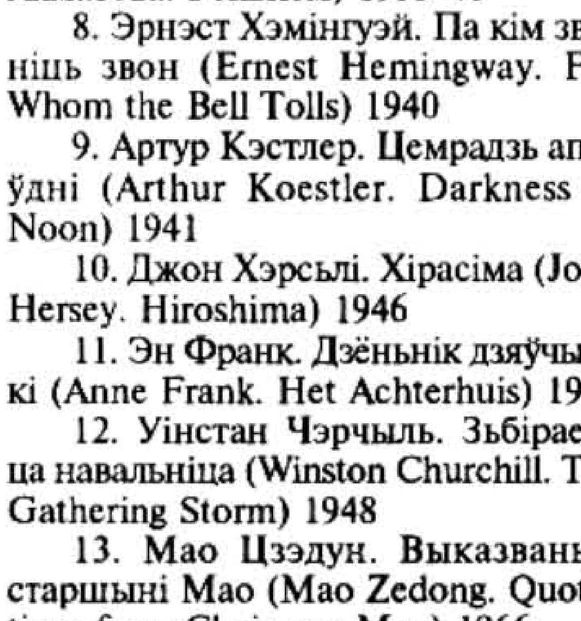
1. Гэрбэрт Уэлс. Машына часу (H.G. Wells. The Time Machine) 1895
2. Тэадор Герцль. Габрайская дзяржава (Theador Herzl. Der Judenstaat) 1896
3. Л.Франк Баўм. Чараўнік краіны Уз (L. Ffank Baum. The Wonderful Wizard of Oz) 1900
4. Дж.М. Бары. Пітэр Пэн у Садох Кэнсінгтона (J.M. Barrie. Peter Pan in Kensington Gardens) 1906
5. Шарлот Пэркінс Гільман. Герлянд (Charlotte Perkins Gilman. Herland) 1915
6. Альдус Хакслі. Сьмелы новы сьвет (Aldous Huxley. Brave New World) 1932
7. Джэймс Хільтан. Страчаны далягляд (James Hilton. Lost Horizon) 1933
8. Б.Ф.Скінэр. Вальдэн другі (B.F. Skinner. Walden Two) 1948
9. Джордж Оруэл. 1984 (George Orwell. Nineteen Eighty-four) 1949
10. Рэй Брэдбэры. 451 градус па Фарэнгэйту (Ray Bradbury. Fahrenheit 451) 1953
11. Энтані Бургэс. Аранжавы гадзіньнік (Anthony Burgess. A Clockwork Orange) 1962
12. Маргарэт Этвуд. Аповед пакаёўкі (Margaret Atwood. The Handmaid's Tale) 1986

ВАЙНА, ГЕНАЦЫД, ТАТАЛІТАРЫЗМ

1. Арнольд Тойнбі. Армянскія жахі: забойства нацыі (Arnold Toynbee. Armenian Attocities: The Murder of a Nation) 1915
2. Джон Рыд. Дзесяць дзён, што скаланулі сьвет (John Reed. Ten Days That Shook the World) 1919
3. Зыгфрыд Сасун. Ваенныя вершы (Siegfried Sasson. The War Poems) 1919
4. Яраслаў Гашак. Прыгоды ўдалага ваякі Швэйка (Jaroslav Hasek. Osudy dobrego vojaka Sveika za svetove valka) 1920-23
5. Адольф Гітлер. Майн Кампф (Adolf Hitler. Mein Kampf) 1925
6. Эрых Марыя Рэмарк. На Заходнім фронце бязь зьмен (Erich Maria Remarque. Im Westen nichts Neues) 1928
7. Ганна Ахматава. Рэквіем (Анна Ахматова. Реквием) 1935-40
8. Эрнэст Хэмінгуэй. Па кім звоніць звон (Ernest Hemingway. For Whom the Bell Tolls) 1940
9. Артур Кэстлер. Цемрадзь апоўдні (Arthur Koestler. Darkness at Noon) 1941
10. Джон Хэрсьлі. Хірасіма (John Hersey. Hiroshima) 1946
11. Эн Франк. Дзёньнік дзяўчынкі (Anne Frank. Het Achterhuis) 1947
12. Уінстан Чэрчыль. Зьбіраецца навальніца (Winston Churchill. The Gathering Storm) 1948
13. Мао Цзэдун. Выказваньні старшыні Мао (Mao Zedong. Quotations from Chairman Mao) 1966
14. Дзі Аляксандар Браўн. Пахавай маё сэрца на Параненым Калене: Гісторыя індзейцаў амэрыканскага Захаду (Dee Alexander Brown. Bury My Heart at Wounded Knee: An Indian History of the American West) 1970
15. Аляксандар Салжаніцын. Архіпэляг Гулаг, 1918-1956: Спроба літаратурнага расьследаваньня (Александр Солженицын. Архипелаг Гулаг, 1918-1956: Попытка литературного расследования) 1973
16. Макл Гер. Данясеньні (Michael Herr. Dispatches) 1977
17. Арт Шпігельман. Маўс: аповед таго, хто выжыў (Art Spiegelman. Maus: A Survivor's Tale) 1986-91

АПТЫМІЗМ, РАДАСЬЦЬ, АРЫСТАКРАТЫЗМ

1. Сара Орнэ Джэвэт. Краіна футраў (Sarah Orne Jewett. The Country of the Pointed Firs) 1896
2. Хелен Кэлер. Гісторыя майго жыцьця (Helen Keller. The Story of My Life) 1903
3. Дж.К.Чэстэртон. Нявінаватасьць айца Браўна (G.K. Chesterton. The innocence of Father Brown) 1911
4. Хуан Рамон Хімэнэс. Плятэро і я; Андалюская элегія (Juan Ramon Jimenez. Platero y yo) 1914
5. Джордж Бэрнард Шоў. Пігмаліён (George Bernnard Shaw. Pygmalion) 1914
6. Эмілі Пост. Этыкет у грамадзтве, бізнэсе, палітыцы і дома (Emily Post. Etiquette in Society, in Business, in Politics, and at Home) 1922
7. П.Дж.Вудхаўз. Непадражальны Джыўз (P.G.Wodehouse. The Inimitable Jeeves) 1923
8. А.А.Мільн. Віні-Пух (A.A.Milne. Winnie-the-Pooh) 1926
9. Віла Гатэр. Цені на камені (Willa Cather. Shadows on the Rock) 1931
10. Ірма С. Ромбаўэр. Радасьць прыгатаваньня ежы: збор надзейных рэцэптаў з выпадковымі размовамі пра кулінарыю (Irma S. Rombauer. The Joy of Cooking: A Campilation of Reliable Recipes with a Casual Culinary Chat) 1931
11. Дж.Р.Р.Толкіен. Хобіт (J.R.R.Tolkien. The Hobbit) 1937
12. Маргарэт Вайз Браўн. Месяц добрай ночы (Margaret Wise Brown. Goodnight Moon) 1947
13. Харпэр Лі. Забіць перасьмешніка (Harper Lee. To Kill a Mockingbird) 1960
14. Лангстан Х'югс. Найлепшае з простага Langston Hughes. The Best of Simple) 1961
15. Элізабэт Бішап. Поўны зборнік вершаў (Elizabeth Bishop. The Complete Poems) 1927-1979 (1983)

Для супрацоўнікаў Нью-Ёркскай Публічнай Бібліятэкі кнігі і слова — самае шчырае захапленьне. Нядаўна супрацоўнікі Бібліятэкі, якія займаюцца рознымі аспэктамі літаратуры, вызначылі кнігі, якія адыгралі вырашальную ролю за апошнія 100 гадоў. Гэты сьпіс быў выбраны з мільёнаў кніг XX стагодзьдзя. У сьпіс увайшлі «вялікія» і найбольш вядомыя кнігі, якія паўплывалі на разьвіцьцё падзеяў ці то да лепшага, ці то да горшага; кнігі, што адкрывалі новыя даляглядзі ведаў; і кнігі, што проста падабаліся мільёнам чытачоў. Іншыя дапамагалі дзецям вучыцца чытаць, а дарослым камунікаваць адно з адным.

Наша стагодзьдзе — з 1895 да 1995 — першае стагодзьдзе Нью-Ёркскай Публічнай Бібліятэкі. Кнігі, якія мы прапанавалі, адлюстроўваюць ня толькі наша разуменьне і бібліятэкарскі досьвед, але і ўсё багацьце і разнастайнасьць фондаў Бібліятэкі і сілу напісанага слова. Дарэчы, ня так даўно, у 1-м нумары сёлета «Наша Ніва» пісала пра Нью-Ёркскую бібліятэку і яе Славянскі аддзел.

Зразумела, што выбар супрацоўнікаў Бібліятэкі не канчатковы і не адзіна магчымы. Таму мы вырашылі паспрабаваць стварыць свой сьпіс — 100 беларускіх кніжак XX-га ст. Дасылайце нам Вашыя прапановы — усіх ста ці толькі адной з гэтай сотні. А вынікова сьпіс мы надрукуем на Калядзы.

КОНКУРС

Страчаная спадчына

Гэта — чарговы здымак аднаго зь беларускіх помнікаў, зроблены ў «нашаніўскую» пару напачатку XX стагодзьдзя.

Нагадаем, мы па-ранейшаму чакаем вашых допісаў, магчыма, развагаў, якія могуць выклікаць у Вас тыя здымкі, якія мы выкарыстоўваем для конкурсу. Альбо наадварот, можа быць, нешта хацелі б прапанаваць нам Вы. Актыўных удзельнікаў конкурсу чакаюць прэзэнты, падпіска на «Нашу Ніву», кнігі. Дасылайце ўсе Вашы адказы пасьля пятае загадкі.

Сяргей Харэўскі

© НАША НІВА Спасылка на "Нашу Ніву" абавязковая Наклад 5000 Нумар падпісаны ў друк 23.6.1996 Надрукавана ў ЗАТ "Lietuvos Rytas" (Вільня, праспэкт Гедыміна, 12а)